

Załącznik nr 1 do uchwały Nr II/29/10
Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 20 grudnia 2010 r.

Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu

**Program działalności
Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa
Rolniczego w Poznaniu
na 2011 rok**

Opracował:

Dyrektor WODR

mgr inż. Marek Lorych

Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu

ul. Sieradzka 29, 60-163 Poznań

tel. (0 61) 868 52 72, 863 04 11, fax. 868 56 60

www.wodr.poznan.pl

e-mail: wodr@wodr.poznan.pl

Dyrektor: Marek Lorych

Z-ca dyrektora: Ryszard Jaworski

Z-ca dyrektora: Wiesława Nowak

Multi multa sciunt, nemo omnia
Wielu wie dużo, nikt nie wie wszystkiego

Spis treści:

Wstęp	5
I. Organizacja Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu	7
II. Działalność Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu.....	10
II.1. Działalność informacyjna, oświatowa i innowacyjna oraz doradcza	11
1.1. Dział Ekonomiki	11
1.2. Dział Ekologii i Ochrony Środowiska	13
1.3. Dział Rozwoju Obszarów Wiejskich , Przedsiębiorczości i Agroturystyki...15	
1.4. Dział Systemów Produkcji Rolnej, Standardów Jakościowych i Doświadczalnictwa	16
II.2. Masowe formy doradztwa	20
II.3. Działalność informacyjna – wydawnicza i internetowa	22
II.4. Działalność Centrum Wystawowo-Szkoleniowego w Sielinku oraz Centrum Edukacyjno – Wystawowo w Marszewie	26
III. Potrzeby doradcze rolników oraz mieszkańców obszarów wiejskich	32
IV. Priorytety	34
IV.1. Priorytety wojewódzkie	34
IV.2. Priorytety powiatowe	62
V. Formy i metody doradcze w liczbach	100
VI. Współpraca z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz obszarów wiejskich i rolnictwa	247
VII. Wykaz skrótów.....	257
VIII. Załącznik nr 1	258

Wstęp

Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu działa na podstawie Ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego z dnia 22 października 2004 roku (Dz.U. Nr 251, poz.2507 ze zm.)

Ogólne zasady organizacyjne Ośrodka określa Statut Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu stanowiący załącznik do uchwały Nr XLIII/624/10 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 stycznia 2010 roku w sprawie: uchwalenia Statutu Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa w Poznaniu.

Szczegółową strukturę organizacyjną Ośrodka Doradztwa określa Regulamin Organizacyjny Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu stanowiący załącznik do uchwały Nr XLIV/632/10 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 22 lutego 2010 roku.

Przy WODR w Poznaniu działa Rada Społeczna Doradztwa Rolniczego jako organ opiniodawczo – doradczy Dyrektora Ośrodka. Rada Społeczna reprezentuje środowisko rolnicze (samorząd rolniczy, związki zawodowe rolników), administrację rządową, administrację samorządową, naukę i szkoły rolnicze.

Ustawa o jednostkach doradztwa rolniczego określa, iż jednostki te realizują działania w zakresie rolnictwa, rozwoju wsi, rynków rolnych oraz wiejskiego gospodarstwa domowego, mające na celu poprawę poziomu dochodów rolniczych oraz podnoszenie konkurencyjności rynkowej gospodarstw rolnych, wspieranie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, a także podnoszenie kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich.

W działaniach Ośrodka Doradztwa realizowane zadania wynikają z:

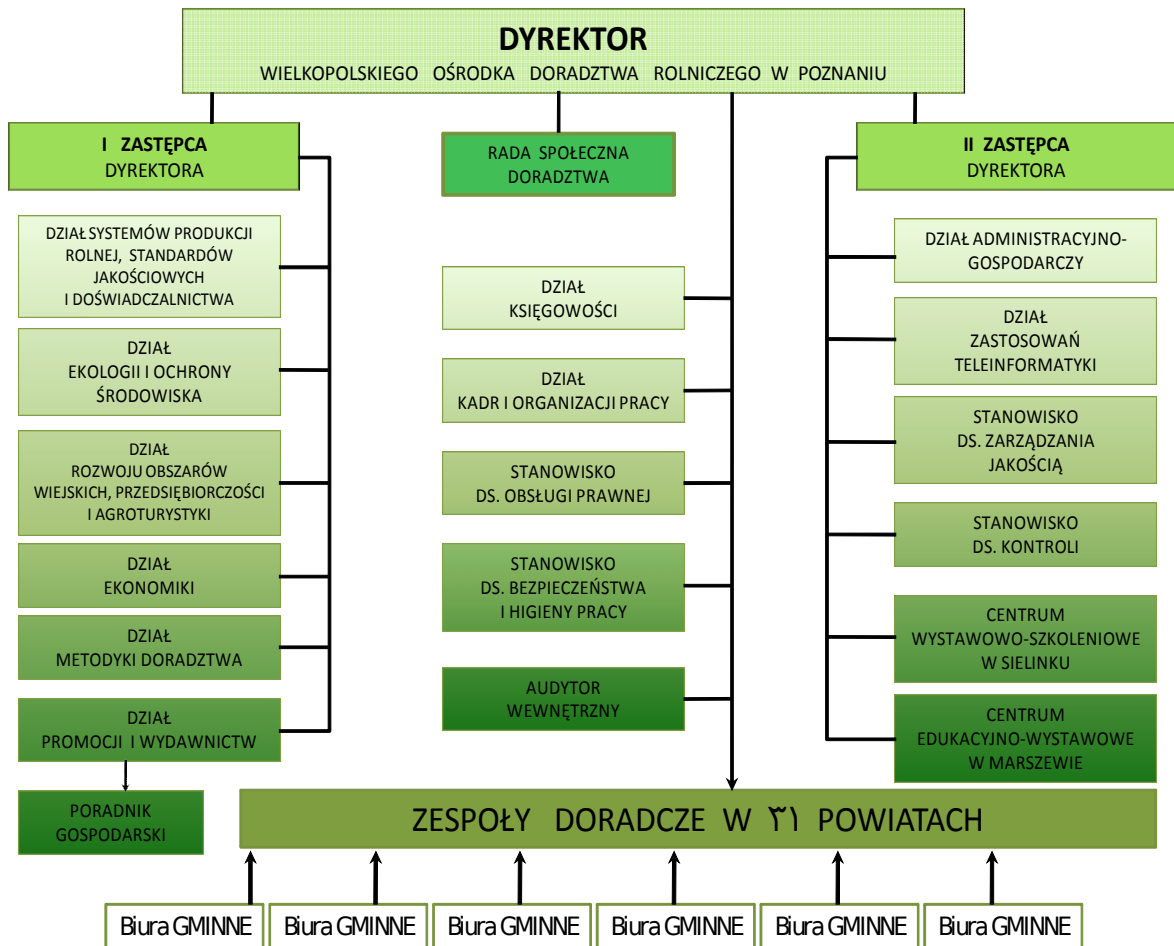
- potrzeb mieszkańców wsi i producentów określonych wspólnie z rolnikami i organizacjami rolników,*
- realizacji, w ramach przynależności do Unii Europejskiej- Wspólnej Polityki Rolnej ze szczególnym uwzględnieniem Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 – 2013 oraz Minimalnych Wymagań Wzajemnej Zgodności dla Gospodarstw Rolnych (cross compliance),*
- uwarunkowań i przyjętej do realizacji w Województwie Wielkopolskim Strategii Rozwoju Wsi i Rolnictwa,*
- realizacji makroekonomicznej polityki Państwa,*
- priorytetów własnych – wynikających z polityki WODR na rzecz własnego rozwoju.*

Program działalności WODR w Poznaniu powstał w oparciu o programy działalności zespołów doradczych w powiatach, programy działów merytorycznych oraz Centrum Edukacyjno-Wystawowe w Marszewie i Centrum Wystawowo-Szkoleniowe w Sielinku. Program uwzględnia opinie członków Rady Społecznej WODR w Poznaniu.

Działalność Ośrodka Doradztwa obejmuje realizację zleceń administracji rządowej, w tym nałożone zadania wynikające z obowiązującego prawa (np. dyrektywa azotanowa), zadania wynikające z zawartych umów i zobowiązań oraz realizację bieżących potrzeb ludności obszarów wiejskich i rolników.

I. Organizacja Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu

Na schemacie poniżej podano organizację WODR w Poznaniu wynikającą z Regulaminu Organizacyjnego Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu, obowiązujący od dnia 22 lutego 2010 roku.

Ośrodkiem Doradztwa kieruje Dyrektor Ośrodka przy pomocy dwóch Zastępców Dyrektora, Głównego Księgowego i Kierowników Komórek Organizacyjnych.

Ośrodek Doradztwa Rolniczego posiada następujące komórki organizacyjne:

1. Dział Systemów Produkcji Rolnej, Standardów Jakościowych i Doświadczalnictwa
2. Dział Ekologii i Ochrony Środowiska
3. Dział Rozwoju Obszarów Wiejskich, Przedsiębiorczości i Agroturystyki
4. Dział Ekonomiki
5. Dział Metodyki Doradztwa
6. Dział Promocji i Wydawnictw
7. Dział Administracyjno – Gospodarczy
8. Dział Zastosowań Teleinformatyki
9. Dział Księgowości
10. Dział Kadr i Organizacji Pracy
11. Stanowisko do Spraw Obsługi Prawnej
12. Stanowisko do Spraw Bezpieczeństwa i Higieny Pracy
13. Stanowisko do Spraw Zarządzania Jakością
14. Stanowisko do Spraw Kontroli
15. Audytor Wewnętrzny
16. Zespoły Doradcze w powiatach
17. Centrum Wystawowo – Szkoleniowe w Sielinku
18. Centrum Edukacyjno – Wystawowe w Marszewie.

Kadra Kierownicza, Działy Merytoryczne WODR

Głównym zadaniem komórek WODR jest kierowanie i zarządzanie całokształtem Ośrodka Doradztwa, poprzez analizę aktualnej sytuacji wynikającej z makroekonomicznej polityki rolnej i obszarów wiejskich. Działy merytoryczne wytyczają główne cele i zadania służby doradczej WODR.

Do zadań tych należy bieżąca analiza postępu i sytuacji w obszarze ekonomiczno – organizacyjnym i technologicznym z uwzględnieniem wymaganych standardów jakościowych, ochrony środowiska i krajobrazu oraz obowiązującego prawodawstwa szczególnie wynikającego z przynależności Polski do Unii Europejskiej.

Działy merytoryczne odpowiadają za doradztwo specjalistyczne i transfer osiągnięć naukowych do praktyki rolniczej.

WODR ściśle współpracuje z administracją samorządową i rządową, samorządem rolniczym, organizacjami i jednostkami działającymi na rzecz obszarów wiejskich i rolnictwa oraz z organizacjami doradczymi.

Do głównych zadań WODR należy także przygotowywanie wniosków o środki zewnętrzne (granty), koordynacja działań w ramach realizowanych wniosków i realizacja ich sprawozdawczości, koordynacja działalności informacyjnej Ośrodka Doradztwa (wydawnictwa, strona internetowa) oraz prowadzenie całokształtu zagadnień związanych z doskonaleniem zawodowym służby doradczej.

Do podstawowych zadań powyższych komórek należy koordynowanie całości prac planistycznych i sprawozdawczości WODR.

Zespoły Doradcze w powiatach

Zespoły doradcze w powiatach realizują podstawowe zadania statutowe tj. przeprowadzają szkolenia, pokazy i demonstracje, udzielają bezpośredniego doradztwa i informacji oraz wykonują określone zadania w obszarze przyznawanej pomocy finansowej z funduszy Unii Europejskiej lub funduszy krajowych. Bezpośrednio współpracują z organizacjami i jednostkami działającymi na rzecz wsi i rolnictwa w powiatach.

Zespoły Doradcze wraz z Centrami w Sielinku i Marszewie są głównym organizatorem masowych form upowszechniania przeznaczonych dla mieszkańców wsi i producentów rolnych.

II. Działalność Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu

Celem nadrzędnym doradztwa rolniczego jest umożliwienie rolnikom podejmowanie i praktyczne realizowanie samodzielnych, racjonalnych decyzji w zakresie rozwoju własnego gospodarstwa rolnego (W. Kujawiński, 2009). Tak sformułowany cel pozwala uzyskać rolnikom możliwość samodzielnego rozpoznawania i rozwiązywania swoich problemów. Ponadto doradztwo rolnicze powinno wpływać na rozwój osobowości rolników poprzez działania kształceniowe, informacyjne oraz upowszechnieniowe.

Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu w ramach działalności statutowej prowadzi działalność:

- informacyjno-konsultacyjną o charakterze indywidualnym oraz masowym (spotkania informacyjne, artykuły, komunikaty i in.),
- oświatową i upowszechnieniową – szkolenia specjalistyczne, masowe formy upowszechniania, wyjazdy studyjne, pokazy, demonstracje, wdrożenia,
- doradcą,
- inną działalność niekomercyjną, w tym zlecaną przez organy administracji,
- działalność promocyjno – reklamową na rzecz własnej jednostki doradczej,
- zorganizowane podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników Ośrodka.

Zgodnie z Ustawą o jednostkach doradztwa rolniczego działania Ośrodka obejmują usługi płatne przez rolników oraz mieszkańców obszarów wiejskich. W skład tych działań wchodzi między innymi:

- działalność oświatowa i innowacyjna (np. odpłatne kursy i szkolenia),
- działalność doradcza komercyjna (np. biznesplany),
- inna działalność komercyjna (analizy laboratoryjne, doświadczalnictwo i in.).

II.1. Działalność informacyjna, oświatowa i innowacyjna oraz doradcza

1.1. Dział Ekonomiki

Głównym celem przedsięwzięć upowszechnieniowych i doradczych w zakresie ekonomiki będzie zapoznanie producentów i innych beneficjentów z możliwością zmian w organizacji gospodarstw rolnych z uwzględnieniem aktualnej sytuacji rynkowej, rachunku ekonomicznego a także uwarunkowań wynikających z członkostwa w Unii Europejskiej.

Stąd w 2011 roku w zakresie ekonomiki zostały zaplanowane do realizacji zagadnienia w ramach dwóch priorytetów, tj.:

a) Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym,

b) Upowszechnianie rachunkowości rolnej w systemie Polski FADN w gospodarstwach rolnych.

W zakresie działalności informacyjno-upowszechnieniowej zostaną przygotowane materiały i artykuły przeznaczone do wydania na łamach Poradnika Gospodarskiego, w których poruszone zostaną zagadnienia z obszarów szeroko pojętej ekonomiki rolnictwa, a dotyczące zastosowania różnych narzędzi analizy ekonomicznej w zarządzaniu gospodarstwem rolnym, rachunkowości rolnej w systemie POLSKI FADN, analizy rynków rolnych, podatków i ubezpieczeń w rolnictwie, pomocy publicznej w rolnictwie oraz wybranych wymogów prawa rolnego niezbędnych przy zarządzaniu gospodarstwem rolnym. Z kolei na stronie internetowej WODR w Poznaniu prezentowane będą kalkulacje rolnicze podstawowych produktów rolnych, notowania cen zarówno na produkty rolne jak i środki do produkcji rolnej oraz informacje na temat aktualnej sytuacji na rynkach rolnych. Natomiast w ramach intranetu udostępnione zostaną materiały dydaktyczne w postaci prezentacji do wykorzystania przez doradców.

W ramach działalności oświatowej ze względu na to, że głównym przejawem właściwej organizacji jest efektywne zarządzanie gospodarstwem rolnym kontynuowana będzie edukacja rolników w obszarze prowadzenia rachunkowości

rolnej i rachunku ekonomicznego, w zakresie możliwości korzystania ze wsparcia inwestycji oraz podatków i ubezpieczeń w rolnictwie.

W ramach działalności oświatowej i innowacyjnej dla rolników w czasie szkoleń będzie realizowana następująca tematyka dotycząca m.in.:

- upowszechnienia rachunkowości rolnej w systemie Polski FADN w gospodarstwach rolnych,
- rachunku ekonomicznego – jego praktycznego zastosowania w zarządzaniu gospodarstwem rolnym,
- istota obliczania jednostkowych kosztów produkcji w ekonomice gospodarstw rolnych,
- kalkulowania kosztów użycia własnych maszyn,
- obowiązkowych ubezpieczeń i podatków w rolnictwie, w tym VAT,
- finansowania inwestycji, w tym analizy porównawczej najtańszych źródeł finansowania inwestycji przy udziale środków krajowych i unijnych,
- zarządzanie ryzykiem w gospodarstwie rolnym
- ekonomicznych aspektów wprowadzenia Zasady Wzajemnej Zgodności w gospodarstwach rolnych,
- kształtowania konkurencyjności i zdolności konkurencyjnej gospodarstw rolnych,
- aktualnej sytuacji rynkowej w Polsce i UE oraz przedstawienie przewidywanych prognoz na rynku zbóż

Zadania ekonomiczne będą także realizowane poprzez demonstracje dotyczące oceny sytuacji ekonomicznej gospodarstw rolnych w oparciu o analizy wybranych gospodarstw reprezentujących podstawowe typy produkcyjne zgodne ze strukturą doboru wyznaczoną przez Polski FADN. Łącznie w demonstracjach udział weźmie ok. 219 gospodarstw rolnych. Prowadzenie tych demonstracji pozwoli wspólnie z rolnikami na dokonanie szczegółowej analizy sytuacji ich gospodarstw i podejmowanie właściwych decyzji gospodarczych.

Planuje się sporządzić analizy jednostkowych kosztów produkcji, przy założeniu określonej technologii produkcji dla wybranych produktów rolnych, zarówno w zakresie produkcji roślinnej jak i zwierzęcej. W 2011 roku zaplanowano 720 analiz jednostkowych kosztów produkcji.

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r. Zagadnienia ekonomiczne będą także prezentowane podczas masowych imprez organizowanych przez WODR.

W zakresie działalności doradczej niekomercyjnej będzie realizowana działalność w ramach rachunkowości Polski FADN (1770 gospodarstw rolnych). Ponadto WODR będzie realizował:

- badanie koniunktury w rolnictwie województwa wielkopolskiego realizowane we współpracy ze Szkołą Główną Handlową w Warszawie (ok. 220 ankiet raz na kwartał w 220 gospodarstwach, co w skali roku składa się na 880 ankiet),
- monitoring cen skupu płodów rolnych oraz monitoring cen skupu trzody chlewnej, notowania cenowe środków produkcji, usług i cen targowiskowych,
- sporządzanie kalkulacji kosztów bezpośrednich podstawowych upraw rolniczych
- analizy lokalnych rynków rolnych.

1.2. Dział Ekologii i Ochrony Środowiska

Problemów polskiego rolnictwa nie można rozpatrywać tylko w aspekcie ilościowego wzrostu produkcji żywności czy innych surowców rolniczych. Koniecznym jest dostrzeżenie pozaprodukcyjnych aspektów rolnictwa i obszarów wiejskich, jakimi są ich wymiary ekologiczne, społeczne i kulturowe, których nie są w stanie ująć tradycyjne stosunki podaży i popytu.

Współczesny model rolnictwa to rolnictwo zrównoważone pod względem ekologicznym, ekonomicznym i społecznym. Dlatego w ofercie usług doradczych zagadnienia ekologii rolnictwa należało uwypuklić i przydzielić im oczekiwaną przez społeczeństwo rangę i znaczenie. Cele polityki ekologicznej w zakresie skutecznej ochrony środowiska naturalnego uznane zostały za niezbywalną podstawę dla wszystkich form współczesnego i przyszłego życia. Ich spełnienie łączy się z zachowaniem środowiska naturalnego w jego różnorodności, kształtowaniem świadomości na rzecz zachowania środowiska naturalnego oraz takim gospodarowaniem, by utrzymać przyrodnicze podstawy życia dla przyszłych pokoleń i produkować żywność jak najwyższej jakości.

Tematyka proponowanych przez Dział EOŚ szkoleń, pokazów, wyjazdów studyjnych, konkursów tak jest dobrana by wskazywać, uczyć, podpowiadać jak racjonalnie możemy korzystać z zasobów środowiska, nie uszczuplając ich bogactwa a wręcz odbudowując te zasoby. Program rolnośrodowiskowy jest najlepszym narzędziem jaki

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r. rolnik może wziąć do realizacji by nie szkodząc środowisku efektywnie ekonomicznie i środowiskowo produkować żywność.

Doradcy pomagają w tym zakresie sporządzać plany działalności rolnośrodowiskowej, wypełniać wnioski oraz rejestry działalności rolnośrodowiskowej.

Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności jest kolejnym priorytetem realizowanym przez dział. Doradcy opracowują plany przedstawiania gospodarstw na metody ekologiczne, ustalają plany nawozowe, służą na bieżąco doradztwem technologicznym. Wypełniają druki zgłoszeń do jednostek certyfikujących, pomagają rolnikom przygotować niezbędne dokumenty do kontroli prowadzonej przez jednostki certyfikujące, informują rolników jak mogą skorzystać z wsparcia finansowego na pokrycie kosztów kontroli.

W ofercie szkoleniowej są również zagadnienia kształtujące świadomość ekologiczną i uwrażliwiające na piękno przyrody. Formy ochrony przyrody i rolnicze gospodarowanie na obszarach prawnie chronionych to tematy pokazujące, że objęcie obszaru formą ochrony wcale nie musi oznaczać zakazu rolniczego gospodarowania, a wręcz przeciwnie pokazuje rolnikom, że bez ich ingerencji w środowisko zaczyna ono ulegać przekształceniom w niekorzystnym kierunku – sukcesja.

Cross compliance to kolejny obszar, w którym ochrona środowiska jest podstawowym wymogiem już ocenianym i obowiązkowym dla każdego rolnika. W ramach szkoleń rolnicy mogą uzyskać kompleksową wiedzę o tychże wymogach, a ponadto mogą skorzystać z kompleksowej oceny gospodarstwa. W dalszej kolejności jeśli zaistnieje taka potrzeba rolnik może mieć sporządzony plan dostosowania i jednocześnie skorzystać z programu: Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów. W ofercie szkoleniowej są też zagadnienia z zakresu odnawialnych źródeł energii.

Właściwa i skuteczna ochrona środowiska naturalnego uzależniona jest od poziomu wiedzy społeczeństwa i od preferowanych stylów życia. Wzbogacanie osobowości rolnika o wrażliwość na piękno i ład przestrzenny, rozwijanie umiejętności obserwowania środowiska i gromadzenia informacji o nim jest tak samo istotne jak rozumienie i poznanie praw ekonomii. Rolnik swoje gospodarowanie opiera o ingerencję w środowisko w związku z powyższym musi dogłębnie poznać swój warsztat pracy by produkował jak najbardziej proekologicznie dając konsumentom produkt najwyższej jakości. Wszystkie zagadnienia oferty doradczej działu mają na celu ekologizację rolnictwa i podnoszenie świadomości producentów rolnych.

1.3. Dział Rozwoju Obszarów Wiejskich, Przedsiębiorczości i Agroturystyki

Zadania działu w 2011 r. ukierunkowano na promocje działań PROW 2007-2013, rozwój grup producentów rolnych oraz agroturystyki jako dodatkowe źródło dochodu dla rolników oraz mieszkańców obszarów wiejskich. Ponadto promocja dziedzictwa kulturowego wsi wpłynie na wypracowanie odpowiednich wzorców dla wielkopolskiej wsi.

Zaplanowane działania doradcze na 2011 rok obejmują szkolenia specjalistyczne dla rolników i mieszkańców obszarów wiejskich, doradztwo indywidualne oraz dokształcanie kadry doradczej. Ponadto doradztwo grupowe realizowane w postaci imprez tj. „Piknik Agro-Eko-Turystyczny” czy „Forum Kobiet”. W ramach programu Leonardo da Vinci (Program uczenia się przez całe życie) organizowaną są wyjazdy szkoleniowe mające na celu doskonalenie kadry polegające na wymianie doświadczeń w zakresie rozwoju obszarów wiejskich.

W ramach działalności statutowej pracownicy działu realizują następujące zadania:

1. Działalność w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich (np. kursy agroturystyczne),
2. Udzielanie pomocy rolnikom i innym mieszkańcom obszarów wiejskich w wypełnianiu dokumentów aplikacyjnych o środki krajowe, unijne i inne zagraniczne,
3. Odpłatne wypełnianie wniosków i innych dokumentów aplikacyjnych o środki krajowe oraz unijne.

Poprzez współpracę ze środowiskiem wiejskim założono propagowanie zdrowego trybu życia oraz dbałość o zdrowie i racjonalne żywienie. Współpraca z Samorządem Województwa Wielkopolskiego, szczególnie z Departamentem Rozwoju Rolnictwa i Rozwoju Wsi Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego, samorządami gminnymi oraz powiatowymi, kołami gospodyń wiejskich, stowarzyszeniami agroturystycznymi oraz grupami producentów rolnych merytorycznie wzbogaci realizację zaplanowanych działań.

1.4. Dział Systemów Produkcji Rolnej, Standardów Jakościowych i Doświadczalnictwa

Członkostwo Polski w Unii Europejskiej oraz rynki rolnicze stawiają przed rolnikiem określone wymagania, których głównym zadaniem jest poprawa konkurencyjności oraz wypełnianie wymogów unijnych wynikających z obowiązującego prawodawstwa.

Zadania doradcze w 2011 roku skoncentrowano na doskonaleniu istniejącej technologii produkcji dla uzyskania produktów spełniających wymagania rynku z uwzględnieniem metod proekologicznych i zasad produkcji integrowanej.

Działalność informacyjna (artykuły, ulotki) obejmuje tematy dotyczące produkcji zwierzęcej w zakresie żywienia, poprawy jakości produktu, dobrostanu, profilaktyki, nowości w pszczelarstwie oraz produkcji roślinnej w zakresie nawożenia i ochrony roślin, integrowanej produkcji, poprawy żyzności i aktywności biologicznej gleby, upowszechniania uprawy roślin preferowanych w Wielkopolsce, integrowanej produkcji, systemu wspomagającego podejmowanie decyzji w ochronie roślin, racjonalnej gospodarki na trwałych użytkach zielonych. W zakresie budownictwa informacja będzie dotyczyć aktualnych przepisów prawnych oraz wymogów wynikających z dobrostanu zwierząt.

W ramach działalności oświatowej i innowacyjnej (niekomercyjnej) zaplanowano szkolenia o bardzo zróżnicowanej tematyce dotyczące produkcji zwierzęcej: produkcji, konserwacji i przechowywania pasz, żywienia, rozrodu, odchowu, dobrych praktyk rolniczych w aspekcie spełnienia wzajemnej zgodności, organizacji produkcji zwierzęcej oraz najnowsze informacje technologii produkcji roślinnej: ochrona i nawożenie roślin, prawidłowa gospodarka na trwałych użytkach zielonych, system wspomagania decyzji w ochronie ziemniaków, upowszechnianie przewodkowych i zalecanych odmian gwarantujących uzyskanie odpowiedniej jakości produktów oraz o niższej podatności na suszę. W produkcji zbóż ważne jest wdrażanie odmian cennych dla przemysłu młynarskiego i piekarstwa. Doradcy będą przeprowadzać szkolenia dotyczące zmian zachodzących w obszarze ochrony roślin zmiany prawa w zakresie ochrony (zmieniający się asortyment dopuszczanych środków oraz zalecenia) oraz zwalczania nowych lub szczególnie groźnych patogenów.

W ramach szkoleń upowszechniana będzie wiedza z zakresu zapobiegania stepowieniu i degradacji gleby przez stosowanie odpowiedniego płodozmianu, mechanizacji uprawy i właściwego nawożenia organicznego z wykorzystaniem nawozów zielonych. Działalność z zakresu budownictwa i mechanizacji rolnictwa obejmuje zagadnienia związane z nowymi systemami utrzymania zwierząt zapewniającymi dobrostan oraz prawidłowe przechowywanie i wykorzystanie nawozów organicznych zgodnie z Kodeksem Dobrej Praktyki Rolniczej. Będą prowadzone szkolenia dotyczące energooszczędnych rozwiązań dotyczących budownictwa czy technologii, a także rozwiązań związanych niekonwencjonalnymi i odtwarzalnymi źródłami energii.

Prowadzone będzie doradztwo w zakresie upowszechniania prawidłowego podejmowania optymalnych decyzji technologicznych (internet).

W ramach organizowanych pokazów zaplanowano m.in. oceny polowe zagrożenia upraw patogenami w produkcji rolniczej i ogrodniczej, prawidłowe technologie produkcji pasz, zabiegi zoohigieniczne, przygotowanie nasion do siewu, wykorzystanie sprzętu pomiarowego do oceny dobrostanu zwierząt.

W 2011 roku planuje się realizację demonstracji m.in. w CEW w Marszewie i CWS w Sielinku oraz kolekcję odmian roślin uprawnych w tym wydzielona kolekcja roślin oleistych.

Wdrożenie realizowane w 2011 roku obejmuje następujący temat:

- Wykorzystanie programu komputerowego NegFry do ochrony ziemniaków przed zarazą ziemniaczaną.

Tematyka demonstracji dotyczy stosowania postępu biologicznego w uprawach, doskonalenie cech produkcyjnych, pokrojowych i funkcjonalnych bydła mlecznego, uprawę zbóż jakościowych, systemu wspomaganie decyzji w ochronie ziemniaków, upowszechnianie stosowania dodatków paszowych.

Zadania oświatowe i innowacyjne będą realizowane poprzez zespoły doradcze w powiatach:

- 32 pokazy,
- 31 demonstracji,
- 1 wdrożenie,
- 161 szkoleń specjalistycznych.

W ramach organizowania masowych form upowszechniania obszar produkcji będzie prezentowany na (przykładowo):

- Wielkopolskich Targach Rolniczych,
- Wystawach Zwierząt Hodowlanych w Sielinku
- Letnich Targach Rolno-Ogrodniczych,
- Targach Rolno-Ogrodniczych – Agromarsz,
- Marszewskich Dniach Pola,
- Wielkopolskim Forum Ogrodniczym,
- Wielkopolskim Forum Pszczelarskim,
- Krajowych Dniach Ogrodnika,
- Wielkopolskich Dniach Roślin Oleistych.

W pracy doradczej będzie wykorzystywana działalność laboratoriów chemicznych WODR we współpracy ze Stacją Chemiczno – Rolniczą w Poznaniu.

Dodatkowym zadaniem realizowanym przez WODR jest realizacja dyrektywy azotanowej poprzez programy działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych. Planuje się przeprowadzenie szkoleń specjalistycznych w 12 powiatach dotyczących:

- praktyk rolniczych obejmujących środki zaradcze związane z poprawą procesów nawożenia, gospodarki nawożenia i gospodarki gruntami w gospodarstwach rolnych,
- diagnozowania zagrożeń wynikających z zanieczyszczenia poprzez kontrolę rolniczych źródeł zanieczyszczenia.

Powyższe działania będą realizowane poprzez usługi specjalistyczne w zakresie sporządzania

- planów nawożenia,
- bilansu azotu,
- rejestrów polowych (karty pól).

W ramach działalności oświatowej i innowacyjnej-komercyjnej planuje się zorganizowanie konferencji, nt. „Ograniczenia pozostałości środków ochrony roślin w wodzie”.

Doradztwo komercyjne dotyczyć będzie działań w ramach PROW 2007-2013.

Inna działalność (niekomercyjna) obejmuje oceny rynków rolniczych, monitoring rynków rolniczych, szacunki produkcji roślinnej i zwierzęcej i inne.

Ponadto WODR uczestniczy w pracach Wojewódzkiego Zespołu Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego.

W ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników WODR, będą przeprowadzone szkolenia: stacjonarne, wyjazdowe i warsztaty.

II.2. Masowe formy doradztwa

Masowe formy doradztwa są metodą, która dotyczy obszaru działalności informacyjnej i upowszechnieniowej. W Wielkopolskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Poznaniu realizacja omawianej metody odbywa się poprzez organizację m.in. targów, wystaw zwierząt, dni pól i zagród, lustracji i objazdów pól.

Wykaz planowanych imprez masowych w 2011 r. zilustrowano w tabeli 1.

Tabela 1.

Lp.	Data	Nazwa imprezy promocyjnej	Organizator (współorganizator)
1	3.04.2011	Wiosenne Targi Rolno - Ogrodnicze AGROMARSZ	Centrum Edukacyjno- Wystawowe Marszew
2	9.04.2011	Forum-Targi Pszczelarskie	Centrum Wystawowo- Szkoleniowe Sielinko Wojewódzki Związek Pszczelarzy w Poznaniu
3	23-24.04.2011	AGRO - TARGI 2010 Stara Łubianka	WODR w Poznaniu Zespół Doradczy w powiecie pilskim
4	14-15.05.2011	Regionalne Targi Rolnicze Gołaszyn - Wiosna 2010	WODR w Poznaniu Zespół Doradczy w powiecie rawickim
5	3-4.06.2011	Międzynarodowe Targi Branży Grzybowej	Stowarzyszenie Branży Grzybów Uprawnych Centrum Wystawowo- Szkoleniowe Sielinko
6	11-12.06.2011	Marszewskie Dni Pola Letnie Targi Rolno Ogrodnicze AGROMARSZ	Centrum Edukacyjno- Wystawowe Marszew
7	18-19.06.2011	Wielkopolskie Targi Rolnicze XVI Wystawa Zwierząt Hodowlanych	Centrum Wystawowo- Szkoleniowe Sielinko
8	26.06.2011	Targi Rolnicze Kościelec 2010	WODR w Poznaniu Zespoły Doradcze w powiatach: kolskim, konińskim, słupeckim, tureckim

Lp.	Data	Nazwa imprezy promocyjnej	Organizator (współorganizator)
9 .	26-28.08.2011	Międzynarodowe Zawody Małych Koni i Pony	ABARIA Iwno Centrum Wystawowo-Szkoleniowe Sielinko
10 .	10-11.09.2011	Międzynarodowe Dni Ogrodnika w Gołuchowie k. Kalisza	Stowarzyszenie Naukowo Techniczne Inżynierów i Techników Rolnictwa Oddz. w Kaliszu Polski Związek Ogrodniczy WODR w Poznaniu
11 .	9.10.2011	Jesienne Targi Rolno Ogrodnicze AGROMARSZ	Centrum Edukacyjno-Wystawowe Marszew
12 .	22.10.2011	X Wystawa Zwierząt Futerkowych	Centrum Wystawowo-Szkoleniowe Sielinko

II.3. Działalność informacyjna – wydawnicza i internetowa

Głównym założeniem tej działalności jest informowanie potencjalnych odbiorców, zarówno rolników jak i doradców naszego Ośrodka o nowościach z zakresu technologii, ekonomiki, ochrony środowiska itp. oraz kierunkach i formach pracy doradczej, a także o zdarzeniach mających wpływ na prowadzenie gospodarstwa rolnego. Działania informacyjne w doradztwie można określić jako: *”.....świadome przekazywanie ludności rolniczej informacji związanych z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, bez ich oceny, testowania i badania. Przekaz ten odbywa się na prośbę rolników ubiegających się o takie informacje”*.

W planie wydawniczym na 2011 rok przewidujemy wydanie 14 tytułów publikacji zwartych – ulotek. W poniższym zestawieniu tytuły pogrupowane są na bloki tematyczne, zgodnie ze Statutem Organizacyjnym:

- Ekonomia,
- Rozwój Obszarów Wiejskich, Przedsiębiorczości i Agroturystyki
- Ekologia i Ochrona Środowiska,
- Systemy Produkcji Rolnej, Standardów Jakościowych i Doświadczalnictwa.

Oprócz publikacji zwartych – broszur WODR upowszechnia nowości poprzez rozpowszechnianie ulotek, krótkich informacji w formie kserokopii. Na działalność wydawniczą składają się również opracowania będące wsparciem pokazów, szkoleń, kursów organizowanych przez Ośrodek. W celu zapewnienia sprawnie działającej informacji wydawane są co roku plakaty, informatory wystawowe, katalogi, zaproszenia. Nakłady powyższych wydawnictw ustala się zgodnie z zapotrzebowaniem i w momencie tworzenia planu są trudne do określenia. Ponieważ nakłady poszczególnych tytułów są relatywnie niskie, planujemy umieszczać tytuły cieszące się dużym zainteresowaniem na naszej stronie internetowej. Możliwości, jakie daje Internet wykorzystujemy umieszczając informacje o Wielkopolskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Poznaniu, zwłaszcza dotyczące imprez promocyjnych, szkoleń, wystaw organizowanych przez nasz Ośrodek na terenie województwa wielkopolskiego.

W ramach Działu Promocji i Wydawnictw funkcjonuje czytelnia i wypożyczalnia literatury fachowej przy ścisłej współpracy z redakcją internetową. Corocznie prenumerujemy około 15 tytułów „prasy fachowej”.

W planie wydawniczym założyliśmy wydawanie również w 2011 roku naszego miesięcznika Poradnik Gospodarski.

Na łamach Poradnika Gospodarskiego publikowane są artykuły, informacje, komunikaty i inne formy dziennikarskie w zakresie: ekonomii, technologii, ekologii i ochrony środowiska, znacznie powiększony będzie dział dotyczący porad prawnych i informacji o firmach działających w zakresie rolnictwa. Aby sprostać oczekiwaniom czytelników staramy się zamawiać artykuły u pracowników wyższych uczelni, instytutów naukowych, agencji rządowych. Autorami będą również doradcy WODR w Poznaniu, pokazujący swoje doświadczenia w pracy doradczej. Łącznie pracownicy naszego Ośrodka planują napisać ponad 100 artykułów.

W roku 2011 publikować będziemy cykl artykułów przybliżających czytelnikom problematykę dotyczącą zasad cross compliance, a także informować będziemy na bieżąco naszych czytelników o wysokości środków finansowych i możliwości ich wykorzystania, przeznaczonych na poszczególne osie i działania w PROW 2007-2013. Poradnik Gospodarski jest trybuną wymiany doświadczeń, dyskusji; udostępniamy łamy związkom zawodowym, gospodarczym organizacjom samorządowym rolników i innym ośrodkom doradztwa rolniczego w celu popularyzacji ich pracy. Nasz miesięcznik wydawany jest od 1889 roku i jest czasopismem w 100% finansowanym przez Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu.

Wykaz ilościowy tytułów ulotek planowanych do wydania do końca 2011 r. przygotowanych przez poszczególne działy merytoryczne

Tabela 2.

Lp.	Tematyka	Liczba tytułów
1.	Ekonomika	5
2.	Rozwój Obszarów Wiejskich, Przedsiębiorczości i Agroturystyki	2
3.	Ekologia i Ochrona Środowiska	2
4.	Systemy Produkcji Rolnej, Standardów Jakościowych i Doświadczalnictwa	5
5.	Poradnik Gospodarski (miesięcznik)	11 numerów

Strona internetowa WODR w Poznaniu

W ramach Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu funkcjonuje redakcja internetowa, jej głównym zadaniem jest:

- dbałość o wygląd strony internetowej Ośrodka,
- aktualizacja zamieszczanych informacji.

Koncepcja rozbudowy nowej witryny dla WODR podyktowana została zmieniającymi się warunkami rynku internetowego, a także na potrzeby użytkowników i rozwoju nowych usług.

Zaplanowane uruchomienie nowej odsłony witryny internetowej przewidziane jest na początek 2010 r.

Aby ten cel osiągnąć należy opracować kilka istotnych zmian, które polegają na stworzeniu i opracowaniu nowych funkcjonalnych rozwiązań.

Do nowych rozwiązań funkcjonalnych, które zostaną opracowane można zaliczyć m.in.:

- Targi – najczęściej wyszukiwane wyrazy przez użytkowników,
- Horyzontalne menu – rozbudowane dynamiczne menu,
- E-Porada,
- Aktualności – Newsletter,
- Strony BIP,

- Na stronach powiatowych
- wykaz organizacji współpracujących
- drobne ogłoszenia dla rolników mieszkańców wsi

Rozbudowa układu strony

Podsumowując:

- Nowy układ strony to odpowiedź na szybko zmieniający się rynek internetowy,
- Dzięki zastosowaniu technologii internetowej i integracji różnych narzędzi można pozyskać więcej klientów oraz partnerów,
- Bliższa współpraca oraz bezpośredni kontakt z rolnikiem tworzy wysoką wartość firmy na tle konkurencyjnych podmiotów.

II.4. Działalność

Centrum Wystawowo-Szkoleniowego w Sielinku oraz Centrum Edukacyjno–Wystawowego w Marszewie

4.1. Działalność informacyjna

Działalność informacyjną Centra realizują poprzez umieszczanie informacji o swojej działalności na stronie internetowej WODR, w Poradniku Gospodarskim, prasie regionalnej i lokalnej.

4.2. Działalność oświatowa i upowszechnieniowa

Centra będą organizować szkolenia dla kadry doradczej zgodnie z założonym planem. W ramach zleceń zewnętrznych (granty, umowy) będą organizowane szkolenia dla rolników i mieszkańców wsi.

Tabela 3.

Działania informacyjno-upowszechnieniowe dla rolników				
Centrum	metoda/forma	Temat	Komórka organizacyjna	Termin
CWS	szkolenie	Szkolenia z zakresu wykorzystania komputera i internetu w gospodarstwie rolnym	CWS	2011

Tabela 4.

Działania informacyjno-upowszechnieniowe dla doradców				
Centrum	metoda/forma	Temat	Komórka organizacyjna	Termin
CWS	szkolenie	Analiza błędów i ostrzeżeń w 2010 roku dla poprawy jakości danych w 2011 roku	CWS	2011
CWS	szkolenie	Szkolenie dla doradców rolnośrodowiskowych	CWS	2011
CWS	szkolenie	Szkolenie dla koordynatorów	CWS	2011

		Polski FADN		
--	--	-------------	--	--

Centrum	metoda/forma	Temat	Komórka organizacyjna	Termin
CWS	szkolenie	Zamykanie roku obrachunkowego, przenoszenie stanów końcowych	CWS	2011
CWS	pokaz	Ocena fitosanitarna pszenicy oraz rzepaku	CWS	2011
CWS	demonstracja	Zintegrowana ochrona roślin zbożowych i rzepaku	CWS	2011

4.3 Masowe formy upowszechniania

Tabela 5.

Organizacja masowych form upowszechniania			
Centrum	Forma	Nazwa	termin
CEW	dni pola	Marszewskie Dni Pola	06-2011
CEW	targi	Jesienne Targi Rolno-Ogrodnicze AGROMARSZ	10-2011
CEW	targi	Letnie Targi Rolno-Ogrodnicze AGROMARSZ	06-2011
CEW	targi	Wiosenne Targi Rolno-Ogrodnicze AGROMARSZ	04-2011
CEW	wystawa	II Regionalna Wystawa Bydła Hodowlanego	04-2011
CEW	wystawa	Regionalna Wystawa Koni Hodowlanych	06-2011
CEW	zawody	IV Włociańskie Zawody w Powożeniu Zaprzęgami Konnymi	06-2011
CWS	targi	Forum Pszczelarskie	04-2011
CWS	targi	Międzynarodowe Targi Branży Grzybowej	06-2011
CWS	targi	Wielkopolskie Dni Roślin Oleistych	06-2011
CWS	targi	Wielkopolskie Targi Rolnicze	06-2011
CWS	wystawa	Pokaz zwierząt futerkowych	10-2011
CWS	wystawa	Powiatowy Przegląd Koni	06-2011
CWS	wystawa zwierząt	XVI Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych	06-2011
CWS	złot	Złot Motocyklowy	07-2011

4.4. Laboratoria

Tabela 6.

Inna działalność komercyjna - laboratoria		
Centrum	Rodzaj analizy	Planowana ilość (szt)
CEW	Analiza gleb (mineralne)	800
CEW	Analiza gleb (ogrodnicze)	100
CEW	Analiza pasz	30
CWS	Analiza gleb ogrodniczych	50
CWS	Analiza gleb polowych	400

4.5. Kwarantanna i odpoczynek dobowy zwierząt

Stacja kwarantanny i odpoczynku zwierząt w CWS Sielinko wpisana jest do Centralnego Rejestru na podstawie decyzji lekarza powiatowego Weterynarii oraz do Rejestru Obszaru Przetrzymania Zwierząt nadany przez ARiMR PL 039841063-001

- a) punkt odpoczynku zwierząt nr identyfikacyjny 301056901 (20 transportów)
- b) punkt gromadzenia zwierząt nr identyfikacyjny 30156801 (5 transportów).

Tabela 7.

Inna działalność komercyjna - kwarantanna i odpoczynek zwierząt		
Centrum	Rodzaj działania	planowana ilość/transport
CWS	Gromadzenie zwierząt	10
CWS	Odpoczynek zwierząt	50

4.6. Pasieka doświadczalna

Pasieka uznana jest za reprodukcyjną wpisana pod nr Identyfikacji weterynaryjnej 30155238 dla gospodarstwa pasiecznego. Liczy ona 40 rodzin pszczelich, prowadzi prace hodowlane, działalność wdrożeniową, działalność upowszechnieniową (Wielkopolskie Forum Pszczelarskie), oraz działalność produkcyjną (planowana ilość uzyskiwanego miodu towarowego od 1 rodziny pszczelej to 15 – 25 kg, łącznie około 1000 kg).

Tabela 8.

Inna działalność komercyjna - produkcja miodu		
Centrum	Rodzaj miodu	planowana ilość (kg)
CWS	wielokwiat, lipa, rzepak	1000

4.7. Usługi poligraficzne

Tabela 9.

Inna działalność komercyjna - działalność wydawnicza			
Centrum	Rodzaj wydawnictwa	Tytuł	Nakład (szt)
CWS	katalogi imprez	Katalogi wystawców WTR 2011	800
CWS	katalogi imprez	Kolekcja odmian 2011	1000
CWS	materiały informacyjne	Broszury informacyjne wg zapotrzebowania spec. branżowych	5000
CWS	materiały szkoleniowe	Materiały szkoleniowe dla uczestników szkolenia z zakresu stosowania środków ochrony roślin przy użyciu opryskiwaczy	4000
CWS	instrukcje/dokumentacja	protokoły badań opryskiwaczy, faktury badań opryskiwaczy, ewidencje porad	500
CWS	zaproszenia/inne okolicznościowe	Zaproszenia na imprezy targowe, plakaty	2500
CWS	dypłomy	Dypłomy - Wystawy całoroczne	500
CWS	zaświadczenia	szacunkowo wg 2010	500
CWS	pozostałe	wejściówki, wjazdówki, bony, etykiety, zgłoszenia, rezerwacje	3000

4.8. Działalność rolnicza – pole doświadczalno-wdrożeniowe

Tabela 10.

Działalność rolnicza - pole doświadczalno-wdrożeniowe			
Centrum	Rodzaj uprawy	Ilość odmian	powierzchnia
CEW	groch siewny	3 odmiany	0.021 ha
CEW	jęczmień jary	10 odmian	0.07 ha
CEW	jęczmień ozimy	7 odmian	0.049 ha
CEW	kukurydza	10 odmian	0.11 ha
CEW	mieszanka zbożowo-strączkowa	2 odmiany	0.007 ha
CEW	owies	7 odmian	0.049 ha
CEW	peluszką	1 odmiana HUBAL	0.007 ha
CEW	pszenica jara	10 odmian	0.07 ha
CEW	pszenica jara przewódka	1 odmiana OSTKA SMOLICKA	0.007 ha
CEW	pszenica ozima	25 odmian	0.175 ha
CEW	pszenżyto jare	4 odmiany	0.028 ha
CEW	pszenżyto ozime	9 odmian	0.63 ha
CEW	rzepak ozimy	16 odmian	0.112 ha
CEW	wyka jara	2 odmiany INA, KWARTA	0.014 ha
CEW	ziemniaki	11 odmian	0.132 ha
CEW	żyto jare przewódkowe	1 odmiana BOJKO	0.007 ha
CEW	żyto ozime	9 odmian	0.063 ha
CEW	łubin wąskolistny	7 odmian	0.049 ha
CEW	łubin żółty	3 odmiany	0.021 ha
CWS	buraki cukrowe	8 odmian	17 ha
CWS	jęczmień jary	5 odmian	6 ha
CWS	kukurydza	10 odmian	4 ha
CWS	pszenica	15 odmian	10 ha
CWS	pszenżyto	7 odmian	8 ha
CWS	rośliny oleiste	29 odmian	1.3 ha

CWS	rzepak	21 odmian	12 ha
CWS	zboża jare	10 odmian	4 ha
CWS	żyto	6 odmian	6 ha

4.9. Usługi hotelowo, gastronomiczne (CEW,CWS):

- organizowanie i obsługa szkoleń, seminariów, konferencji dla WODR,
- organizacja i obsługa szkoleń, seminariów, konferencji komercyjnych w tym usług gastronomicznych (zgodnie z cennikiem),
- organizowanie uroczystości okolicznościowych.

III. Potrzeby doradcze rolników oraz mieszkańców obszarów wiejskich

Zgodnie z treścią Ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego przedmiotem działania ośrodka są określone problemy rolników i innych mieszkańców wsi, które wymagają rozwiązania poprzez realizowane metody doradcze. W działaniach Ośrodka realizowane cele wynikają głównie z potrzeb mieszkańców wsi i producentów.

W planowaniu działalności WODR na 2011 rok punktem wyjścia było ustalenie priorytetów doradczych – wojewódzkich i powiatowych. Dla ich ustalenia oraz dla precyzowania tematyki zadań doradczych ustalono potrzeby doradcze klientów Ośrodka. Analizę sytuacji doradczej (potrzeb doradczych) zrealizowano poprzez analizy:

- porad – rejestrowanych elektronicznie,
- ankiet określających potrzeby doradcze rolników i mieszkańców obszarów wiejskich.

W WODR w Poznaniu w okresie pierwszych 5-ciu miesięcy 2010 roku udzielono ponad 33 tysiące porad. Porady te opracowano statystycznie, a obliczenia statystyczne wykonano z wykorzystaniem programu komputerowego STATGRAPHICS.

Analiza porad pozwoliła na:

- ukierunkowanie kształcenia doradców w kierunku największych potrzeb wynikających z rodzaju uzyskiwanych informacji. Ogólnie stwierdzono, że stosunkowo najbardziej są poszukiwane informacje o zasadach pozyskiwania środków finansowych oraz na temat nowoczesnej technologii i ochrony środowiska (cross compliance, dyrektywa azotanowa),
- ocena kategorii porad była podstawą do wytyczenia tematyki szkoleń specjalistycznych oraz informacyjnych,
- powyższa ocena wpłynęła na planowanie wydawnictw WODR w tym umieszczanych na stronie internetowej oraz drukowanych w Poradniku Gospodarskim.

W trakcie prowadzonych przez WODR szkoleń specjalistycznych (148) przeprowadzono rozpoznanie potrzeb doradczych przy użyciu metody ankietowej. W ankietyzacji wzięło udział 3022 respondentów.

Ankieta zawierała pytania dotyczące propozycji tematycznych poszczególnych metod doradczych, a ponadto oceniała efektywność metod doradczych i systemu elektronicznego przesyłania informacji przez WODR. Na podstawie otrzymanych ankiet (2212) doprecyzowano tematykę szkoleń specjalistycznych i innych metod doradczych. Ponadto analiza otrzymanych informacji pozwala na optymalne dobieranie grup celowych w poszczególnych regionach województwa.

Tematyka szkoleń, na którą było największe zapotrzebowanie znalazła swoje odzwierciedlenie w tytułach ulotek i innych wydawnictwach WODR (Poradnik Gospodarski), a także na stronie internetowej WODR.

Ocena proponowanej przez rolników tematyki demonstracji, wdrożeń i pokazów wskazała na kierunki współpracy doradztwa z nauką w systemie upowszechniania innowacji co pozwoli na lepsze wykorzystanie potencjału polskich instytutów naukowo-badawczych i uczelni.

Należy podkreślić fakt, iż prawie 80% ankietowanych rolników pozytywnie oceniło możliwość otrzymania wiedzy (informacji) drogą elektroniczną. Obecna strona internetowa ma zapewnić dostęp do aktualnej informacji, do baz danych nt. określonej wiedzy oraz umożliwić kontakt z doradcami i specjalistami branżowymi.

Ocena potrzeb doradczych stanowi załącznik nr 1 do Programu działalności WODR w Poznaniu na 2011 rok.

IV. Priorytety

Na podstawie oceny potrzeb doradczych rolników oraz mieszkańców obszarów wiejskich, analizy Wspólnej Polityki Rolnej, bieżącej polityki Państwa, uwarunkowań i przyjętych do realizacji strategii rozwoju wsi i rolnictwa, ponadto na podstawie obserwacji pracowników WODR oraz uzyskanych wyników w wyniku realizacji zadań w bieżącym roku ustalono na rok 2011 priorytety wojewódzkie oraz powiatowe, które w większości będą kontynuacją zadań z roku 2010.

IV.1. Priorytety wojewódzkie

Priorytety wojewódzkie zostały określone przez działy merytoryczne zgodnie z głównymi obszarami doradztwa rolniczego.

1.1. Dział Ekonomiki

W 2011 roku w Dziale Ekonomiki realizowane będą dwa priorytety, które obejmują obszary pomocy gospodarstwu rolnemu w zakresie szeroko pojętej problematyki ekonomicznej. W gospodarstwie podejmowanych jest szereg decyzji, które ostatecznie powinny doprowadzić do oczekiwanych efektów ekonomicznych z punktu widzenia rolnika.

Praktycznie wszystkie podejmowane przez rolnika decyzje sprowadzają się do zarządzania gospodarstwem rolnym. Bardzo istotną rolę we właściwym zarządzaniu gospodarstwem rolnym odgrywają dane na podstawie, których podejmowane są decyzje. Rolnicy nie są zobligowani do prowadzenia rachunkowości rolnej, która byłaby dla nich dobrym źródłem informacji, gromadzonych w określonym standardzie, pozwalającym na porównywanie gospodarstw. Stąd dla pokazania szczególnego znaczenia ewidencjonowania zdarzeń gospodarczych do dokonywania dalszych analiz ekonomiczno - finansowych zagadnienie rachunkowości zostało sprowadzone do odrębnego priorytetu.

Priorytet I

Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym

Celem priorytetu jest uświadomienie rolnikom, że funkcjonowanie gospodarstw rolnych w dzisiejszej gospodarce rynkowej nierozdzielnie związane jest z planowaniem, organizacją i zarządzaniem. Każde planowanie wymaga dokładnego określenia aktualnej sytuacji, stanu wyjściowego a następnie kontroli zarządzania gospodarstwem, czy zaplanowane cele są realizowane zgodnie z planem gospodarstwa. Konkurencyjność gospodarstw rolnych będzie zwiększać się wraz z postępem biologicznym i technologicznym, wzrostem wydajności pracy, rosnącymi wymaganiami konsumentów itp. W gospodarce rynkowej tylko ci rolnicy, którzy dostosują swoją produkcję do wymogów jakościowych i ilościowych rynku będą dobrze prosperować.

Rolnicy z jednej strony w coraz większym stopniu zobowiązani są do przygotowywania i gromadzenia wielu dokumentów oraz z drugiej strony mają możliwość wykorzystywania różnych instrumentów finansowych, ważnych dla funkcjonowania gospodarstwa rolnego.

Przekazywane rolnikom wiadomości o aktualnej sytuacji w przepisach ubezpieczeniowych, o terminach zawierania umów, o wysokości składek i o wielkości dofinansowania z budżetu państwa do składek ubezpieczeniowych pozwala rolnikom świadomie oceniać ryzyko prowadzonej działalności i umiejętnie nim zarządzać.

Z kolei konieczność modernizacji wielkopolskiego rolnictwa, zwłaszcza w kontekście sprostaną konkurencji na wspólnym rynku europejskim jest dla gospodarstw rolnych podstawowym wymogiem skutecznego i trwałego funkcjonowania. Modernizacja jest procesem ciągłym i wymaga inwestycji: odtworzeniowych, wprowadzających postęp biologiczny, techniczny i organizacyjny. Gospodarstwa rolne muszą także dostosować się do wymogów unijnych w zakresie ochrony środowiska oraz warunków utrzymania zwierząt czyli do Zasady Wzajemnej Zgodności.

Inwestycje wymagają wygenerowania znacznych środków pieniężnych, które mogą pochodzić z prowadzenia działalności operacyjnej przez gospodarstwo (środki własne) lub od instytucji zewnętrznych na zasadach zwrotnych (kredyty) lub bezzwrotnych. Dla wspomżenia procesu modernizacji rolnictwa funkcjonują w Polsce preferencyjne linie kredytowe gdzie część odsetek płacone jest z budżetu państwa. Innymi instrumentami finansowymi adresowanymi dla rolników są działania w ramach PROW 2007 – 2013. Stąd nabycie przez rolników wiedzy o możliwości korzystania z krajowych i unijnych środków wsparcia celem unowocześniania gospodarstw i poprawy konkurencyjności, a także informacji o funkcjonowaniu i wymaganiach Agencji Płatniczych (ARiMR, ARR) jest konieczne dla właściwego zarządzania gospodarstwem.

Gospodarstwa rolne zobowiązane są także do regulowania różnych podatków. Coraz więcej z nich rozlicza się z podatku VAT na zasadach ogólnych. Znaczna większość gospodarstw rolnych w dalszym ciągu rozlicza się z fiskusem na zasadach RR. Dla świadomego podjęcia decyzji w zakresie sposobu rozliczania się z podatku VAT pomocne będą szkolenia z tego zakresu.

Konkurencyjna gospodarka rynkowa wymaga od rolników umiejętności wykorzystania w praktyce zasad ekonomiki, w tym informacji rynkowych i podejmowania decyzji w oparciu o rachunek ekonomiczny. Zainteresowanie rolników w pozyskiwaniu środków pomocowych z UE, wykorzystywanie preferencyjnych kredytów, zawieranie ubezpieczeń i rozliczanie się z podatku VAT na zasadach ogólnych wskazuje na dokonujące się zmiany wśród rolników, świadczące o wzroście poziomu zarządzania gospodarstwem rolnym, w którym rolnik w coraz mniejszym stopniu kieruje się emocjami, a w większym rachunkiem ekonomicznym.

Priorytet II

Upowszechnianie rachunkowości rolnej w systemie Polski FADN w gospodarstwach rolnych

Prawidłowe wykorzystanie danych jest nieodzowną częścią procesu podejmowania decyzji, monitorowania funkcjonowania gospodarstwa, analizowania wyników, identyfikowania słabych i mocnych stron gospodarowania.

Korzyści płynące z prowadzenia rachunkowości mogą być krótko i długoterminowe. Dla przykładu, porównanie kosztu paszy treściwej i wyników produkcyjnych w gospodarstwie pozwala na szybkie podjęcie decyzji co do poziomu paszy treściwej w dawce. Analiza przepływu gotówki prowadzona przez wiele lat pozwala na ustawienie produkcji i sprzedaży tak, aby zapewnić bieżącą płynność finansową gospodarstwa.

W Polsce od 6 lat wdrażany jest system rachunkowości rolnej Polski FADN wśród ponad 12 tys. gospodarstw rolnych, w tym najwięcej w Wielkopolsce około 1800. Jest to obecnie jedyny system w Polsce, w którym, pod kierunkiem Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej–Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie, doradcy Ośrodków Doradztwa Rolniczego wraz z rolnikami w sposób metodyczny i zunifikowany zbierają dane. Nieocenioną zaletą systemu jest to, że wyniki z poszczególnych gospodarstw rolnych mogą być porównywane w ramach FADN w Polsce, a także pomiędzy gospodarstwami z innych krajów należących do Unii Europejskiej. Możliwość porównania się na tle innych gospodarstw rolnych według określonych kryteriów (pod względem potencjału i kierunku produkcji) pozwala rolnikowi na wyciąganie bardzo praktycznych wniosków. Prowadzona ewidencja w systemie rachunkowości Polski FADN pozwala dla danego gospodarstwa analizować przychody, koszty i inne dane bilansowe już z okresu kilku lat. Ponadto możliwość porównania konkretnego gospodarstwa na tle innych, tj. najlepszych, średnich i słabych pozwala krytycznie spojrzeć rolnikowi na dotychczas podejmowane działania. Jest to analiza danych historycznych, ale można ją z powodzeniem wykorzystać do analizy przyszłych okresów.

Podstawowym produktem rachunkowości rolnej w systemie Polski FADN, z punktu widzenia rolnika, jest Raport Indywidualny gospodarstwa rolnego, który tak naprawdę pokazuje po co ten cały trud ewidencjonowania danych.

Raport Indywidualny gospodarstwa rolnego:

- Umożliwia uzyskanie we właściwym czasie odpowiednich informacji, które są warunkiem koniecznym dla podejmowania prawidłowych decyzji w gospodarstwie rolnym,
- Dostarcza informacji o wynikach działalności GR, jego sytuacji finansowej oraz wszelkich dokonanych zmianach majątkowych i finansowych,
- Pomaga rozumieć zasady i ograniczenia funkcjonowania GR,
- Może być punktem wyjścia do sporządzania długo i krótkoterminowych planów, a następnie ich właściwej kontroli oraz porównań uzyskiwanych wyników z planowanymi,
- Umożliwia potwierdzenie umiejętności profesjonalnego gospodarowania,
- Ułatwia ustalanie zdolności kredytowej,
- Uwiarygodnia rolników ubiegających się o kredyty bankowe,

W okresie 6 lat wdrażania z zasadami rachunkowości w systemie Polski FADN zapoznało się ok. 3300 rolników i każdego roku liczba ta wzrasta. W tej liczbie są rolnicy, którzy uczestniczą w systemie od jego początku, ale ok. 12% z nich każdego roku, z różnych przyczyn, usuwani są z systemu, natomiast w ich miejsce wprowadzani są nowi producenci rolni.

1.2. Dział Ekologii i Ochrony Środowiska

Priorytet I

Rolnictwo ekologiczne

Rolnictwo ekologiczne to system gospodarowania przyjazny środowisku. Jest formą poprzez którą realizuje się względy społeczne – uczy wydajnego gospodarowania, gdzie nie tylko liczą się koszty produkcji w gospodarstwie, ale i koszty społeczne i przyrodnicze. Aktywizuje ludność wsi, dostarcza nowych miejsc pracy. Pozyskiwana tą metodą żywność gwarantuje wysoką jakość co w konsekwencji stanowi ważny element profilaktyki zdrowotnej społeczeństwa.

Produkcja rolnicza metodami ekologicznymi jest skuteczną metodą ochrony środowiska i przyrody na terenach wiejskich. To konsumenci decydują o potrzebie rozwoju rolnictwa ekologicznego, poprzez coraz częstsze poszukiwanie żywności powstałej w warunkach jak najbardziej zbliżonych do naturalnych.

Warunki strukturalne, środowiskowe, społeczne i historyczne powodują, że wielkopolskie rolnictwo jest predestynowane w określonym obszarze do stosowania ekologicznych metod produkcji żywności. Liczne szkolenia i inne formy edukacji ekologicznej prowadzone przez WODR w ramach przedmiotowego priorytetu owocują wzrostem liczby gospodarstw ekologicznych i powstawaniem przetwórci z wykorzystaniem surowców wysokiej jakości. Informowanie rolników o potrzebach konsumenckich wraz z informacją o systemach finansowego wsparcia rolników gospodarujących metodami ekologicznymi- „Program rolnośrodowiskowy”, „Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności” przyczynia się do rozwoju tej społecznie pożądanej i oczekiwanej formy produkcji.

Rolnicy w ramach powyższego priorytetu mają zapewnione kompleksowe doradztwo z zakresu przestawiania gospodarstwa na metody ekologiczne, zasad ekologicznej produkcji, regulacji prawnych i jak z dotychczasowego doświadczenia wynika chętnie z niego korzystają.

Poprzez realizację tego priorytetu zakładamy dalszy wzrost liczby gospodarstw ekologicznych a tym samym zwiększenie na rynku żywności wysokiej jakości. Polska wzorem innych krajów europejskich wprowadziła w 2007 roku zaproponowany przez Komisję Europejską „Plan działań dla Żywności Ekologicznej i Rolnictwa w Polsce na lata 2007-2013”. Zawarte w w/w priorytecie zadania wpisują się w realizację przyjętego przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi planu działania dla rolnictwa ekologicznego.

Priorytet II

Ochrona środowiska

Rolnicy, którzy chcą skorzystać z dofinansowania w ramach PROW 2007-2013 są zobowiązani do spełnienia określonych wymogów dotyczących ochrony środowiska.

W ramach priorytetu zostaną zorganizowane szkolenia, na których przekazany zostanie szeroki zakres wiedzy rolnikom, podniesienie ich świadomości ekologiczną, a także przekazać wiedzę niezbędną do przystosowania gospodarstw do spełnienia określonych standardów przez gospodarstwo w zakresie wymagań wzajemnej zgodności: ochrony zdrowia ludzi, zwierząt i roślin, ochrony środowiska, dobrej kultury rolnej oraz dobrostanu zwierząt.

Zapotrzebowanie rolników i mieszkańców terenów wiejskich na wyżej wymienione zagadnienia jest wciąż ogromne, ponadto zmieniające się corocznie przepisy wymuszają ciągle doksztalcanie w omawianym zakresie, wobec czego Dział Ekologii i Ochrony Środowiska w ramach realizowanych zadań doradczych będzie kontynuował priorytet realizowany w 2010 r.

Prowadzenie działalności rolniczej w gospodarstwie musi bezwzględnie uwzględniać dbałość o środowisko. Stąd też wysoka rola programów rolnośrodowiskowych zawartych w tym priorytecie. W roku 2010 doradcy rolnośrodowiskowi sporządzili ok. 1600 planów działalności rolnośrodowiskowej, co powinno przyczynić się za kilka lat do wzrostu bioróżnorodności, zmniejszenia spływów azotu do wód gruntowych oraz do przywrócenia ekstensyfikacji produkcji na trwałych użytkach zielonych dla ochrony określonych obszarów przyrodniczo cennych.

W ostatnich latach wzrasta zainteresowanie tematyką pozyskiwania energii z odnawialnych źródeł. Podobnie jak wszystkie kraje UE Polska ma obowiązek pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych. W priorytecie przyjęto szeroką gamę szkoleń z zakresu odnawialnych źródeł energii.

Stan środowiska naturalnego zależy od naszych aktywnych próśrodowiskowych działań, stąd konieczność kontynuacji powyższego priorytetu.

1.3. Dział Rozwoju Obszarów Wiejskich, Przedsiębiorczości i Agroturystyki

Priorytet I

Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki

Celem priorytetu jest upowszechnianie wiedzy w zakresie tematyki wiejskiej i agroturystyki wśród mieszkańców obszarów wiejskich. Rozwój agroturystyki i turystyki wiejskiej w Wielkopolsce ma kluczowe znaczenie dla rozwoju obszarów wiejskich i poprawy dochodowości gospodarstw rolnych. Agroturystyka nadal jest jedną z nielicznych działalności, która w zakresie prowadzenia nie jest związana z pełnym procesem formalno-prawnym. Ponadto może stanowić pierwszy krok do dalszego podejmowania i rozwijania innych działalności pozarolniczych. W opinii rolników brak umiejętności prowadzenia działalności gospodarczej stanowi największą barierę w jej podejmowaniu. Istnieją unijne i krajowe źródła pozyskiwania środków finansowych na działalność agroturystyczną, a upowszechnianie wiedzy na ten temat to ważny element wpływający na rozwój obszarów wiejskich. Wszystkie tereny wiejskie są, atrakcyjne turystycznie, kulturowo i przyrodniczo. Rozwój agroturystyki i turystyki wiejskiej przynosi nie tylko jednostkowe korzyści finansowe kwaterodawcom ale również wszystkim mieszkańcom danej okolicy (wsi, gminy, powiatu), łącznie z niemierzalnymi korzyściami związanymi z kultywowaniem tradycji i historii lokalnej. Rolnictwo połączone z agroturystyką wpływa na nowy wizerunek obszarów wiejskich, które przestają być anonimowe i zapominane, a wręcz przeciwnie „żywe” i popularne w regionie oraz kraju

Priorytet II

Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich

Na wsi wielkopolskiej jest zbyt dużo osób (ukryte bezrobocie) związanych zawodowo z rolnictwem, które nie jest w stanie zapewnić wszystkim wystarczającego dochodu. Jednocześnie występuje stały niedobór pozarolniczych miejsc pracy dla ewentualnie zainteresowanych odejściem z rolnictwa. Konieczna jest więc popularyzacja indywidualnej przedsiębiorczości, dzięki której mieszkańcy obszarów wiejskich będą w stanie sami dla siebie oraz swoich bliskich i sąsiadów stworzyć nowe pozarolnicze miejsca pracy. Z powodu nie wystarczającej wiedzy, niskiego poziomu wykształcenia, braku środków finansowych, miejsc zamieszkania daleko od różnego rodzaju centrów aktywności i ogólnego poczucia braku możliwości zmiany czegokolwiek we własnym życiu, ludzie dotknięci takimi problemami bardzo wolno dojrzewają do jakichkolwiek decyzji i są nieufni wobec zmian. Z tego właśnie powodu priorytet „Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich” jest niezwykle ważny, a jego realizacja powinna być rozłożona na kilka kolejnych lat.

Priorytet III

Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich

Obszary wiejskie są szczególnie dotknięte procesami restrukturyzacji rolnictwa. Jednym z głównych wyzwań rozwoju obszarów wiejskich jest zmniejszenie różnic w poziomie rozwoju i poziomie życia między mieszkańcami miast i wsi. Temu właśnie ma służyć Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, którego większość działań jest w polu zainteresowania przedmiotowego zadania. Możliwości skorzystania ze środków w ramach PROW uzależnione są w dużej mierze od szeregu wymogów i warunków zwiększających szanse na efektywne wykorzystanie przez potencjalnych beneficjentów. Nawet otrzymanie płatności bezpośrednich jest uzależnione od spełnienia przez rolnika szeregu wymogów dotyczących między innymi ochrony środowiska, poprawy bezpieczeństwa żywności, zdrowotności zwierząt i roślin, dobrostanu zwierząt oraz bezpieczeństwa i higieny pracy w gospodarstwie rolnym. Wymogi te są nazwane Wymogami Wzajemnej Zgodności.

Rozwój obszarów wiejskich to także pobudzenie aktywności lokalnych społeczności oraz ich zaangażowanie w poszukiwanie i wykorzystanie uśpionego wiejskiego potencjału. Aby osiągnąć te cele musimy w dalszym ciągu pracować nad wdrażaniem działań „Odnowa i rozwój wsi” oraz „Leader”, chociaż doradztwo rolnicze nie jest w te działania bezpośrednio zaangażowane.

Priorytet IV

Wspieranie zespołowych form gospodarowania w województwie wielkopolskim

Wielkopolska jest wiodącym regionem pod względem ilości grup producentów rolnych, aktualnie w województwie funkcjonuje ich ponad 100. Nadal występuje duże zainteresowanie rolników tworzeniem nowych organizacji. Większość powstaje w wyniku pracy doradczej WODR w Poznaniu. Ponadto w 2009 roku 22 grupy, przy wsparciu doradczym WODR, utworzyły Spółdzielnię GRUPY WIELKOPOLSKIE, której głównym celem jest realizacja wspólnych zadań gospodarczych, polegających m.in. na wspólnym zaopatrzeniu w środki produkcji oraz wejściu kapitałowym w przetwórstwo produktów rolniczych. Aktualnie trwa proces objęcia udziałów przez grupy w ZM SALUS.

WODR aktywnie uczestniczy w tym procesie. Takie działania istniejących grup wzmagają zainteresowanie producentów rolnych tworzeniem nowych grup. Rolnicy, przy niskim cenach swoich produktów, chcą uczestniczyć w przetwórstwie, czyli w „wartości dodanej”. Aktualnie doradztwo dotyczy pomocy prawnej przy wyborze formy gospodarczej i rejestracji w KRS oraz przy sporządzeniu planu działania. Ponadto zainteresowani uzyskują bieżące informacje w zakresie zarządzania firmy i dostępności kredytów preferencyjnych.

Priorytet V

Zachowanie dziedzictwa kulturowego Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa kulinarnego

Dziedzictwo kulturowe Wielkopolski stanowi dorobek materialny i duchowy poprzednich pokoleń, jak również dorobek naszych czasów. WODR w Poznaniu prowadzi różnego rodzaju działania, które kultywują zachowanie dziedzictwa kulturowego naszej wsi. Wizerunek wsi, tradycyjności, mentalności ludzi i wielu innych wartości odróżniających daną społeczność od innej. Najczęściej utożsamiamy dziedzictwo kulturowe z architekturą i sztuką. Jest to również tradycja obchodzenia świąt i obrzędy, produkty regionalne i tradycyjne, w tym dziedzictwo kulinarne. Wszystko to jest częścią polskiego, europejskiego i światowego dziedzictwa. Od 2000 roku w Polsce zaczęto mówić o tradycyjnych i regionalnych produktach żywnościowych po raz pierwszy zorganizowano konkurs „Nasze kulinarne dziedzictwo, który w 2010 roku miał X edycję. Od 2000 roku coraz liczniej prowadzone są gminne czy powiatowe konkursy i degustacje promujące produkty i potrawy wytwarzane na danym terenie. Realizacja działań dot. zachowania dziedzictwa kulturowego cieszy się dużym zainteresowaniem. Prowadzi to nie tylko do zachowania dziedzictwa kulturowego Wielkopolski, ale pozwala beneficjentom na różnicowanie działalności rolniczej, a przez to możliwości pozyskiwania dodatkowych źródeł dochodu. Nie można jednak ograniczać się do dziedzictwa wyłącznie kulinarnego, bo nie jest to jedyna, ważna dla zachowania tożsamości kulturowej wsi, forma dziedzictwa. Należy prowadzić działania zachęcające do kultywowania gwary i obrzędów, poszanowania dawnej architektury, sposobu organizacji przestrzeni i krajobrazu. Ludzie na wsi nie zawsze cenią swoją spuściznę, bo przez lata dawano im do zrozumienia, że wszystko co „wiejskie” jest gorsze i powinno zniknąć.

Priorytet VI

Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich

Podjęcie działań na rzecz edukacji zdrowotnej i promowania zdrowego stylu życia jest skierowane do mieszkańców obszarów wiejskich i ma na celu utrwalenie prawidłowych wzorców zdrowego stylu życia i zapobieganie szerzeniu się niekorzystnych zachowań oraz kształtowanie sprzyjających zdrowiu przekonań, motywacji i umiejętności, a co za tym idzie postaw prozdrowotnych ludności, które powinny prowadzić do realizacji zachowań służących zdrowiu.

Prowadzenie prozdrowotnej polityki społecznej na obszarach wiejskich to promocja zdrowia oraz podnoszenie świadomości zdrowotnej wśród ludności obszarów wiejskich. Edukacja zdrowotna koncentruje się na uświadamianiu związków między zdrowiem człowieka, a jego stylem życia oraz środowiskiem fizycznym i społecznym, w którym przebywa. Z powodu braku wystarczającej wiedzy, niskiego poziomu wykształcenia, braku środków finansowych, miejsc zamieszkania daleko od różnego rodzaju centrów, w których skupione są instytucje świadczące usługi lecznicze i działania prozdrowotne, mieszkańcy obszarów wiejskich z trudem i oporami podejmują jakiegokolwiek działania prozdrowotne we własnym zakresie.

Priorytet VII

Wspieranie rozwoju i właściwego funkcjonowania wiejskiego gospodarstwa domowego

Podczas realizacji szkoleń dla środowisk kobiecych oraz badania potrzeb doradczych rolników i mieszkańców obszarów wiejskich były zgłaszane tematy dotyczące wiejskiego gospodarstwa domowego, zgłaszano także potrzeby poradnictwa w tym zakresie. Tematyka obejmująca wiejskie gospodarstwo domowe jest potrzebna, gdyż dotyczy wielu zagadnień, które są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania rodzin zamieszkujących wsi i obszary wiejskie. Jednym z nich, niezwykle ważnym jest problematyka racjonalnego żywienia rodziny, która w ramach badania potrzeb doradczych znalazła się na pierwszym miejscu w potrzebach z zakresu rozwoju obszarów wiejskich.

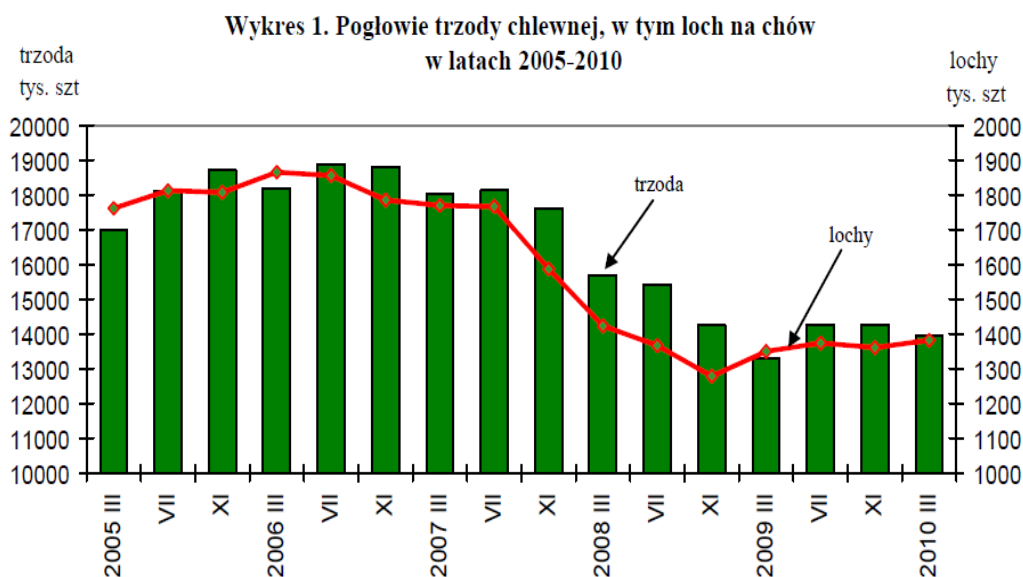
W ramach przedmiotowego priorytetu prowadzona jest współpraca przede wszystkim z kobietami mieszkającymi na wsi, które są potencjalnie ogromną siłą napędową wielu pozytywnych zmian w swoich rodzinach, a także na obszarach wiejskich. Dzięki tej współpracy doradcy ds. rozwoju obszarów wiejskich organizują spotkania i szkolenia pozwalające zdobyć nową wiedzę z zakresu racjonalnego funkcjonowania wiejskiego gospodarstwa domowego.

1.5. *Dział Systemów Produkcji Rolnej, Standardów Jakościowych i Doświadczalnictwa*

Priorytet I

Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego

W ostatnich latach rynek produkcji żywca, przetwórstwa i obrotu mięsem wieprzowym jest przedmiotem dynamicznych zmian i wahań. Stan pogłowia trzody chlewnej (wg GUS) z końca marca 2010r. wskazywał na utrzymywanie się trendu wzrostowego w chowie świń. O ile w końcu marca i lipca 2009r. pogłowie trzody chlewnej zmniejszało się w ciągu roku odpowiednio o 15,5% i o 9,2%, to w końcu listopada ubiegłego roku spadek ten wyniósł tylko 1,1%, aby osiągnąć najniższy stan w Polsce ok. 13 234 tys. szt. Marzec 2010r. przyniósł wyraźny wzrost pogłowia trzody o 6,3% w stosunku rocznym wpłynęło to znacząco na odbudowę stada. W ostatnich miesiącach 2010 r. zauważono pogorszenie koniunktury - spadek cen skupu żywca i duży wzrost cen zbóż. W przypadku przedłużania się tych niekorzystnych uwarunkowań ekonomicznych w produkcji trzody chlewnej rolnicy mogą w kolejnych miesiącach 2010r. decydować się na ograniczenie produkcji.

W łańcuchu od producenta do sprzedaży detalicznej zauważono postępujący proces koncentracji, konsolidacji i zwiększającej się konkurencji. Z obserwacji polskiego rynku produkcji i przetwórstwa mięsa wieprzowego wynika, że zaczynamy przegrywać konkurencję w produkcji masowej, ale o przeciętnych standardach jakościowych z podmiotami starych krajów UE. Pomimo nadal dość niskiego pogłowia świń w Polsce (13967,7 na koniec marca 2010) i niższej produkcji niż w zeszłych latach popyt na krajową wieprzowinę utrzymuje się na wyrównanym poziomie natomiast ceny mają tendencje spadkowe. Jest to między innymi wynikiem bardzo dynamicznego wzrostu importu półtuszy i mięsa z UE.

Szansą na przetrwanie i rozwój rodzinnej produkcji i przetwórstwo mięsne to produkcja wyrobów mięsnych wysokiej jakości. Potwierdzają to badania zmieniających się preferencji konsumenckich. Coraz częściej szukamy wyrobów niepospolitych o wyższych walorach smakowych. Produkty te są oczywiście droższe i zwiększenie ich produkcji uzależnione jest od zasobności polskiego konsumenta. Celem zadania jest wypromowanie produkcji wieprzowiny w aspekcie poprawy opłacalności, cech jakościowych i prozdrowotnych (dietetycznych) poprzez zastosowanie odpowiednich wariantów ras w krzyżowaniu towarowym oraz zastosowanie odpowiedniego żywienia trzody chlewnej. To przedsięwzięcie ma szansę powodzenia dzięki wspólnemu zaangażowaniu: grup producentów trzody chlewnej, instytucji hodowlanych, wytwórni pasz, zakładów mięsnych i doradztwa rolniczego.

Priorytet II

Optymalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności

W produkcji rolniczej obserwujemy proces restrukturyzacji i koncentracji zaplecza surowcowego. Region Wielkopolski znajduje się w czołówce województw wiodących w gospodarce rolnej - również w głównych kierunkach produkcji zwierzęcej.

Mamy wiele gospodarstw wyspecjalizowanych w produkcji mleka. Pomimo jednak wielu pozytywnych zmian związanych ze zwiększaniem skali produkcji i umacnianiem się procesu koncentracji bydła mlecznego, tempo koniecznych przeobrażeń w wielu gospodarstwach województwa wielkopolskiego jest niezadawalające.

Biorąc to pod uwagę należy propagować najnowsze osiągnięcia nauki oraz kontynuować upowszechnianie wiedzy specjalistycznej (w zakresie doskonalenia genetycznego, produkcji mleka i żywca wołowego wysokiej jakości, nowych tendencji w odchowie i utrzymaniu młodych zwierząt) celem wprowadzania koniecznych zmian w gospodarstwach.

Od 2009 roku w gospodarstwach rolnych objętych systemem płatności bezpośrednich wdrażane są (etapami) minimalne wymagania wzajemnej zgodności (cross compliance). Wkrótce rolników czekają kolejne nowe wyzwania. Dotyczyć one będą dostosowania gospodarstw rolnych do spełnienia wymogów w zakresie zdrowia i dobrostanu zwierząt. W związku z tym propagowanie wiedzy, ukierunkowywanie i wspieranie rolników oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów zarówno technologicznych jak też związanych z cross compliance są jak najbardziej zasadne. Priorytet będzie realizowany metodami, takimi jak: szkolenia specjalistyczne i informacyjne, pokazy, demonstracje oraz porady indywidualne wynikające z zapotrzebowania rolników.

Ze względu na specyfikę produkcji zwierzęcej będzie to proces ciągły, realizowany w ciągu najbliższych kilku lat.

Celem zadania jest poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych na rynku oraz pomoc w ich dostosowywaniu do wymogów wzajemnej zgodności w zakresie produkcji mleka i wołowiny.

Priorytet III

Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i podniesienia jakości

Możliwości osiągnięcia wysokiego i dobrego jakościowo plonu zbóż w 2010 roku zostało zniweczone przez ekstremalne warunki pogodowe. Mimo dbałości rolników o sprostanie wymogom technologicznym i standardom produkcyjnym upraw zbóż ich zamierzenia nie zostały osiągnięte. Zadanie priorytetowe mające na celu poprawę efektywności produkcji zbóż przez rolników jest procesem, który należy kontynuować. Z uwagi na największy areał upraw w skali województw Wielkopolska jest przodującym producentem zbóż w Polsce w tym także zbóż jakościowych.

W 2010 roku powierzchnia zbóż do zbioru wynosiła 1.027 tys. ha, co stanowi ok. 66% na 1.560 tys. ha gruntów ornych. W Polsce powierzchnia zasiewów zbóż wynosi obecnie ok. 8.583 tys. ha co oznacza, że województwo wielkopolskie w stosunku do 16 województw uprawia około 12 % całkowitej powierzchni zbóż. Liczby te potwierdzają fakt, że Wielkopolska jest wiodącym producentem zbóż w Polsce.

W odniesieniu do powierzchni gospodarstw rolniczych nasze województwo charakteryzuje się dużą różnorodnością w zakresie produkcji. Dominują gospodarstwa małe i średnie, często wyróżniające się stosunkowo małą skalą produkcji. Powoduje to wytwarzanie, przy mało efektywnych i kosztownych technologiach, produktów niestandardowych, w małych partiach o niskiej jakości. W rezultacie producenci często spotykają się z trudnościami związanymi ze zbytem swoich produktów.

Celem zadania jest poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych na rynku oraz poprawa uzyskiwanych przez nie wyników ekonomicznych poprzez:

- ściślejszą współpracę doradztwa rolniczego z rolnikami (propagowanie postępu biologicznego – nowych odmian zbóż, bardziej przystosowanych do zmiennych warunków pogodowych w tym okresowego niedoboru wody oraz odmian przewódkowych zbóż);
- obniżenie kosztów produkcji przez wykorzystanie istniejącego, a niewykorzystanego, potencjału gospodarstwa (odczyn gleby, materia organiczna, efektywne nawożenie, unikanie strat na każdym etapie produkcji, plany nawozowe, organizacja etapów produkcji);
- stosowanie wymagań standardów technologicznych przy produkcji rolniczej;
- poprawę jakości wytwarzanych produktów zgodnie z wymogami rynku.

W efekcie realizacji przedmiotowego priorytetu przewiduje się osiągnięcie następujących rezultatów:

- wytworzenie u rolników poczucia dbałości o wysoką kulturę rolną gleby;
- upowszechnienie wiedzy na temat wytwarzania produktów rolniczych o wysokiej jakości;
- utrwalenie poczucia odpowiedzialności za ochronę środowiska;

- kształtowanie umiejętności konkurencyjności na rynkach rolnych.

Priorytet IV

Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych

Nowoczesne metody ochrony roślin mają na celu podnoszenie efektywności działania środków, przy zapewnieniu ochrony środowiska i jakościowej kontroli produktów rolnych. Powyższe związane jest z koniecznością identyfikacji bezpośrednich i pośrednich zagrożeń, jakie dla człowieka i środowiska stwarzać mogą zabiegi stosowania ochrony roślin.

Rynkowe podejście do procesu produkcji rolniczej powinno inicjować nowe rozwiązania w nawożeniu, ochronie i innych zabiegach, które mają na celu zmniejszenie strat w potencjale plonowania roślin. Rezygnacja z takich elementów troski o plon jak dostępność składników pokarmowych, mikroelementów, ochrony chemicznej, to tylko pozorne oszczędności.

Po analizie zebranych plonów w 2009 okazało się, że większość zbóż nie posiada cech jakościowych, a pojęcie ekonomicznego zabiegu nabrało dodatkowego znaczenia. Dokonane w trakcie wegetacji „oszczędności” na zabiegach agrotechnicznych: uproszczenie uprawy, minimalne nawożenie, częściowa rezygnacja z ochrony przed chorobami, na jakość uzyskanych plonów. Cena produktów rolniczych na rynku jest zależna od parametrów jakościowych.

Zwalczanie organizmów szkodliwych (agrofagów) jest jednym z głównych działań rolnika dla zachowania wydajności, jakości i zysku z produkcji rolnej. W ograniczaniu szkodliwości agrofagów ważny jest nie tylko dobór środka ochrony roślin ale także wyznaczenie optymalnego terminu jego zastosowania. Na podstawie doświadczeń IOR i własnych obserwacji stwierdzano, że o efektywności ochrony roślin decyduje w dużym stopniu optymalne określenie terminu zabiegu, co często ma większy na skuteczność zwalczania agrofagów niż dawka preparatu.

Istotną w prawidłowym określeniu terminu zabiegu jest właściwa sygnalizacja. Dzięki prowadzonym obserwacjom, możemy stwierdzić w jakim stadium rozwojowym znajduje się dany agrofag i czy stanowi on istotne zagrożenie dla konkretnej plantacji. Decyzję o wykonaniu zabiegu chemicznego podejmuje się w przypadku stwierdzenia nasilenia optymalnego stadium rozwoju afrofaga oraz przekroczenia progu ekonomicznej szkodliwości.

Dane z pól, na których prowadzi się obserwacje w połączeniu z dodatkowymi informacjami zawartymi w opisach agrofagów dotyczących morfologii, biologii i zwalczania mogą służyć jako pomoc w samodzielnym przez rolników prowadzeniu monitoringu agrofagów. Element rozpoznawania agrofagów jest niezbędny do właściwego monitoringu zagrożeń. W związku z tym problematyka właściwego rozpoznawania agrofagów znajduje swoje odbicie w tematyce szkoleń dla rolników i doradców.

Należy jednak pamiętać, że pojawianie się szkodników w sezonie wegetacyjnym na terenach poszczególnych powiatów może następować w różnych terminach w zależności od warunków mikroklimatycznych.

Nowoczesne rolnictwo zakłada produkcję wysokiej jakości żywności w sposób opłacalny i przyjazny środowisku naturalnemu. Prawidłowe prowadzenie ochrony roślin w oparciu o sygnalizację zabiegów ochrony roślin jest jednym ze sposobów na osiągnięcie tego celu.

Realizowany priorytet ma na celu zrozumienie oraz nauczenie rolników i doradców rolniczych, właściwego podejścia w podejmowaniu decyzji o ochronie upraw opartej na:

- właściwym doborze odmiany uprawianej rośliny,
- stosowaniu kwalifikowanego materiału siewnego,
- rozpoznaniu organizmu szkodliwego (agrofaga) ,
- ocenie zasadności przeprowadzenia zabiegu ochrony roślin w określonych warunkach polowych, meteorologicznych i ekonomicznych,
- precyzyjnym ustaleniu terminu zabiegu,
- wyborze środka ochrony roślin i optymalnej dawki.

W wyniku realizacji priorytetu przewiduje się osiągnięcie następujących wyników:

- efekt produkcyjny – w postaci możliwie dużego i stabilnego plonu uprawianych roślin o wysokich parametrach technologicznych,
- efekt finansowy – polegającego na uzyskiwaniu dochodu na poziomie dochodów w gospodarstwach stosujących nowoczesne technologie uprawy,
- efekt ekologiczny – polegającego na ograniczeniu do minimum ujemnych oddziaływań na środowisko gleby i inne ekosystemy dla utrzymania stałej równowagi w agroekosystemie.

Priorytet V

Podnoszenie efektywności produkcji ziemniaków w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości

Wielkopolska tradycyjnie stanowi jeden z regionów specjalizujących się w uprawie ziemniaków. Obecnie w województwie znajdują się rejony surowcowe kilku zakładów przemysłu skrobiowego oraz rejony produkcji ziemniaków jadalnych na zaopatrzenie całej zachodniej części kraju, łącznie z Trójmiastem. Ponadto pewna liczba większych obszarowo gospodarstw specjalizuje się w kontraktacji ziemniaków jako surowca do przetwórstwa na przetwory spożywcze, głównie chipsy. Region dostarcza również kilkanaście procent krajowej podaży kwalifikowanych sadzeniaków. W Wielkopolsce, podobnie jak w całym kraju na przestrzeni ostatnich 25 lat wystąpił duży (6 – krotny) spadek uprawy ziemniaków, choć w ostatnich latach trend spadkowy jest niewielki. Obecnie w Wielkopolsce ziemniak uprawiany jest na powierzchni 3% w strukturze zasiewów. Nie mniej ważny od znaczenia gospodarczego w uprawie ziemniaka jest aspekt agrotechniczny – ziemniak należy do nielicznej grupy roślin okopowych, które mogą niwelować negatywne oddziaływanie monokultur zbożowych i dać możliwość budowania rolnictwa zrównoważonego. Sytuacja ta wymusza przed całym sektorem branży ziemniaczanej działania na rzecz poprawy istniejącego stanu w uprawie tej rośliny. Doradztwo rolnicze aktywnie będzie uczestniczyć w tym procesie poprzez :

- działania na rzecz szerzenia postępu odmianowego – ważnego nośnika wzrostu plonowania i poprawy jakości ziemniaków,
- doboru odmian do warunków glebowo – klimatycznych i kierunków użytkowania,
- stosowanie takiej technologii uprawy, aby jak najmniejszym kosztem uzyskać dobry o wysokich parametrach jakościowych plon bulw,
- stosowanie optymalnych metod ochrony przed agrofagami, w tym wdrażania programów komputerowych (NegFry),

- wspieranie certyfikowanych systemów produkcji ziemniaków (ekologiczny integrowany, EUREPGAP).

W związku z powyższym zaplanowano dalszą kontynuację wdrożenia (1) i demonstracji (10) z zakresu nowych technik i technologii produkcji ziemniaków, a mianowicie dot. internetowego systemu wspomaganie produkcji. Metody te zdecydowanie ograniczają ilość aplikacji środków ochrony roślin przy podobnym efekcie plonowania. Ma to wymiar ekonomiczny (mniejszy koszt produkcji), a także ekologiczny (ochrona środowiska). Wdrażanie nowych internetowych systemów ochrony wymaga rozbudowy polowych stacji meteorologicznych. System ten jest rozwojowy, bowiem na terenie Wielkopolski w roku 2008 były postawione -3 stacje, w 2009 – 5, w 2100 – 9, a w 2011 roku planowana jest rozbudowa systemu o dalsze 3 stacje.

Także poprzez pozostałe formy doradcze pokazy (3), szkolenia (16) planujemy skutecznie działać na rzecz propagowania nowych technik i technologii produkcji ziemniaka w Wielkopolsce dla poprawy plonowania i jakości bulw. Przyczynią się one także do przybliżenia wiedzy rolnikom na temat wymagań rynku i konsumenta oraz konkurencyjności na rynkach rolnych.

Priorytet VI

Racjonalna gospodarka na użytkach zielonych

W gospodarstwach rolnych, specjalizujących się w produkcji mleka lub bydła mięsnego, nadrzędnym elementem pracy doradczej w temacie użytki zielone będą działania intensyfikujące produkcję, zmierzające do uzyskania wysokiego plonu o bardzo dobrych parametrach jakościowych. Składają się na to następujące elementy agrotechniczne: dobranie właściwej metody renowacji zdegradowanych trwałych użytków zielonych, optymalny dobór mieszanek do obsiewu i wykorzystanie postępu biologicznego, prawidłowe nawożenie i pielęgnacja, zbiór we właściwej fazie rozwojowej roślin lub prawidłowy wypas zwierząt, właściwy zbiór i konserwacja uzyskanej paszy zielonej oraz właściwe jej przechowywanie.

Poza bardzo ważnymi funkcjami produkcyjnymi użytków zielonych, istotne są również ich walory przyrodnicze i krajobrazowe, funkcje przeciwoerozyjne i ochronne w stosunku do gleby, wody i powietrza.

Niestety, bioróżnorodność europejskich terenów rolniczych gwałtownie maleje, dlatego nadanie rangi ekstensywnie użytkowanym półnaturalnym łąkom nabiera dużego znaczenia, także w naszym kraju. Wymaga to stałego podnoszenia wiedzy w tym zakresie, zarówno wśród doradców, jak i rolników. W gospodarstwach bez produkcji zwierzęcej łąki trwałe, ze względu na swoje położenie i funkcje, nie powinny być zamieniane na grunty orne (szczególnie na glebach organogenicznych) ani nieużytkowane - wpisując się w cele programu rolnośrodowiskowego, wymogi wzajemnej zgodności oraz ochronę przyrody.

Priorytet będzie realizowany następującymi metodami doradczymi: szkolenia dla kadry doradczej i rolników, pokazy i demonstracje, doradztwo indywidualne, instrukcje, zalecenia, wytyczne, działalność informacyjna, publikatory, współpraca z jednostkami naukowo-badawczymi. Będzie kontynuacją prac ubiegłorocznych, uzupełnionych o nowe elementy. Cała tematyka wymaga działań długofalowych, by mogła przynieść wymierne korzyści.

Priorytet jest zgodny z celami operacyjnymi „Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 roku”:

- Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie zasobami przyrodniczymi.
- Poprawa jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej.
- Wzmocnienie gospodarstw rolnych oraz gospodarki żywnościowej.

Celem priorytetu jest dostosowanie sposobu gospodarowania na łąkach i pastwiskach do warunków siedliskowych, typu prowadzonej produkcji w gospodarstwie rolnym oraz zwrócenie uwagi na bardzo ważne funkcje pozarolnicze.

Spodziewane efekty pracy doradczej to: systematyczne podnoszenie wiedzy doradców i producentów rolnych w zakresie gospodarowania na użytkach zielonych oraz ich funkcji pozarolniczych, upowszechnianie najnowszych osiągnięć nauki i techniki, pomoc w rozwiązywaniu problemów technologicznych, wspieranie decyzji w celu osiągnięcia korzystnych efektów ekonomicznych.

Priorytet VII

Produkcja warzyw i owoców wysokiej jakości

W 2011 roku nastąpi kontynuacja priorytetu ponieważ proces podnoszenia jakości warzyw i owoców jest procesem długoterminowym i będzie realizowany jeszcze przez wiele lat wśród producentów. Program ma na celu dalszą poprawę jakości i zdrowotności warzyw gruntowych i owoców. Należy zwrócić uwagę na produkcję z zastosowaniem integrowanej ochrony roślin, co powinno w dużym stopniu wpłynąć na świadomość ludzi i dbałość o ochronę środowiska. W dalszym ciągu należy dążyć do zmiany technologii uprawy wybranych gatunków, co wpłynie w bezpośredni sposób na ich jakość. Dla uzyskania dobrych a przede wszystkim lepszych jakościowo plonów warzyw i owoców wskazane jest zwiększenie areału upraw nawadnianych, wybór nowych odmian i stosowanie najnowszych technologii. Należy dążyć do specjalizacji gospodarstw. Okazuje się, że produkcja warzyw i owoców w Wielkopolsce zlokalizowana jest w gospodarstwach typowo rolniczych i stanowi w dużym stopniu uzupełnienie dochodów w gospodarstwach. Z uwagi na wzrastające koszty produkcji obserwuje się tendencje do recesji w agrotechnice upraw warzywniczych. Producenci kupują tani materiał siewny, nie gwarantujący wysokiej jakości plonu, stosują ograniczone nawożenie – nie poparte analizą gleby oraz tylko częściową a nie pełną ochronę przed chorobami i szkodnikami. Dlatego należałoby to zmienić. Warto zaznaczyć, że tylko produkt wysokiej jakości, produkowany zgodnie z wymogami rynku znajdzie nabywcę, dając tym samym producentowi dochód i satysfakcję.

W ramach zadania zaplanowano: przeprowadzenie szkoleń, demonstracji i pokazów tematycznie związanych z podnoszeniem jakości i opłacalności produkcji warzyw i owoców, opracowanie artykułów i ulotek poruszających zagadnienia jakości danego asortymentu, zwrócenie uwagi na korzyści wynikające z wykonywania analiz glebowych, przekonanie producentów do częstych lustracji pól w celu szybkiego zdiagnozowania chorób i szkodników oraz podjęcia skutecznych metod doradczych, prowadzenie konsultacji dla producentów, podjęcie współpracy z jednostkami naukowymi i samorządami lokalnymi w zakresie podnoszenia jakości produktów rolnych. Konieczne jest również podnoszenie kwalifikacji specjalistów branżowych w zakresie realizowanego priorytetu.

Realizowany priorytet wpłynie na poprawę jakości i zdrowotności warzyw i owoców. Oferując dobry jakościowo asortyment producenci poszerzą rynek zbytu, poprzez stworzenie większej konkurencyjności tych produktów. Zadanie wpłynie na wdrażanie nowoczesnych i racjonalnych metod produkcji. Zostaną nawiązane kontakty z szerszą grupą producentów warzyw i owoców. Zebrane plody rolne uzyskają wyższą cenę dając tym samym korzyści finansowe producentom.

Priorytet VIII

Poprawa opłacalności produkcji pasiecznej

Uzasadnienie wyboru:

- określone potrzeby uzupełnienia wiedzy i umiejętności pszczelarzy prowadzących gospodarstwa pasieczne,
- konieczność doskonalenia zawodowego pszczelarzy-producentów,
- wymóg doskonalenia istniejących technologii produkcji spełniającej wymagania rynku poprzez m.in. wdrażanie innowacji w gospodarstwach pasiecznych,
- możliwość skorzystania z pomocy finansowej z funduszy unijnych..

Podjęte działania w priorytecie do realizacji:

- szkolenia dla pszczelarzy,
- pokazy dla pszczelarzy – producentów,
- szkolenia wyjazdowe,
- organizacja Wielkopolskiego Forum pszczelarzy jako masowej formy upowszechniania wiedzy w pszczelarstwie,
- prowadzenie dydaktycznej pasieki w CWS Sielinko,
- współpraca z jednostkami zajmującymi się działalnością pszczelarską w zakresie realizacji Krajowego Programu Rozwoju Pszczelarstwa oraz pozyskiwania funduszy unijnych przez pszczelarzy.

Spodziewane rezultaty:

- wzrost poziomu produkcji w gospodarstwach pasiecznych z podniesieniem rentowności części pasiek w 2011 r.,
- podniesienie rentowności części pasiek,
- edukacja pszczelarzy, która może stanowić ważną drogę do racjonalizacji, rozwoju i podniesienia poziomu życia właścicieli gospodarstw pasiecznych i ich rodzin,
- wzrost liczby osób zainteresowanych podjęciem działalności pszczelarskiej
- wzrost skali produkcji miodu w województwie,
- podniesienie jakości pozyskiwanych produktów pasiecznych
- zwiększenie liczby pszczelarzy korzystających z mechanizmów wsparcia pszczelarstwa przez pomocowe fundusze UE,
- promocja miodu i produktów pasiecznych wielkopolskich pasiek.

Kontynuacja zadania wynika z potrzeby doskonalenia gospodarstw pasiecznych, poprawy ich rentowności, edukacji pszczelarzy oraz potrzeby wzrostu liczby osób zainteresowanych podjęciem działalności pszczelarskiej.

Priorytet IX

Poprawa stanu technicznego pomieszczeń inwentarskich

Dobór metod i form przekazu umożliwi wszystkim zainteresowanym podniesienie kwalifikacji i nabycia podstawowej wiedzy o poruszanych tematach odnośnie budownictwa , infrastruktury budowlanej i ochrony środowiska w terenach wiejskich i poprawy dobrostanu zwierząt inwentarskich.

Budowa bezobsługowych oczyszczalni ścieków bytowych przyczyni się do zmniejszenia zanieczyszczenia środowiska , wód gruntowych do którego dochodzi często podczas opróżniania szamb. Budowa w/w przyczyni się do zaniechania konieczności częstych i drogich wizyt wozu asenizacyjnego w gospodarstwie.

Zagadnienia pokryć eternitowych , wentylacji obiektów inwentarskich, budowa płyt obornikowych zbiorników na gnojówkę i gnojowicę są nadal tematami aktualnym i wnioskuje się o ich kontynuację. Na spotkaniach szkoleniach z grupowymi i indywidualnymi z rolnikami nadal są zapytania ze strony w/w odnośnie problemu.

Na przestrzeni 5-ciu ostatnich lat wybudowano i buduje się nadal płyty i zbiorniki , modernizuje się istniejące i buduje się nowe obiekty inwentarskie z przygotowaniem wewnętrznej kubatury do dobrostanu zwierząt.

Z uwagi na postępującą dekapitalizację istniejących pokryć dachowych eternitowych istnieje duże zapotrzebowanie na doradztwo budowlane odnośnie prawnego rozwiązania tego problemu i pozyskania środków na ich wymianę.

Priorytet będzie realizowany różnymi metodami doradczymi takimi jak :

– szkolenia dla kadry doradczej , rolników , pokazy, demonstracje , doradztwo indywidualne.

Spodziewane efekty to:

- -wytworzenie u rolników poczucia odpowiedzialności za ochronę środowiska
- poprawa dobrostanu zwierząt inwentarskich
- poprawa zewnętrznego wizerunku wsi polskiej.

Celem priorytetu jest przekazanie podstawowych informacji rolnikom, doradcom zasad dotyczących prowadzenia produkcji rolnej i dobrostanu zwierząt w gospodarstwie z uwzględnieniem obowiązujących w Polsce przepisów dotyczących różnych aspektów prowadzenia środowiska zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju .

Ścieki bytowe , produkcja zwierzęca w gospodarstwach wytwarza w gospodarstwach duże ilości nawozów naturalnych zasobnych w azot , fosfor, które niewłaściwie stosowane i przechowywane stanowią źródło zanieczyszczenia środowiska /powietrze–woda/. Osiąganie celów produkcyjnych i ekonomicznych w rolnictwie nie zawsze idzie w parze z celami środowiskowymi i ogólnospołecznymi.

Celem priorytetu jest dalsza kontynuacja dostosowania gospodarstw do wymogów unijnych i przygotowania kompleksowego do oceny i spełniania zasad wzajemnej zgodności.

Priorytet X

Realizacja Dyrektywy Azotanowej

Mając na uwadze konieczność zmniejszenia zanieczyszczenia wód związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu wód, 12 grudnia 1991 r. Rada Wspólnoty Europejskiej przyjęła dyrektywę 91/676/EWG *dotyczącą ochrony wód przed zanieczyszczeniem powodowanym przez azotany pochodzące ze źródeł rolniczych*. Przed wstąpieniem w struktury Unii Europejskiej, Polska została zobowiązana do transpozycji przepisów Dyrektywy Azotanowej do swojego prawodawstwa, a następnie do jej wdrożenia. Zgodnie ze Stanowiskiem Wspólnym Unii Europejskiej z 26 października 2001 r. dotyczącym tymczasowego zamknięcia negocjacji w obszarze środowisko, termin implementacji przepisów unijnych został wyznaczony na koniec 2002 roku. Do końca 2003 roku Polska została zobowiązana do wyznaczenia wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszarów szczególnie narażonych, jak również zobowiązanie dotyczyło opracowania i wdrożenia *Programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych*.

Postanowienia Dyrektywy Azotanowej zostały przeniesione do prawodawstwa polskiego poprzez ustanowienie szeregu aktów prawnych, a w szczególności poprzez ustawy: *Prawo ochrony środowiska* z dnia 27.04.2001 r., *Prawo wodne* z dnia 18.07.2001 r. oraz ustawę *o nawozach i nawożeniu* z dnia 26.07.2000 r., jak również dzięki aktom wykonawczym do tych ustaw.

W pierwszym cyklu wdrażania Dyrektywy Azotanowej w Polsce funkcjonowało 21 OSN o łącznej powierzchni 6264 km², stanowiącej ok. 2% powierzchni Polski.

Na wyznaczonych OSN od maja 2004 roku do końca kwietnia 2008 roku obowiązywały *Programy działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych*. Zgodnie z wymogami ustawy *Prawo wodne*, po 4 latach od pierwszego wyznaczenia, wody wrażliwe i OSN zostały poddane weryfikacji.

W efekcie podjętych prac zasięg OSN zmniejszył się w stosunku do ich wyznaczonych powierzchni w pierwszym cyklu wdrażania Dyrektywy Azotanowej i wynosi obecnie blisko 1,5% powierzchni kraju. Zmniejszeniu uległa również ilość wyznaczonych obszarów z 21 do 19.

Zasięg obszarów szczególnie narażonych, zgodnie z zapisami rozporządzeń Dyrektora RZGW w Poznaniu z dnia 4 kwietnia 2008 r. oraz Dyrektora RZGW we Wrocławiu z dnia 7 kwietnia 2008 r, obejmuje 40 gmin w całości lub w części: 17 gmin na terenie działania RZGW we Wrocławiu, 25 gmin na terenie działania RZGW w Poznaniu, w tym 2 z nich wspólne.

Łączna powierzchnia OSN na terenie województwa wielkopolskiego wynosi 2478,79 km² (w tym 911,05 km² na obszarze RZGW w Poznaniu oraz 1567,74 km² na obszarze RZGW we Wrocławiu), co stanowi 8,3% jego powierzchni.

Dla wyznaczonych OSN zostały opracowane i wydane w drodze rozporządzeń Dyrektora RZGW w Poznaniu z dnia 7 kwietnia 2008 r. oraz Dyrektora RZGW we Wrocławiu z dnia 16 kwietnia 2008 r. *Programy działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych.*

Merytoryczne wsparcie i pomoc dla rolników w formie szkoleń i specjalistycznego doradztwa zapewniają pracownicy Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu.

Programy działań ukierunkowane w szczególności na eliminowanie błędów występujących podczas przechowywania i stosowania nawozów.

Wiąże się to m.in. z koniecznością posiadania przez gospodarujących na OSN płyt obornikowych oraz zbiorników na gnojowicę i gnojówkę, sporządzania corocznych planów nawożenia dla każdego pola w gospodarstwie i bilansu azotu dla całego gospodarstwa oraz wykonywania badań gleb na zasobność w makroelementy.

W ciągu najbliższych lat w tym w 2011r. działania WODR na OSN będą ukierunkowane szczególnie na eliminowanie błędów występujących podczas przechowywania i stosowania nawozów.

Wdrażanie Dyrektywy Azotanowej jest procesem ciągłym i cyklicznym. Polska znajduje się w połowie drugiego cyklu jej wdrażania. W porównaniu z krajami UE-15, które wdrażają Dyrektywę Azotanową od 1991 roku, czas realizacji wymogów tej Dyrektywy w naszym kraju jest więc krótszy o ponad 10 lat.

IV.2. Priorytety powiatowe

Dla każdego Zespołu Doradczego w powiecie określono po jednym zadaniu priorytetowym.

1.1. Powiat chodzieski

Poprawa warunków życia i sytuacji finansowej gospodarstw rolnych

Celem zadania jest utrzymanie na optymalnym poziomie dochodu rolniczego. Podjęte działania będą polegały na optymalizowaniu kosztów produkcji roślinnej szczególnie w stosowaniu nawozów mineralnych i środków ochrony roślin.

Czynnikiem plonotwórczym w produkcji roślinnej jest wprowadzanie nowych, wydajniejszych odmian dostosowanych do warunków glebowo-klimatycznych, a jednocześnie spełniających wymagania rynkowe.

W 2011r. będą podjęte działania polegające na zapoznaniu rolników z dalszymi możliwościami korzystania ze środków unijnych oraz związanymi z tym zasadami spełniania przez gospodarstwo warunków wzajemnej zgodności.

Inne działania (szkolenia informacyjne, szkolenia wyjazdowe) mają pokazać różne możliwości (alternatywy) uzyskania środków np. z uprawy biomasy. Planuje się przeprowadzić szkolenia dotyczące inwestowania w gospodarstwie uwzględniając warunki gospodarowania i skalę produkcji. Ważnym jest pokazanie korzyści wynikające z gospodarowania w ramach grup producenckich. Jako alternatywa dla mniejszych obszarowo gospodarstw przekazane będą informacje o prowadzeniu produkcji metodami ekologicznymi. Oczekuje się rezultatów, w postaci wzrostu dochodu rolniczego, założenia choćby jednej grupy producenckiej oraz zwiększenie ilości gospodarstw ekologicznych.

1.2. Powiat czarnkowsko – trzcianecki

Upowszechnianie wiedzy w zakresie wdrażania norm i wymogów wzajemnej zgodności (cross compliance) w gospodarstwach rolnych powiatu czarnkowsko – trzcianeckiego

Wiedza z zakresu cross compliance przyczynia się do podniesienia umiejętności rolników w zakresie ochrony środowiska, poprawy bezpieczeństwa żywności, zdrowotności zwierząt, zdrowia publicznego, dobrostanu zwierząt. Przestrzeganie tych zasad jest powiązane z możliwościami uzyskania dotacji przez rolników. Większość gmin powiatu czarnkowsko – trzcianeckiego znajduje się na obszarze Natura 2000, oraz na terenach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW) gdzie w sposób szczególny należy dbać o ochronę dzikiego ptactwa, dzikiej fauny i flory i ich siedlisk przyrodniczych.

W sposób szczególny należy zadbać o zmniejszenie pozyskiwania energii ze źródeł konwencjonalnych na rzecz produkcji i wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych w związku z tym w 2011r. planujemy przeprowadzić cykl szkoleń z tego zakresu (zastosowanie solarów i pomp ciepła w budynkach mieszkalnych i gospodarskich).

Od 1 stycznia 2011 roku zaczną obowiązywać zagadnienia dotyczące zdrowia publicznego, zdrowia zwierząt, zgłaszania niektórych chorób oraz zdrowotności roślin.

W związku z tym w pracy doradczej planujemy przeprowadzać szkolenia rolników w tematach dotyczących ww. zagadnień, mających na celu podniesienie świadomości oraz zapobieganie nieprawidłowościom skutkującym sankcjami finansowymi.

Wymogi wzajemnej zgodności nie są nowymi przepisami zostały już wdrożone w krajowym prawodawstwie. Stosowanie tych przepisów jest obecnie obowiązkowe dla wszystkich gospodarstw.

1.3. Powiat gnieźnieński

Poprawa jakości produktów rolniczych z uwzględnieniem zasad wzajemnej zgodności i pomoc w organizowaniu rynków rolnych

Celem zadania jest doprowadzenie do standaryzacji jakości produktów i wspólne wprowadzanie produktów rolnych na rynki rolnicze.

Na terenie działania Zespołu Doradczego w powiecie gnieźnieńskim występuje silna koncentracja gospodarstw rolnych, w których głównym kierunkiem produkcji jest produkcja zwierzęca. Są to gospodarstwa ukierunkowane na produkcję mleka i żywca wołowego jak również na produkcję żywca wieprzowego.

Mając na uwadze trudną sytuację na rynkach rolnych konieczne staje się uświadomienie producentom rolnym jakie zmiany należy przeprowadzić w funkcjonowaniu polskiego rolnictwa w celu zachowania konkurencyjności wobec rynków ościennych.

W celu sprostania coraz większej konkurencji na rynkach rolnych, oraz coraz wyższym wymaganiom co do jakości oferowanych przez rolników produktów, wydaje się konieczne organizowanie lokalnych rynków rolnych głównie poprzez wspólne działanie gospodarstw rolnych z danego regionu (grupy producenckie).

Dobrym sposobem na realizację tego zadania wydaje się zachęcanie rolników do tworzenia grup producenckich jak i innych form wspólnego działania.

Cykl szkoleń, który jest zaplanowany na rok 2011r. przez ZD Gniezno jest ukierunkowany właśnie pod kątem pomocy rolnikom w zrozumieniu jakich zmian muszą dokonać w celu podniesienia swojej konkurencyjności.

Za cel postawiono sobie nie tylko upowszechnianie wiedzy w tym zakresie ale również aktywną pomoc w organizacji lokalnych rynków rolnych.

Za pomocą szkoleń z zakresu ekonomiki chcemy pokazać lokalnym rolnikom jakie efekty ekonomiczne można osiągnąć poprzez wspólne działanie. Szkolenia technologiczne mają pomóc rolnikom w poznawaniu aktualnych trendów w produkcji rolnej ze szczególnym zwróceniem uwagi na podnoszeni ich jakości.

1.4. Powiat gostyński

Ochrona środowiska ze szczególnym uwzględnieniem realizacji Dyrektywy Azotanowej na terenie powiat gostyńskiego

Dominującym kierunkiem produkcji rolniczej w powiecie gostyńskim jest produkcja żywca wieprzowego, mleka i żywca wołowego. Bardzo wysokie stany zwierząt oraz ich obsada na 100 ha UR dla porównania kraj- powiat gostyński- bydło ogółem 34,4szt./100 ha UR - 80,8 szt./100 ha UR, trzoda chlewna 117,8 szt./100 ha GO – 531,5 szt./100 ha GO są przyczyną dużej ilości wyprodukowanych nawozów naturalnych, bardzo często przekraczającej możliwości zagospodarowania w odniesieniu do posiadanej powierzchni użytków rolnych w gospodarstwie. Ponadto sposób ich przechowywania i stosowania budzi wiele zastrzeżeń, czego efektem jest skażenie środowiska naturalnego nadmierną ilością azotu, który pochodzi właśnie ze źródeł rolniczych. Skala problemu została przedstawiona w programie wdrażania Dyrektywy Azotanowej na terenie powiatu gostyńskiego. Programem zostały objęte wszystkie grunty użytkowane rolniczo (wyłączając gminę Gostyń) powiatu gostyńskiego oraz 1173 rolników.

Po zakończeniu wdrażania I etapu w latach 2004-2008 Dyrektywy Azotanowej należy wyciągnąć następujące wnioski:

- opóźnienia czasowe w dostosowaniu gospodarstw do standardów z zakresie ochrony środowiska tj. brak urządzeń, a także wystarczającej ich wielkości do ilości wyprodukowanych nawozów naturalnych i kiszzonek,
- nie wystarczająca świadomość rolników w zakresie właściwej gospodarki nawozami naturalnymi,
- niepełne zainteresowanie rolników opracowywaniem i wykorzystaniem w praktyce planów nawozowych i bilansu azotu,
- brak optymalnego badania gleb oraz wykorzystywania wyników w gospodarce nawozami.

Podjęte działania ukierunkowane będą służyły ponoszeniu świadomości i wiedzy o negatywnym wpływie na stan środowiska naturalnego niewłaściwej gospodarki nawozami naturalnymi w zakresie braku urządzeń do ich przechowywania, okresów oraz ilości stosowania nawozów naturalnych, a także wymiernych strat finansowych.

Efektem podjętych działań będzie stopniowa poprawa stanu niektórych obszarów środowiska naturalnego w zakresie poprawy jakości wód i gleby.

Ocena podjętych działań w zakresie ochrony środowiska będzie dokonana na podstawie wyników badań przeprowadzonych przez WIOŚ i WSCHR na zawartości azotanów w wodach gruntowych i próbach gleb.

1.5. Powiat grodziski

Nowoczesna wiedza rolnicza z uwzględnieniem ochrony środowiska

Celem zadania jest pogłębienie i uaktualnienie wiedzy rolniczej w zakresie nowoczesnych rozwiązań technologicznych uwzględniając aspekt środowiskowy.

Nowoczesna wiedza rolnicza z zakresu technologii jest niezbędna w celu racjonalnego prowadzenia gospodarstwa rolnego. Szczególną uwagę zwrócono na produkcję zbóż i rzepaku.

Kolekcja nowych odmian rzepaku przydatnych do uprawy na glebach lekkich pozwoli wybrać najodpowiedniejszą odmianę. W ten sposób można zachęcić rolników do uprawy tej rośliny w celu zapewnienia surowca do przetwórstwa, a także do pozyskiwania energii odnawialnej. Dla optymalnej produkcji zbóż i rzepaku z uwzględnieniem aspektu ochrony środowiska ważna jest umiejętność rozpoznawania chorób i szkodników roślin. Ważny jest także element doboru odpowiednich środków ochrony roślin.

Efektem edukacji i wymiany doświadczeń rolników z doradcami będzie poprawa efektywności produkcji rolniczej, prawidłowy i perspektywiczny rozwój gospodarstw w powiecie oraz integracja jego producentów (grupy producenckie).

1.6. Powiat jarociński

Poprawa wyników produkcyjnych i jakości żywca wieprzowego z uwzględnieniem ochrony środowiska

Wybrany priorytet kontynuuje zadania realizowane przez Zespół Doradczy w Jarocinie w 2010 r., będzie realizowany przy udziale rolników-członków 6 grup producentów trzody chlewnej. Aktywnie w priorytecie zabierze udział około 400 rolników. W ramach priorytetu będą realizowane takie metody doradcze jak szkolenia specjalistyczne, szkolenia informacyjne, demonstracje i pokazy, które skupiają się na następujących zagadnieniach:

- Poprawa genetyki zwierząt,
- Upowszechnianie nowych bardziej optymalnych systemów żywienia zwierząt i ich utrzymania,
- Poprawa stanu zdrowotnego zwierząt.

Współpraca doradców i rolników w ramach grup producentów rolnych ma doprowadzić do produkcji surowców o wyrównanych parametrach.

Ponadto grupy producencki mają znacznie lepsze warunki zakupu środków do produkcji (niższe ceny, upusty, dłuższe okresy płatności i in.)

Zagadnienie ochrony środowiska dotyczyć będzie głównie informacji w zakresie obowiązujących zasad cc oraz racjonalnej gospodarki nawozami z uwzględnieniem nawozów organicznych głównie w zakresie bilansów azotu.

1.7. Powiat kaliski

Poprawa jakości produktów roślinnych i zwierzęcych z uwzględnieniem aspektów ekonomicznych

Celem zadania jest zwiększenie konkurencyjności produktów rolniczych poprzez podejmowanie działań zwiększających specjalizację i koncentrację produkcji w gospodarstwach rozwojowych, w szczególności w zakresie produkcji zwierzęcej i roślinnej w tym ogrodniczej w celu poprawienia rentowności produkcji przy optymalizacji nakładów. W 2011r. podejmujemy kontynuację tematu z roku 2010 w ramach priorytetu powiatowego.

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

Podczas programowania działalności doradczej wykorzystana została analiza sytuacji doradczej w powiecie kaliskim, oparta na ankietach dotyczących oceny efektywności metod doradczych oraz poradach rejestrowanych elektronicznie.

Na rok 2011 przewidziano 28 szkoleń specjalistycznych - uznanych za najbardziej efektywną metodę działania, z tego 7 szkoleń z zakresu ekonomiki w ramach priorytetów wojewódzkich pn.: „ Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym”, które pomogą rolnikom podejmować właściwe decyzje i rozwiązania w swoich gospodarstwach.

W ramach Działu Systemów Produkcji Rolnej Standardów Jakościowych i Doświadczalnictwa, zaplanowano 9 szkoleń specjalistycznych realizowanych w ramach priorytetów wojewódzkich, ich tematyka odpowiada zagadnieniom potrzebnym w realizacji priorytetu powiatowego.

Na bazie szkoleń specjalistycznych, opracowano tematy szkoleń informacyjnych (186), w tym zaplanowano 20 szkoleń informacyjnych do realizacji priorytetu powiatowego.

Zaplanowano 14 demonstracji ekonomicznych pn.: „Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym” oraz 1 demonstrację z produkcji roślinnej pn.: „Podnoszenie efektywności produkcji ziemniaków w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości”, tematy pomocne przy kontynuacji priorytetu powiatowego. Ponadto zaplanowano 4 wyjazdy szkoleniowe, zgodnie z zainteresowaniem rolników, o czym świadczy zawsze ich liczny udział.

Modernizacja gospodarstw, którą pomagamy wprowadzać chociażby poprzez przygotowanie wniosków do ARiMR, to jedno z działań, które zwalnia z rolnictwa siłę roboczą, przydatną w zawodach nierolniczych- usługi, turystyka wiejska, lub agroturystyka. Prowadzi także do wzrostu efektywności produkcji, a grupowe działania rolników przyczyniają się do wzmocnienia pozycji producenta rolnego w łańcuchu marketingowym. W naszym powiecie mamy 6 grup producenckich.

Modernizacja gospodarstw posłużyła zwiększeniu efektywności jednostkowej produkcji wraz z poprawą jakości oraz standardów zdrowotnych i środowiskowych. To jest klucz do zwiększenia konkurencyjności gospodarstw, ale jest problem ze zbytem przy produkcji jednostkowej. Nastąpiła trudna sytuacja ekonomiczna gospodarstw w tym ogrodniczych.

Dlatego ważną sprawą jest wzmocnienie pozycji rolników na rynku produktów rolnych, przy dużej ilości marketów. Polecamy nowe, bardziej wydajne odmiany roślin i ras zwierząt oraz transfer nowoczesnych technologii. W 2011r. planujemy targi „Dni Ogrodnika”, które pomagają głównie ogrodnikom w trakcie konsultacji fachowych z naukowcami pozyskać interesującą wiedzę. Przekłada się to na wzrost produkcji bardzo dobrej jakości, nowoczesne rozwiązania technologiczne i ochronę środowiska.

Organizowane na targach od 4 lat podsumowanie konkursu „Wzorowy Ogrodnik”, wpływa mobilizująco na producentów: owoców, kwiatów, materiału szkółkarskiego, warzyw, także pod osłonami. Poprawa jakości produkcji ma przełożenie na wyniki ekonomiczne.

Można zauważyć małą efektywność lokowania prywatnego kapitału na obszarach wiejskich. Podajemy możliwości korzystania z funduszy pozarolniczego rozwoju obszarów wiejskich – np. różnicowanie w kierunku nierolniczym oraz rozwijamy umiejętności trafnych decyzji w zakresie podejmowania inicjatyw.

1.8. Powiat kępiński

Zwiększenie opłacalności gospodarowania poprzez zwiększenie efektywności produkcji rolniczej oraz wprowadzenie dodatkowych źródeł dochodu w gospodarstwie

Zadanie to będzie realizowane drugi rok, jako kontynuacja zadania z 2010 roku. W powiecie obserwujemy restrukturyzację gospodarstw rolnych i zmieniające się priorytety gospodarcze i finansowe gospodarstw rolniczych. Z obserwacji doradców wynika, że coraz więcej właścicieli gospodarstw podejmuje pracę w zakładach produkcyjnych: stolarniach, fabrykach mebli, jednostkach handlowych itp.

Związane jest to ze spadkiem opłacalności produkcji rolniczej a także z utrudnioną możliwością inwestowania w gospodarstwie w oparciu o środki własne, pochodzące z gospodarstwa rolnego.

Ma to m.in. wpływ na wielkość gospodarstw rolnych. Według danych z Urzędów Gmin w powiecie w ostatnim roku nastąpił wzrost gospodarstw w przedziale 1-5 ha (24,14 %) oraz w przedziale 15-100 ha (67,0 %). Według opinii Zespołu Doradczego spowodowane jest to następującymi czynnikami :

- wykorzystywaniem tworzenia gospodarstw rolnych(pow. 1 ha) przez przedsiębiorców na potrzeby składek ubezpieczeniowych (KRUS zamiast ZUS),
- wykorzystaniem PROW – Ułatwianie startu młodym rolnikom - tworzenie gospodarstw rolnych na potrzeby 50.000 zł premii z ARiMR,
- tworzeniem gospodarstw produkcyjnych w oparciu o grunty zakupywane od gospodarstw niskoprodukcyjnych (5-15 ha).

W związku z powyższym prace upowszechnieniowe na rok 2011 w ZD Kępno muszą iść dwutorowo.

Po pierwsze, dla gospodarstw produkcyjnych, prace upowszechnieniowe promujące działania wpływające na poprawę efektywności produkcji rolniczej (technologia).

Po drugie, dla gospodarstw niskoprodukcyjnych(niskotowarowych), prace upowszechnieniowe promujące pozyskiwanie środków finansowych o charakterze socjalnym jak i o charakterze inwestycyjnym. Źródłem finansowania mogą być środki w ramach programów PROW 2007-2013 jak i środki finansowe zewnętrzne pochodzące z pracy poza gospodarstwem rolnym. W tym celu ZD Kępno zamierza prowadzić kursy i szkolenia wpływające na pozyskiwanie przez rolników uprawnień zawodowych pozwalających w większym stopniu konkurować na rynku pracy.

Innym aspektem pracy doradczej w 2011 roku, którym zamierzamy się zająć jest aktywizacja gospodyń wiejskich.

Pracami, które cieszyły się największym zainteresowaniem na terenach wiejskich, były prace upowszechnieniowe realizowane przez pracowników działu ROW. Spowodowane jest to małą aktywnością innych jednostek działających w środowisku wiejskim, zajmujących się pracami z gospodyniami wiejskimi. Najważniejszym współpracownikiem WODR są kobiety zrzeszone w Kołach Gospodyń Wiejskich.

W związku z zawłościami organizacyjnymi kobiety te wykazują dużą przychyłność dla prac upowszechnieniowych realizowanych przez pracowników WODR, wpływając w istotny sposób na zakres prac planowanych i wykonywanych w terenie działania. W miarę możliwości zamierzamy prowadzić kursy dla tej grupy mieszkańców wsi poświęcone pozyskiwaniu nowych umiejętności przydatnych w prowadzeniu własnej działalności gospodarczej, a także uprawnień zawodowych pozwalających konkurować na rynku pracy.

1.9. Powiat kolski

Uprawa roślin alternatywnych dla uprawy zbożowych

Celem zadania jest zwiększenie w strukturze zasiewów roślin innych niż zbożowe oraz wprowadzenie do uprawy mieszanek zbożowo –strączkowych.

Wyniki badań potrzeb doradczych wskazują na duże zapotrzebowanie na szkolenia w zakresie technologii upraw nowych gatunków. W trakcie szkoleń informacyjnych rolnicy zgłaszali potrzebę wprowadzania do produkcji roślin alternatywnych do produkcji roślin zbożowych, które poprzez uprawę w monokulturze stały się bardziej podatne na choroby i szkodniki. Uprawy zbóż również wpłynęły negatywnie na żyzność gleby i agrotechnikę upraw. Wprowadzenie do struktury zasiewów roślin alternatywnych wpłynie pozytywnie na poprawę plonowania zbóż i zmniejszenie kosztów ponoszonych na środki ochrony roślin przeznaczone do walki z chorobami i szkodnikami. Wprowadzenie do upraw roślin motylkowych, (strączkowych) poprawiających strukturę gleby wiążących i uwalniających substancje organiczne. Zmniejszenie erozji glebowej i zwiększenie próchnicy po przez zwiększenie w strukturze zasiewów upraw traw nasiennych i paszowych. Zastosowanie również takich roślin jak facelia, ogórecznik ,wiesiołka i ziół które przerywają monokulturę uprawy zbóż w zależności od jakości gleby ,która w powiecie kolskim jest bardzo zróżnicowana .Rośliny te mogą być obsiewane w zależności od struktury gleby. Ograniczenie upraw zbóż wpłynie na podwyższenie wysokości plonów zbóż w następstwie roślin alternatywnych przy zmniejszeniu ponoszonych nakładów, a co się z tym wiąże wzrośnie dochodu rolniczego.

Dobór odpowiednich roślin wpłynie pozytywnie na ochronę środowiska przez ograniczenie zastosowania nadmiernej liczby środków ochrony roślin i zapobieganiu erozji gleby zgodnie z dobrą kulturą rolną.

1.10. Powiat koniński

Poprawa bezpieczeństwa pracy w gospodarstwie rolnym w świetle zasad wzajemnej zgodności

Powiat charakteryzuje się dużą ilością małych gospodarstw, średnia wielkość to 7 ha, w których występuje duża liczba wypadków przy pracy. Powoduje je niska świadomość i bagatelizowanie zagrożeń przez rolników.

Rolnicy często wiedzą, że nie zachowują odpowiednich procedur BHP, ale tłumaczą to przyzwyczajeniem w organizacji pracy.

Częstym powodem wypadków jest zły stan techniczny maszyn i narzędzi rolniczych, są to stare maszyny przerabiane i naprawiane „domowymi sposobami”, bez odpowiednich osłon, mechanizmów bezpieczeństwa czy bezpieczników. Ponadto obserwuje się niezabezpieczone schody, włązy i poddasza czy zejścia z pomieszczeń gospodarskich.

Często, powodem jest zły stan techniczny budynków w tym zły stan przewodów elektrycznych obserwuje się także bagatelizowanie zagrożeń pożarowych.

Osobnym zagadnieniem są wypadki, często z udziałem dzieci, które pomagają przy pracach polowych i gospodarskich, również bez odpowiedniego dozoru ze strony dorosłych.

Analizując powyższą sytuację Koniński oddział KRUS-u, zwrócił się do ZD Konin z prośbą o współpracę w zakresie uświadamiania rolnikom zagrożeń związanych z nieprzestrzeganiem zasad BHP.

Dlatego założyliśmy, że każdy doradca gminny przeprowadzi na swojej gminie szkolenie z tego tematu, natomiast specjaliści Działu ROW przeprowadzą szkolenia, dotyczące zapobiegania wypadkom wśród dzieci i młodzieży.

Efektem realizacji priorytetu będzie poprawa świadomości rolników i ewentualnie spadek wypadków przy pracy w gospodarstwach rolnych.

1.11. Powiat kościański

Produkcja rolnicza a ochrona środowiska

Powiat kościański położony jest w południowo – zachodniej części Wielkopolski, w dorzeczu Obry na Równinie Kościańskiej. Pod względem przyrodniczym obszar ten predysponuje do wielkiej dbałości w dziedzinie ochrony środowiska. Na terenie powiatu znajdują się obszary NATURA 2000: Wielki Łęg Obrzański i Zbiornik Wonieść, część Pojezierza Krzywińskiego, Park Krajobrazowy im. Generała Dezyderego Chłapowskiego. Na terenie Gminy Czempin i Gminy Krzywiń znajdują się obszary objęte Dyrektywą Azotanową. Przy tych uwarunkowaniach przyrodniczych powiat kościański charakteryzuje się intensywną produkcją rolniczą ale także rozwijającą się urbanizacją terenów wiejskich poza rolniczych, która wywiera coraz większą presję na sposób prowadzenia produkcji przez rolników.

Kształtowanie świadomości rolników nakierowane na zrównoważony rozwój gospodarstw rolnych przy uwzględnieniu parytetu dochodu i ochrony środowiska jest w obecnej sytuacji zasadne i wydaje się alternatywą, która uwzględniałaby czynniki środowiskowe i biologiczne w procesie produkcji rolniczej, zachowując maksymalnie dbałość o dochodowość gospodarstw rolniczych.

Wybór takiego priorytetu został zaakceptowany i potwierdzony podczas konsultacji społecznych wspólnie z przedstawicielami Rady Powiatu Wielkopolskiej Izby Rolniczej. Należy wspomnieć, że zachowanie Zasad Wzajemnej Zgodności zostało wkomponowane w system dopłat bezpośrednich realizowanych przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Często błędy technologiczne, uproszczenia w uprawach, nie przestrzeganie terminów zabiegów są przyczyną zanieczyszczeń pochodzących z produkcji rolniczej. Wspomnieć tu należy o obowiązku posiadania płyty obornikowej, bilansu azotu i planu nawożenia. Działania kontrolne prowadzone ze strony Agencji powodują między innymi wzrost zapotrzebowania rolników w doradztwo związane z tematem priorytetu powiatowego.

1.12. Powiat krotoszyński

Ochrona środowiska na terenie powiatu krotoszyńskiego

W 2004 roku w Polsce zgodnie z Dyrektywą 91/676/EWG wprowadzono programy działań, które mają na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych. W efekcie 935 gospodarstw rolnych na terenie powiatu krotoszyńskiego położonych na obszarach OSN zostało włączonych w realizację zadań. Poprawę stanu środowiska osiąga się przez prowadzenie działań doradczych w gospodarstwach oraz szkoleń, czego efektem jest dążenie do poprawy naruszonych standardów środowiska.

Główną przyczyną emisji azotanów w rolnictwie występującą na terenie powiatu jest:

- niewłaściwe warunki przechowywania i magazynowania nawozów organicznych pochodzenia zwierzęcego oraz kiszzonek,
- wymywanie z gleby i niewłaściwe drenowanie i odwadnianie pól
- zbyt intensywny chów i nadmierna obsada zwierząt w przeliczeniu na 1 ha i związany z tym nadmiar nawozów organicznych, co stanowi jedną z podstawowych przyczyn nie przestrzegania praktyk rolniczych.

W I etapie realizacji Dyrektywy Azotanowej stwierdzono, że średnia stosowana przez rolników dawka azotu w postaci nawozu organicznego, wynosiła ok. 210 kg N/ha, a poprzez zastosowanie działań doradczych (doradztwo indywidualne, szkolenia indywidualne) dawka azotu w postaci nawozu organicznego ograniczona została do 170 kg N/ha.

Określone w Programach działania wynikają z zaleceń Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej i są obowiązkowe do stosowania przez rolników posiadających użytki rolne na obszarach OSN. Działania eliminują błędy, które doprowadzają do skażenia wód oraz gleby.

Po analizie I etapu Dyrektywy Azotanowej dokonano oceny stanu środowiska oraz określono aktualny stan zawartości azotanów oraz analizy warunków przyrodniczych gmin i powiatów, w których wydzielone zostały obszary wrażliwe na zanieczyszczenia. W oparciu o dane doradców przeanalizowano ocenę gospodarstw rolnych leżących w gminach powiatu krotoszyńskiego na terenach OSN i stwierdzono, że na obszarze zlewni rzeki Orli i na jego odpływach jakość wód nie odpowiada nałożonym standardom.

Stężenie azotanów w rzece Orli przekracza 50 mg NO₃/dn₃, co stanowi wartość graniczną, stwierdzając jednocześnie, że poziom zanieczyszczeń wód Orli nie uległ jeszcze poprawie i występują znaczne przekroczenia standardów i jakości środowiska. Poprzez systematyczną pracę z rolnikami z gospodarstw na OSN osiągnięto dość dobry wskaźnik dotyczący wykorzystania w sposób prawidłowy opracowań dotyczących rocznego planu nawożenia dla upraw. Dobry wskaźnik dotyczy przestrzegania stosowania maksymalnej dawki azotu w nawozach naturalnych 170 kg N/ 1 ha użytków rolnych, nieco gorzej wypada korzystanie przez rolników z bilansu azotu sporządzonego metodą na powierzchni pola i MACROBIL, którzy nie wykorzystują lub bardzo rzadko wykorzystują wyniki tego bilansu. Analizując postępowanie rolników związane z gospodarowaniem i prawidłowym wykorzystaniem nawozów, szczególnie azotowych, należy podkreślić, że dzięki bezpośredniemu zaangażowaniu się doradców w opracowanie planów nawozowych i bilansu azotu oraz edukację rolników, sytuacja ta w gospodarstwach na OSN jest znacznie lepsza od średniej z przed 4 lat. Realizacja priorytetu powiatowego powinna być kontynuowana poprzez działania edukacyjne i doradcze w tym zakresie.

1.13. Powiat leszczyński

Od producenta do konsumenta

Priorytet „Od producenta do konsumenta” stanowi kontynuację tematu realizowanego w 2010 roku. W powiecie leszczyńskim oprócz dużych gospodarstw osiągających dobre wyniki produkcyjne i ekonomiczne znajdują się gospodarstwa małe i średnie, często charakteryzujące się stosunkowo niską skalą produkcji. Gospodarstwa te często wytwarzają produkty o niskiej jakości przy zastosowaniu kosztownych i mało efektywnych technologii. W rezultacie producenci spotykają się z trudnościami związanymi ze zbytem swoich produktów. Z obserwacji prowadzonych przez doradców i rozmów przeprowadzanych z rolnikami wynika, że istnieje potrzeba podejmowania działań zmierzających do poprawy wyników ekonomicznych gospodarstw poprzez sprzedaż bezpośrednią z gospodarstwa produktów rolnych lub przetwarzanie produktów rolniczych we własnym zakresie (tworzenie małych przetwórci owocowo-warzywnych, przetwórstwo mięsa).

Istotny jest również odpowiedni wybór rynków zbytu oraz dostosowanie jakości produktów do potrzeb konsumenta. Inne działania powodujące poprawę dochodowości i konkurencyjności gospodarstw powinny zmierzać do integracji rolników poprzez organizowanie się w grupy producenckie oraz tworzenie trwałych powiązań pomiędzy producentami a zakładami przetwórczymi. Jak wynika z analizy potrzeb doradczych rolników i mieszkańców wsi w powiecie leszczyńskim za najbardziej efektywne metody doradcze uznano szkolenia informacyjne oraz szkolenia specjalistyczne i głównie te metody doradcze będą wykorzystywane przy realizacji zadania priorytetowego.

Celem zadania jest poprawa konkurencyjności oraz wyników ekonomicznych gospodarstw rolnych na rynku oraz poprawa uzyskiwanych przez nie wyników ekonomicznych poprzez:

- wzrost jakości wytwarzanych produktów zgodnie z wymogami rynku,
- wybór właściwych rynków zbytu i kanałów dystrybucji,
- integrację pionową (umowy kontraktacyjne) i integrację poziomą (grupy producenckie).

Spodziewane rezultaty:

- Upowszechnienie wiedzy na temat marketingu produktów rolno-spożywczych.
- Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych poprzez poprawę jakości produktów zgodnie z wymogami rynku
- Wybór najlepszych, ze względu na położenie gospodarstwa i charakter produkcji, kanałów dystrybucji – sprzedaż bezpośrednia, rynki hurtowe, zakłady przetwórcze.
- Poprawa konkurencyjności gospodarstw następująca poprzez integrację poziomą–tworzenie grup producenckich formalnych bądź nieformalnych.
- Tworzenie powiązań w ramach integracji pionowej – umowy z zakładami przetwórczymi.
- Stworzenie bazy potencjalnych odbiorców zainteresowanych wybraną tematyką szkoleniową.

1.14. Powiat międzychodzki

Nowości w rolnictwie z uwzględnieniem ochrony środowiska

Pierwsza część nazwy priorytetu „Nowości w rolnictwie” obejmuje dosyć szerokie spektrum zagadnień leżący w zainteresowaniu rolników. Można tu wyróżnić obszar nowości w technologii produkcji rolniczej takie jak nowe odmiany roślin uprawnych, zmiany z punktu widzenia ochrony roślin, nowoczesnego nawożenia czy mechanizacji prac polowych a z produkcji zwierzęcej zmiany w technologii hodowli i chowu zwierząt gospodarskich, które zawsze będą bieżącą i aktualną potrzebą informacji. Dotyczy to ponadto nowości i zmian w regulacjach prawnych dotyczących warunków prowadzenia produkcji rolniczej. Innym aspektem działalności mieszczącym się w tej części priorytetu jest cały obszar różnych form wsparcia finansowego Unii Europejskiej jak i krajowego dla gospodarstw rolnych i mieszkańców obszarów wiejskich, których zmienność wymusza konieczność częstego informowania rolników na temat bieżącej sytuacji w tym zakresie. Również obejmuje to śledzenie i przekazywanie wiadomości na temat światowych i krajowych trendów oraz związanych z tym perspektyw w działalności rolniczej w wpływających na cały sektor rolny.

Druga część priorytetu: „z uwzględnieniem ochrony środowiska” jest kolejnym szerokim obszarem tematyki, która z wielu względów jest bardzo istotnym elementem działalności ZD w Międzychodzie. Z uwagi na fakt objęcia części powiatu Dyrektywą Azotanową nałożono coraz więcej obowiązków związanych z doradztwem na rzecz rolników zamieszkujących ten teren. Kolejnym aspektem związanym z zagadnieniami ochrony środowiska jest sieć obszarów „Natura 2000”, która obejmuje część powiatu międzychodzkiego. Ponadto wyznaczono na tym terenie również wiele innych obszarów chronionych np. Sierakowski Park Krajobrazowy, Pszczewski Park Krajobrazowy oraz Rezerwat Doliny Kamionki. Mając na uwadze szeroko pojętą ochronę środowiska zaobserwowano wśród rolników duże zainteresowanie programami rolnośrodowiskowymi, w tym szczególnie chęć gospodarowania metodami ekologicznymi.

Celem priorytetu jest pogłębienie wiedzy rolników i mieszkańców wsi dotyczącej możliwości rozwoju w świetle uwarunkowań dla działalności rolniczej na terenie powiatu międzychodzkiego.

1.15. Powiat nowotomyski

Poprawa wydajności i opłacalności produkcji zbóż

Wyżej wymieniony priorytet został przyjęty na podstawie zainteresowania rolników jako podstawowy element poprawy dochodowości gospodarstwa rolnego. Poprawa wydajności i opłacalności produkcji zbóż dotyczy produkcji o charakterze paszowym oraz towarowym. Poprawa wydajności nie oznacza poprawy opłacalności dlatego też w realizacji priorytetu należy uwzględnić kalkulacje jednostkowe różnych technologii i różnych warunków agrotechnicznych.

Uzasadnienie wyboru priorytetu :

- duży udział w strukturze zasiewów powiatu ,
- dość duże zainteresowanie na szkoleniach ,
- duży udział porad indywidualnych w zakresie doboru odmian , ochrony zbóż , nawożenia zbóż ,
- możliwość uczestnictwa w dniach pola ,
- możliwości wprowadzania do praktyki nowych wydajniejszych i lepszych jakościowo odmian zbóż, nowych technik uprawy (pługi obracalne , agregaty uprawowo-siewne), nowych preparatów ochrony roślin, nowych technik nawożenia i ochrony roślin (np. nawożenie RSM, komputerowe sterowanie ilości wysiewu nawozów lub wydatku cieczy do zabiegów ochrony roślin), sygnalizacji występowania chorób i szkodników zbóż ,
- możliwość wprowadzania rolnictwa precyzyjnego w celu uniknięcia strat w plonach na podstawie testów lub spostrzeżeń np. obserwacji pogody – przewidywania dt, występowania chorób zbóż ,
- powiązanie rolnika z przetwórstwem jako czynniki poprawy opłacalności.

Błędy w praktyce

- uprawa zbóż w zbyt uproszczonym zmianowaniu lub monokulturze ,
- brak aktualnych analiz zawartości składników pokarmowych gleby jako podstawy ekonomicznej nawożenia fosforowo-potasowego i magnezowego,
- niestaranna i nieterminowa uprawa gleby pod uprawę zbóż ,

- niedocenywanie wyboru odpowiedniej odmiany do celu przeznaczenia plonu ,
- błędy popełniane przy zaprawianiu zbóż ,
- wiosenne zwalczanie chwastów jednoliściennych zbóż ozimych (miotła zbożowa) w zbyt późnym terminie ,
- brak podziału nawożenia azotowego na 2-3 dawki oraz jego nieterminowość ,
- brak stosowania ścieżek technologicznych do nawożenia i ochrony roślin ,
- brak stosowania lub nieterminowe stosowanie zwalczanie chorób grzybowych ,
- brak stosowania i niedocenywanie nawożenia dolistnego ,
- nie odpowiednie przechowywanie zbóż ,
- brak lustracji plantacji w czasie wegetacji co uniemożliwia wczesne wykrycie występowania np. szkodników (mszyca , łożak , skrzypionki i inne).

1.16. Powiat obornicki

Modernizacja produkcji rolniczej i poprawa jakości produktów rolnych z uwzględnieniem ochrony środowiska i bezpieczeństwa zdrowotnego żywności.

Główne problemy rolnictwa w powiecie obornickim:

- Konieczność podniesienia wydajności produkcji rolniczej i poprawa jakości produktów rolnych.
- Trudności ze zbytem produktów rolnych po opłacalnych cenach i konieczność konkurowania na jednolitym rynku UE.
- Konieczność spełnienia coraz większych wymogów w zakresie higieny produkcji, ochrony środowiska i warunków utrzymania zwierząt.
- Niedostateczne umiejętności części rolników w identyfikacji problemów jakie występują w prowadzeniu działalności rolniczej, co jest niezbędne w podejmowaniu decyzji mających na celu ich pozytywne rozwiązanie.
- Brak własnych środków finansowych na modernizację gospodarstw rolnych.

Pomoc rolnikom w identyfikacji problemów, które są przyczyną słabych wyników produkcyjnych, potrzeba przekazywania niezbędnych informacji i metod jakie należy zastosować w celu poprawy efektywności produkcji rolniczej i konkurencyjności gospodarstw rolnych, pomoc w podejmowaniu racjonalnych decyzji w zakresie rozwoju gospodarstw rolnych i ich realizacja z uwzględnieniem warunków i wymogów jakie nakładają na rolnictwo wymogi Wspólnej Polityki Rolnej oraz wskazywanie źródeł finansowania inwestycji modernizacyjnych to najważniejsze potrzeby doradcze rolników w powiecie obornickim w perspektywie kilku lat.

Konieczność unowocześnienia technologii produkcji w celu zwiększenia jej wydajności i efektywności, umiejętność określenia źródeł finansowania inwestycji w gospodarstwie oraz stosownie technologii uwzględniających ochronę środowiska, to aktualnie warunki podstawowe i niezbędne w prowadzeniu działalności rolniczej. Realizacja zadania priorytetowego poprzez wzrost wydajności produkcji rolniczej i poprawę jakości produktów rolnych z uwzględnieniem ochrony środowiska i bezpieczeństwa zdrowotnego przyczyni się do podniesienia umiejętności rolników niezbędnych do prowadzenia działalności rolniczej w warunkach gospodarki rynkowej i jej dostosowania do wymogów prawa Unii Europejskiej oraz umożliwi wzrost konkurencyjności gospodarstw rolnych.

1.17. Powiat ostrowski

Ochrona środowiska na obszarze szczególnie narażonym zlewni rzek Ciemna i Giszka

W związku z występującą w powiecie ostrowskim dużą intensywnością produkcji roślinnej i zwierzęcej, w trosce o ochronę środowiska naturalnego, priorytetem działania w powiecie ostrowskim w roku 2011 nastąpi kontynuacja działań związanych z wdrażaniem II etapu Dyrektywy Azotanowej na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzących ze źródeł rolniczych zlewni rzek Giszka i Ciemna.

Poniższa tabela przedstawia zawartość azotu w ujęciu procentowym, na obszarach OSN w gminach powiatu ostrowskiego.

Tabela 11.

Lp.	Gmina	b.niska	niska	średnia	wysoka	b.wysoka
1	Nowe Skalmierzyce	5	25	25	20	25
2	Ostrów Wielkopolski	18,5	17,8	17,6	8,4	37,9
3	Raszków	30,8	38,4	7,7	7,7	15,4
	Średnia w powiecie	17,8	20,4	17,8	9,8	34,2

W celu optymalnego wykorzystania azotu przez rośliny ważny jest optymalny odczyn gleb oraz zawartość podstawowych makroelementów tj.: fosfor, potas i magnez.

Odczyn gleb w gminach położonych na OSN przedstawia się następująco (w%)

Tabela 12.

Lp.	Gmina	b.kwaśny	kwaśny	lekko kwaśny	obojętny	zasadowy
1	Nowe Skalmierzyce	8	23	34	20	15
2	Ostrów Wielkopolski	7	23	49	17	4
3	Raszków	31	22	36	10	1
	Średnia w powiecie	15,3	22,7	39,7	15,7	6,7

Jak wynika z powyższego zestawienia większość gleb na obszarach OSN posiada odczyn kwaśny i lekko kwaśny. Skutkiem zakwaszenia gleb jest utrudnione pobieranie przez roślinę składników pokarmowych co prowadzi do zmniejszenia plonu roślin uprawnych i pogorszenia ich jakości. Dlatego bardzo istotne jest wapnowanie gleb, które wpływa korzystnie na tworzenie żyzności gleby, czynnika umożliwiającego uzyskiwanie wysokich plonów i efektywnego nawożenia NPK. Brak wapnowania powoduje niewykorzystanie składników (azotu) przez rośliny w glebie a następnie przedostawanie się ich do wód gruntowych.

Zasobność gleb w przyswajalny fosfor w gminach OSN w %.

Tabela 13.

Lp.	Gmina	b.niska	niska	średnia	wysoka	b.wysoka
1	Nowe Skalmierzyce	3	8	19	17	53
2	Ostrów Wielkopolski	2	11	22	21	44
3	Raszków	4	17	28	18	32
	Średnia w powiecie	3	12	23	19	43

Określenie zawartości przyswajalnego fosforu w glebie pozwala na ustalenie dawek nawozowych. Dawki nawozowe na glebach wykazujących bardzo wysoką lub wysoką zawartość należy obniżyć w stosunku do potrzeb pokarmowych roślin.

Zawartość gleb w przyswajalny potas w gminach OSN w %.

Tabela 14.

Lp.	Gmina	b.niska	niska	średnia	wysoka	b. wysoka
1	Nowe Skalmierzyce	12	21	30	18	19
2	Ostrów Wielkopolski	9	22	31	19	19
3	Raszków	15	27	32	16	11
	Średnia w powiecie	12	23,3	31	17,7	16

Potas jest regulatorem wielu procesów. Składnik ten ma wpływ na właściwą gospodarkę wodną i węglowodanową, na fotosyntezę, oddychanie, gospodarkę azotem, żelazem i manganem oraz aktywuje układy enzymatyczne. Na glebach o bardzo niskiej i niskiej zasobności konieczne jest stosowanie naddatków potasu ponad potrzeby pokarmowe roślin.

Zawartość gleb w przyswajalny magnez w gminach OSN w %.

Tabela 15.

Lp.	Gmina	b.niska	niska	średnia	wysoka	b.wysoka
1	Nowe Skalmierzyce	13	23	31	20	13
2	Ostrów Wielkopolski	9	12	21	24	34
3	Raszków	11	16	31	21	21
	Średnia w powiecie	11	17	27,7	21,7	22,7

Magnez jest pierwiastkiem bardzo ruchliwym, dlatego wyższe jego zawartości występują w głębszych warstwach gleby. Jest on bardzo ważnym pierwiastkiem dla procesów życiowych rośliny. Jego istotna funkcja wynika głównie z tego, że jest składnikiem chlorofilu. Uzupełnienie niedoborów magnezu w glebie wiąże się ściśle z wapnowaniem, ponieważ gleby zakwaszone zazwyczaj są bardzo ubogie w magnez.

Rok 2011 będzie ostatnim rokiem wdrażania II etapu Dyrektywy Azotanowej na terenie powiatu ostrowskiego. Uwieńczeniem zakończenia tego etapu będzie przeprowadzenie powtórnej ankietyzacji gospodarstw, w celu oceny skuteczności wprowadzonego programu.

Wszystko wskazuje na fakt, iż program ten będzie nadal kontynuowany. W związku z tym w 2011 roku nastąpi kontynuacja przedstawionego priorytetu. Przewidujemy, że prawdopodobnie zwiększy się liczba sporządzonych planów nawozowych i bilansów azotu, a także liczba porad udzielanych rolnikom z terenu gmin położonych na OSN.

1.18. Powiat ostrzeszowski

Ochrona środowiska w gospodarstwach rolnych powiatu ostrzeszowskiego

Rolnictwo wywiera duży wpływ na kształtowanie środowiska naturalnego, gdyż bezpośrednio użytkuje jego zasoby w procesach produkcji. Intensywna produkcja rolna wymaga stosowania wielu przemysłowych środków produkcji, których nieumiejętne lub nadmierne stosowanie może powodować istotne zagrożenie dla środowiska.

Produkcja zwierzęca wytwarza duże ilości nawozów naturalnych zasobnych w azot i fosfor, które niewłaściwie stosowane i przechowywane mogą stanowić źródło zanieczyszczenia środowiska, zwłaszcza wód. Innymi czynnikami powodującymi degradację środowiska w działalności rolniczej są: nieprawidłowa gospodarka ściekowa w obrębie gospodarstwa, emisja do powietrza substancji gazowych i pyłowych pochodzących z intensywnego chowu i hodowli zwierząt, niewłaściwe postępowanie z odpadami.

Mając na uwadze powyższe zadanie podjęto szereg działań mających na celu podniesienie świadomości ekologicznej rolników i mieszkańców obszarów wiejskich a co za tym idzie uaktywnienie ich w kierunku zachowań proekologicznych. Podstawową formą edukacji ekologicznej będą szkolenia przeprowadzone we wszystkich gminach powiatu ostrzeszowskiego. W czasie przeprowadzanych szkoleń zostaną przekazane uczestnikom istotne informacje i zapoznawano z praktycznymi działaniami w zakresie gospodarowania przyjaznego środowisku jak również możliwościami pozyskania środków finansowych na takie działania.

W szerokim stopniu upowszechni się wiedza wśród rolników i zachęci się do uczestnictwa w programach rolnośrodowiskowych, które to płatności pozwalają skutecznie integrować ochronę środowiska z rozwojem gospodarki rolnej.

Celem zadania będzie podniesienie świadomości ekologicznej rolników poprzez przekazanie informacji i zasad prowadzenia produkcji rolnej w gospodarstwie z uwzględnieniem obowiązujących przepisów dotyczących różnych aspektów ochrony środowiska. W dalszym ciągu będzie prowadzona działalność szkoleniowa upowszechniająca przyjazne środowisku technologie oraz powstrzymywanie degradacji środowiska naturalnego.

1.19. Powiat pilski

Ochrona środowiska ze szczególnym uwzględnieniem przedsięwzięć rolnośrodowiskowych w powiecie pilskim

Produkcja w gospodarstwach rolnych powinna być prowadzona w sposób zapewniający przede wszystkim realizację ekonomicznych celów producentów rolnych. Ważne jednocześnie jest to, aby rolnik był świadomy skutków, jakie niesie za sobą intensywna produkcja rolna. Jednym z ważniejszych instrumentów poprawiających szereg wskaźników środowiska jest realizacja działań rolnośrodowiskowych.

Przedsięwzięcia rolnośrodowiskowe są istotnym narzędziem, służącym ochronie środowiska przyrodniczego na obszarach wykorzystywanych rolniczo. Szczególnie predestynowane do prowadzenia działań są obszary charakteryzujące się cennymi walorami przyrodniczymi, w tym objęte ochroną w ramach NATURA 2000.

Powiat pilski jest w dużej części objęty obszarem NATURA 2000. Jako powiat posiada tradycyjnie pojmowane obszary wiejskie. Nasze rolnictwo zachowało tradycyjny, niezbyt intensywny charakter. Te cechy rolnictwa i walory przyrodnicze takie jak, liczne zadrzewienia śródpolne tworzą zróżnicowane warunki umożliwiające zachowanie bioróżnorodności.

Zainteresowanie rolników powiatu pilskiego realizacją działań rolno środowiskowych z rok na rok wzrasta, a świadczy o tym liczba złożonych wniosków dotyczących ich realizacji.

Celem priorytetu jest upowszechnienie wśród rolników wiedzy w zakresie technologii produkcji rolniczej przyjaznej dla środowiska.

Z uwagi na ważność dla środowiska zadania, jak również dość często zmieniające się przepisy, dotychczasowe działania doradcze powinny być kontynuowane. Umożliwi to rolnikom uzupełnianie na bieżąco wiedzy o wprowadzanych zmianach w przepisach, jak również zapewni sporządzanie prawidłowo dokumentacji. Przekonanie jak największego grona rolników do realizacji tych działań da niewątpliwie wymierne efekty środowiskowe, w postaci ograniczenia negatywnego wpływu rolniczego gospodarowania na środowisko oraz zachowania wysokich walorów przyrodniczych obszarów wiejskich.

1.20. Powiat pleszewski

Gospodarstwa rolne w warunkach gospodarki rynkowej

Celem zadania jest dostosowanie gospodarstw do wymogów rynkowych, ujednoczenie produkcji- zasady wzajemnej zgodności

Temat jest kontynuacją działań priorytetowych realizowanych w 2010 r przez pracowników zespołu doradczego. Ponieważ, rolnicy na terenie powiatu prowadzą produkcję rolniczą na wysokim poziomie istnieje potrzeba ujednoczenia produkcji z jednoczesnym dostosowaniem gospodarstw do standardów zgodnych z zachowaniem zasad wzajemnej zgodności. W wyniku prowadzonego doradztwa indywidualnego oraz przeprowadzonych szkoleń, pokazów oraz wyjazdów powstały grupy producenckie skupiające producentów :

- warzyw pod osłonami,
- warzyw gruntowych,
- producentów rzepaku,
- producentów trzody chlewnej.

Rolnicy dostrzegają potrzebę dostosowania produkcji do potrzeb rynku. W ostatnich latach zaobserwowano, że rolnicy zaczynają adaptować istniejące w gospodarstwach budynki na przechowalnię płodów rolnych lub też budują nowe obiekty z kontrolowaną atmosferą.

Coraz częściej w szczególności producenci warzyw zaczynają prowadzić wysoko specjalistyczną produkcję np. warzyw pod osłonami, uprawy polowe z zastosowaniem osłon w celu przyspieszenia produkcji. Ponieważ, rozkład opadów na terenie powiatu jest niezbyt korzystny ,aby uzyskać wysokiej jakości plony handlowe płodów rolnych budują ujęcia wodne z infrastrukturą nawadniającą, co pozwala na uzyskanie produktów wysokiej jakości z zastosowaniem zasad integrowanej uprawy. Uzupełniany oraz modernizowany jest park maszynowy gospodarstw z wykorzystaniem środków pomocowych z PROW-2007-2013 z których rolnicy masowo korzystają. Wiąże się to z spełnieniem przez beneficjentów określonych zasad oraz dostosowaniem ich gospodarstw do stawianych wymagań.

Zaobserwowano również, że rolnicy coraz częściej korzystają z usług związanych z wypełnianiem niezbędnej dokumentacji, np. planów nawozowych, rejestrów stosowanych środków ochrony roślin, określeniem potrzeb nawadniania, opracowaniem dawek żywieniowych dla zwierząt. W wyniku likwidacji targowiska na terenie Powiatu na którym rolnicy sprzedawali trzodę chlewną do dalszej hodowli (prosięta) coraz częściej tworzą się nieformalne grupy skupiające producentów prosiąt i producentów tuczników. Jest duże prawdopodobieństwo zawiązania się nowych grup producenckich

1.21. Powiat poznański

Wsparcie dla produkcji rolniczej i poprawa jej jakości z uwzględnieniem ochrony środowiska

Uwzględniając zapotrzebowanie środowiska rolniczego przy zachowaniu walorów przyrodniczych, jednocześnie modernizacji technologii produkcji rolnej, zwiększeniu opłacalności produkcji oraz poprawy poziomu życia rodzin wiejskich.

Zgodnie z analizą potrzeb doradczych główne zadania takie jak;

- Wdrażanie działań PROW 2007-13 wsparciem dla gospodarstw rolnych.
- Kontynuacja zadań dotyczących Dyrektywy Azotanowej.
- Indywidualne i grupowe porady dla rolników i mieszkańców obszarów wiejskich.
- Pomoc w wypełnianiu planów i wniosków celem pozyskania funduszy pomocowych.
- Upowszechnianie nowości z zakresu produkcji roślinnej i zwierzęcej oraz budownictwa.
- Rozwijanie przedsiębiorczości na obszarach wiejskich i pomoc w pozyskiwaniu dodatkowych źródeł dochodu.
- Promowanie organizacji grup producenckich poprzez działania edukacyjne.
- Opracowywanie kalkulacji, analiz i prognoz opłacalności produkcji.
- Wdrażanie zasad wzajemnej zgodności w gospodarstwach.

Celem zadania będzie wzrost poziomu życia rodzin wiejskich.

Potrzeby doradcze opracowane na podstawie ankiet ze szkoleń specjalistycznych prowadzonych przez specjalistów branżowych w powiecie poznańskim potwierdziły celowość wyboru priorytetu i jego kontynuację w roku 2011.

Opracowane ankiety i ich wyniki potwierdzają prawidłowość wyboru priorytetu będącego wsparciem dla produkcji rolniczej i gospodarstw rolnych jak i rodzin wiejskich.

Obrazem tego jest ilość usług komercyjnych i niekomercyjnych w tematach priorytetowych dla powiatu poznańskiego. Szczególnym zainteresowaniem cieszyły się tematy PROW 2007-13, ochrona roślin, ekologia, ekonomika i cross compliance.

W wyniku czego rolnicy mieli możliwość pozyskania środków do rozwoju swoich gospodarstw a tym samym dostosowania ich do wymogów stawianych przez Unię Europejską.

W kategorii porad dominowały tematy priorytetowe czyli z zakresu ekonomiki, technologii i ochrony środowiska.

Podczas konsultacji przeprowadzonej na spotkaniu powiatowym wystąpienia władz i rolników potwierdziły prawidłowość wyboru priorytetu powiatowego

1.22. Powiat rawicki

Ochrona środowiska w powiecie rawickim

Powiat rawicki, decyzją RZGW Wrocław, objęty został tzw. Dyrektywą Azotanową czyli działaniami mającymi ograniczyć odpływ azotu ze źródeł rolniczych. Decyzja ta podyktowana była dużą obsadą zwierząt na 100 ha/UR /ponad 73 SD bydła i 445 SD trzody chlewnej/. Przeprowadzona przez pracowników ZD Rawicz, na przełomie 2008 / 2009 roku, analiza gospodarstw wykazała potrzebę wpisania do rejestru RZGW ponad 800 gospodarstw. Były to przede wszystkim gospodarstwa gdzie obsada zwierząt przekracza 1,5 DJP/ha lub gospodarstwa, których działki przylegają bezpośrednio do cieków wodnych. Stanowi to ok. 20% wszystkich gospodarstw rolnych w powiecie. Te same analizy wykazały również, że nie najlepszą ocenę z płyt obornikowych, zbiorników na gnojówkę i gnojownicę oraz silosów na kiszonki. Tylko 30% gospodarstw ma płyty i zbiorniki dopasowane do wielkości produkcji w stanie dobrym i bardzo dobrym.

Brak silosów i nie zabezpieczanie przyzmi kiszonkowych przed przenikaniem soków do gleby stwierdzono u ponad 22% gospodarstw.

Rok 2009, pomimo obowiązywania Zasady Wzajemnej Zgodności, w tym pakietu „ochrona środowiska”, pokazał, że rolnicy nie korzystają z planów nawożenia. W ZD Rawicz takich planów opracowano tylko 3 i były to gospodarstwa korzystające z funduszy unijnych.

W 2010 roku, po ukierunkowaniu działań doradczych na priorytet „ochrona środowiska w powiecie rawickim” nastąpiła zdecydowana w tym zakresie poprawa. Plany nawozowe /do września 2010/ opracowano dla ponad 80 gospodarstw.

Nastąpiła też zdecydowana poprawa w zakresie korzystania z programów rolno środowiskowych. Z 77 gospodarstw w roku 2009 nastąpił ich wzrost do 121.

Dodatkowo ograniczenia odpływu azotu powinny być wspierane przez budowę oczyszczalni ścieków. Zdaniem władz samorządowych, iść w parze z działaniami WODR na rzecz ograniczenia odpływu azotu z gospodarstw. Te działania nabierają szczególnego znaczenia dla gmin Pakosław i Jutrosin, gdzie powstał zbiornik retencyjny spełniający również cel rekreacyjny nie tylko dla mieszkańców powiatu rawickiego.

1.23. Powiat słupecki

Poprawa jakości i promocja produkcji żywca wieprzowego w powiecie słupeckim

Celem zadania jest zwiększenie mięsności sprzedawanych tuczników w ocenie poubojowej średnio z 50 % do 53% w skali EUROP. W celu zwiększenie zainteresowania zakładów przetwórczych surowcem wysokiej jakości.

W powiecie słupeckim około 25% tj. ok. 1250 gospodarstw rolnych zajmuje się produkcją towarową trzody chlewnej. Produkcja ta w większości oparta jest na zbożach pochodzących z własnej produkcji. W większości gmin powiatu przeważają gleby słabsze, na których uprawia się głównie zboża paszowe zajmujące w strukturze zasiewów ok. 70%.

Produkcja trzody chlewnej w obrębie powiatu jest zróżnicowana pod względem ilości i jakości. Największa koncentracja produkcji trzody występuje na terenie gmin Strzałkowo, Słupcy, Orchowo i Ostrowite, Łądek w pozostałych gminach powiatu tj. Zagórowa, Powidza obserwuje się zmniejszenie produkcji. Przeciętne gospodarstwo towarowe zajmujące się produkcją trzody sprzedaje rocznie ok. 200 tuczników natomiast w największych specjalizujących się gospodarstwach sprzedaż roczna wynosi ok. 1500 szt. tuczników. Na terenie powiatu szczególnie dominują gospodarstwa średnie. Mięśność sprzedawanych tuczników z tych gospodarstw kształtuje się średnio na poziomie 50 %, jednak zakłady mięsne oczekują wyższych parametrów mięsności. Przyczyny tego leżą w zróżnicowanym materiale genetycznym, różnych technologiach żywienia, zróżnicowanych warunkach mikroklimatycznych procesów produkcji oraz zdrowotności stad.

W efekcie producenci trzody uzyskują zróżnicowany pod względem jakości produkt przemysłu mięsnego. Zarówno w interesie zakładów mięsnych jak i producentów tuczniaka jest dążenie do poprawy jakości żywca wieprzowego poprzez zwiększenie jego mięsności .

Na przeciw tym potrzebom wychodzi działalność ZD w pow. słupeckim , który podjął trudną inicjatywę w zakresie poprawy mięsności. Promocja priorytetu będzie upowszechniana na imprezach masowych. W celu właściwej realizacji zadań ZD prowadzi ścisłą współpracę z działającą w pow. słupeckim grupą producentów trzody chlewnej SMAK-PO , Radą Powiatową Wielkopolskiej Izby Rolniczej, a także punktami skupu żywca i sprzedaży pasz .

Przewiduje się, iż w efekcie realizowanych zadań doradczych może nastąpi poprawa jakości i zwiększenie mięsności tuczników w klasyfikacji EUROP o 3 % w okresie trzech lat w ocenie poubojowej. Dzięki temu rolnicy uzyskają wyższą zapłatę za 1 kg sprzedawanego żywca wieprzowego co wpłynie na poprawę finansową wyniku gospodarowania.

1.24. Powiat szamotulski

Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska, oraz norm jakościowych w produkcji żywności

Celem priorytetu jest poprawa bezpieczeństwa i jakości żywności oraz rynkowe ukierunkowanie produkcji, realizowanie inwestycji zmierzających do poprawy standardów higienicznych, sanitarnych i jakościowych w produkcji żywności oraz działania mające na celu ochronę środowiska i poprawę dobrostanu zwierząt. Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich i prawo do zaspokojenia aspiracji rozwojowych rolników oraz przyszłych pokoleń odnosi się w zasadniczej mierze do aspektów środowiskowych rozwoju gospodarczego. Zrównoważony rozwój wiąże się z koncepcją wielofunkcyjności, kształtowaniem warunków dla różnorodnej działalności ekonomicznej prowadzonej z poszanowaniem aspektów środowiskowych, ponadto wiąże się również z rozwojem funkcji społecznych, kulturalnych oraz z dbałością o zapewnienie mieszkańcom dobrych warunków życia.

Kontynuacja zadania z roku bieżącego została zaakceptowana na spotkaniu powiatowym przez przedstawicieli Izb Rolniczych oraz mieszkańców wsi, które dotyczyło planowania doradztwa na 2011 rok. Priorytet obejmuje bardzo rozległą tematykę ważną dla szamotulskich rolników. Rolnicy muszą się przystosować do zmieniającego się rynku, rozwój nowych kierunków gospodarowania, nowoczesnych technologii. Wielokrotnie rolnicy odchodzą od tradycyjnego rolnictwa na rzecz wielorakich działań pozarolniczych na obszarach wiejskich, poszukiwanie dochodu w działaniach alternatywnych, oszczędnych technologiach, redukcja kosztów produkcji – wszystko to rodzi trudne problemy, powinny być rozwiązywane z udziałem doradztwa.

W wyniku realizacji priorytetu może nastąpić, przewiduje się poprawa konkurencyjności gospodarki rolno-żywnościowej oraz zrównoważony rozwój obszarów wiejskich. Rozszerzą się możliwości zbytu płodów rolnych. Lepiej wykorzystane zostaną istniejące rezerwy konkurencyjności leżące po stronie poprawy efektywności. Zwiększy się dostęp producentów rolnych do funduszy unijnych.

Dzięki wzajemnej współpracy i dostosowaniu się do standardów unijnych możemy osiągnąć:

- nieskażone środowisko, zdrową i smaczną żywność,
- większy potencjał produkcyjny,
- zmniejszenie bezrobocia na wsi,
- nowoczesną infrastrukturę rynku rolnego,
- intensyfikację rolnictwa.

Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska, oraz norm jakościowych w produkcji żywności, uchroni rolników w powiecie szamotulskim przed nieprzyjemnymi skutkami kontroli, w skrajnych przypadkach prowadzącymi nawet do wykluczenia rolników z systemu płatności na dłuższy okres. Ponadto priorytet pozwoli na szybsze spełnienie minimalnych wymagań w tym zakresie w poszczególnych gospodarstwach powiatu szamotulskiego.

1.25. Powiat śremski

Modernizacja produkcji rolnej oraz konkurencyjności gospodarstw rolnych

Priorytet powiatowy nawiązuje do potrzeb i spotkań z przedstawicielami środowisk wiejskich oraz członków Izby Rolniczej w powiecie śremskim. Największe zapotrzebowanie zaobserwowano z tematyką związaną z funkcjonowaniem gospodarstw rolnych w powiecie śremskim. Tematyka metod doradczych realizowanych w ramach priorytetu obejmuje zagadnienia z ekonomiki, nowości technologiczne w produkcji zwierzęcej i roślinnej, ochrona środowiska i ekologia a także zasady wzajemnej zgodności w gospodarstwach.

Celem priorytetu jest podnoszenie wiedzy poprzez szkolenia w zakresie nowych rozwiązań technologicznych wraz z zwiększeniem konkurencyjności.

W czasie Powiatowego Dnia Pola zostaną przedstawione nowe odmiany zbóż w produkcji roślinnej wskazując na wydajność, odporność na choroby oraz uzyskanie wyższej jakości zbóż i kukurydzy.

Ponadto zostanie zastosowany pokaz „produkcja nowych odmian zbóż i rzepaku” w podobnych warunkach klimatyczno pogodowych i tym samym nawożeniu wskazując na odmiany jakie winni stosować rolnicy w powiecie śremskim. Szkolenia obejmują tematy ekonomiczne wskazujące na sensowność prowadzenia rachunku ekonomicznego w gospodarstwach, prowadzenia zapisów wpływów i wydatków oraz prawidłowe zarządzanie gospodarstwem rolnym.

W technologii produkcji uwzględniono szkolenia z zakresu poprawy efektywności produkcji roślinnej, zwierzęcej, ochrony środowiska, racjonalnej ochrony roślin, zasady wzajemnej zgodności oraz podniesienie wiedzy o ubezpieczeniach oraz pozyskiwanie środków unijnych i funduszy strukturalnych ma modernizację produkcji rolnej w gospodarstwach na terenie powiatu.

Dodatkowo zaplanowano realizację szkoleń mają na celu podniesienie świadomości mieszkańców wsi w wspieraniu zespołowych form gospodarowania, korzystania z programów rolnośrodowiskowych, rozwój mikroprzedsiębiorczości oraz możliwości pozarolniczej działalności na obszarach wiejskich.

Ponadto ważnym zagadnieniem jest tematyka związana z alternatywnymi źródłami energii w gospodarstwach dającą możliwość i szansę poprawy środowiska naturalnego w przyszłości zgodnie z normami unijnymi.

1.26. Powiat średzki

Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich powiatu średzkiego

Celem zadania jest edukacja rodzin rolniczych w celu zwiększenia szans na pozyskanie dodatkowych źródeł dochodu poprzez:

- Poznanie różnorodności form i usług świadczonych w wyspecjalizowanych gospodarstwach agroturystycznych.
- Nabycie umiejętności potrzebnych do założenia gospodarstw ekologicznych, organizowania się producentów oraz funkcjonowania rynku produktów ekologicznych.
- Poszerzenie wiedzy potrzebnej do rozwinięcia sprzedaży marginalnej, lokalnej i bezpośredniej produktów rolnych w celu uzyskania dodatkowego zarobku.

- Poznanie możliwości utworzenia małych przetwórni przydomowych (przetwórstwo mleka, olejarnia).
- Zdobywanie wiedzy na temat odnawialnych źródeł energii jak szansy na poprawę dochodowości gospodarstw rolnych.

W powiecie średzkim odnotowuje się dużą liczbę gospodarstw o wielkości do 15 ha. Wskaźnik ten i analiza osiągniętych przez te gospodarstwa wyników ekonomicznych świadczą o braku możliwości dalszego rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich powiatu średzkiego”.

W 2011r. nastąpi upowszechnianie szerokiej informacji w zakresie przedsiębiorczości i rozwoju obszarów wiejskich, powstawania grup producenckich i wskazywania źródeł finansowania inwestycji. W pracy doradczej wykorzystane także będą doświadczenia Lokalnej Grupy Działania, z którą ZD współpracuje. Dotyczyć to będzie analizy spotkań aktywizujących środowisko wiejskie i złożonych do LGD wniosków o dofinansowanie inwestycji w zakresie funkcjonowania mikroprzedsiębiorstw i sfery usług poza rolniczych na terenach wiejskich powiatu średzkiego oraz znajomość programów jakie LGD chce w najbliższych latach realizować (programy dotyczące przede wszystkim rozwoju turystyki i turystyki wiejskiej). Uważamy, że rozwój przedsiębiorczości to nie tylko szansa dla poszczególnych gospodarstw, ale także dla wsi i gmin powiatu średzkiego. Daje to możliwość zmian i poprawy sytuacji dochodowej. Dzięki realizacji tematu mieszkańcy obszarów wiejskich poznają różnorodne formy i możliwości pozyskiwania dodatkowego dochodu, co poprawi jakość ich życia, zmniejszy bezrobocie i zintegruje mieszkańców obszarów wiejskich.

1.27. Powiat turecki

Wspieranie przedsiębiorczości i lokalnych inicjatyw

Celem zadania będzie pomoc rolnikom i mieszkańcom wsi w aktywizacji gospodarczej i społecznej.

W powiecie tureckim funkcjonuje około 7 tysięcy gospodarstw rolnych o średniej powierzchni ponad 7 ha użytków rolnych. Brak żyznych gleb oraz duża odległość od dużych rynków zbytu nie sprzyja w małych gospodarstwach naszego powiatu produkcji roślin intensywnych i bardziej dochodowych jak warzyw czy ziół.

W większości rodzin rolniczych poza gospodarstwem pracuje zarobkowo przynajmniej 1 osoba, gdyż dochód z małych gospodarstw jest niewystarczający dla utrzymania rodziny. Zaobserwowano zwiększone zapotrzebowanie wśród rolników zwłaszcza młodszego pokolenia na porady z zakresu wyboru kierunku działalności w konkretnych uwarunkowaniach położenia gospodarstwa i doświadczenia zawodowego a także w zakresie dokumentacji i pozyskiwania środków finansowych na założenie własnej firmy.

Pomoc doradcza dla rolników i mieszkańców wsi polegać będzie na zorganizowaniu szkoleń specjalistycznych i informacyjnych w gminach naszego powiatu oraz wyjazdów szkoleniowych do wzorcowych firm i gospodarstw rolnych z działalnością pozarolniczą co pozwoli zachęcić osoby z pomysłami na własną działalność do ich realizacji.

Na wielu wsiach powiatu tureckiego są w trakcie reaktywacji Koła Gospodyń Wiejskich, OSP i inne organizacje, najczęściej o charakterze stowarzyszeń. Ich celem jest wspólne działanie na rzecz swych miejscowości. Zwracają się do nas o pomoc w zorganizowaniu spotkań inicjatywnych, pomoc z zakresu organizacji grup, pokazów i szkoleń merytorycznych z zakresu rozwoju obszarów wiejskich. Zaplanowane dla nich szkolenia informacyjne, specjalistyczne i wyjazdowe oraz pokazy będą wsparciem dla rozwoju tych społeczności.

1.28. Powiat wągrowiecki

Wprowadzanie do uprawy nowych odmian rzepaku

Na terenie powiatu wągrowieckiego wzrasta z roku na rok wśród rolników zainteresowanie uprawą rzepaku ozimego. W 2010 roku jego areał uprawy wynosił 5,5 tyś. ha i nadal wzrasta. W związku z powyższym rolnicy są zainteresowani odmianami o większym potencjale produkcyjnym odmianami, dostosowanymi do warunków glebowych w jakich gospodarują i charakteryzujących się dużą odpornością na warunki klimatyczne oraz choroby i szkodniki. Możliwość uprawy i sprawdzenia w produkcji polowej takowych odmian daje ich poznanie podczas przeprowadzanych szkoleń rolniczych z tej tematyki oraz ich prezentacji i pokazów w warunkach polowych.

Na podstawie przeprowadzonego pokazu w tym temacie w 2010 r. można stwierdzić, że w ten sposób jest możliwe zrealizowanie zakładanego efektu- jakim jest stopniowe zwiększanie areалу uprawy rzepaku odmian najwyższej plonujących i stosunkowo wysoko uodpornionych na lokalne warunki klimatyczne oraz choroby i szkodniki rzepaku.

Zadanie planowane na 2011 r. i wynika także z potrzeb zgłaszanych przez rolników. W tym biorących udział w spotkaniu w związku z analizą oceny potrzeb doradczych w kontekście planowania i opracowania Programu Działania ZD Wągrowiec na 2011 r. Ponadto planujemy pilotażową współpracę z ZD Wągrowiec z firmą Agro Bras co w połączeniu z zakładowymi szkoleniami i doradztwem pozwoli na uzyskanie zakładanych efektów w postaci zwiększonego areалу uprawy rzepaku na terenie powiatu Wągrowiec a także dalszej poprawy jego plonowania w kontekście jego zdrowotności oraz odporności na choroby i szkodniki.

1.29. Powiat wolsztyński

Wprowadzenie do uprawy pszenicy przewódkowej

Celem zadania jest ograniczanie ujemnych skutków suszy w okresie wiosennym. Zmniejszenie ryzyka związanego z opóźnieniami siewów pszenicy ozimej po zbiorach buraków cukrowych i warzyw.

Powiat wolsztyński jest pod względem rolniczym bardzo specyficzny. Mimo posiadania niekorzystnych warunków glebowych rolnictwo jest intensywne i stoi na wysokim poziomie. Wiodącą produkcją zwierzęcą jest produkcja żywca wieprzowego i produkcja drobiarska, która to produkcje zużywają praktycznie całą produkcję zbóż z terenu. Stąd obserwuje się niedobór pszenicy paszowej dobrej jakości. Pszenicy ze względu na słabsze gleby nie można uprawiać w każdym gospodarstwie, szczególnie pszenicy jarej która odczuwa dotkliwie wiosenne susze i jej plony w ostatnich latach są zawodne.

Również pszenice ozime siane w terminach opóźnionych ,(po burakach cukrowych i warzywach, których uprawia się coraz więcej na terenie powiatu)dają nie najlepsze efekty. Dlatego alternatywą jest wprowadzanie do uprawy pszenicy przewódkowej, której terminy siewu są bardzo tolerancyjne i mogą trwać od b. późnej jesieni do wczesnej wiosny. Rośliny siane bardzo późną jesienią dobrze się ukorzeniają i znacznie lepiej znoszą susze wiosenne co w efekcie daje wyższe plony niż pszenica jara i późno siana pszenica ozima.

Uprawiana pszenica była na różnych kompleksach glebowych na co wskazują uzyskane plony. Plony uzyskane w tych gospodarstwach w porównaniu do plonów uzyskanych z uprawy jarej pszenicy sianej w terminie wiosennym były średnio o około 35 % wyższe. Powyższe plantacje oglądało wielu producentów rolnych z terenu powiatu, którzy bardzo mocno byli zainteresowani wprowadzeniem tego gatunku w swoim gospodarstwie. Prosili o kontynuację tego tematu w roku 2010/2011 oraz pomoc w załatwieniu materiału siewnego.

1.30. Powiat wrzesiński

Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich powiatu wrzesińskiego

W powiecie wrzesińskim wybraliśmy jako priorytet wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich ze względu na planowane zadania w 2011 roku, tzn. wyjazdy studyjne i szkolenia specjalistyczne. Przewidujemy, że dzięki tym działaniom uda nam się zwiększyć ilość gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych w powiecie, rozpocząć rozwój przetwórstwa przydomowego (przetwórstwo mleka i olejarnie), pomóc rodziną rolniczym w rozwoju odnawialnych źródeł energii a także w rozwijać sprzedaż marginalną, lokalną i bezpośrednią produktów rolnych.

Celem zadania jest edukacja rodzin rolniczych w kierunku zwiększenia szans na pozyskanie dodatkowych źródeł dochodu

- Poznanie różnorodności form i usług świadczonych w gospodarstwach agroturystycznych oraz ich specjalizacja.

- Nabycie umiejętności potrzebnych do założenia gospodarstw ekologicznych, organizowania się producentów oraz funkcjonowania rynku produktów ekologicznych.
- Poszerzenie wiedzy potrzebnej do rozwinięcia sprzedaży marginalnej, lokalnej i bezpośredniej produktów rolnych w celu uzyskania dodatkowego zarobku.
- Poznanie możliwości utworzenia małych przetwórni przydomowych (przetwórstwo mleka, olejarnia).
- Zdobywanie wiedzy na temat odnawialnych źródeł energii jak szanse na poprawę dochodowości gospodarstw rolnych.
- Rozwijanie społecznych funkcji wsi poprzez tworzenie wiosek tematycznych dla zwiększenia ich możliwości rozwoju.

1.31. Powiat złotowski

Dostosowanie produkcji rolniczej do norm obowiązujących w Unii Europejskiej

Celem zadania jest wprowadzenie w gospodarstwach rolnych zasad cross compliance. Otrzymanie płatności według nowych zasad powiązana jest z obowiązkiem spełnienia przez gospodarstwo określonych przepisami wymogów.

Minimalne wymagania dotyczą:

- ochrony środowiska przed zanieczyszczeniami wynikającymi z prowadzonej w gospodarstwie działalności,
- wytwarzania produktów rolniczych w sposób nie zagrażający zdrowiu ludzi i zwierząt oraz zdrowotności roślin,
- zapewnienia warunków dobrostanu zwierząt,
- użytkowania gruntów w sposób nie pogarszający ich jakości,
- przestrzeganie BHP w rolnictwie.

Rolnicy powinni nabyć umiejętność prowadzenia dokumentacji i zostać przeszkoleni w zakresie:

- oznakowania zwierząt gospodarskich,
- przemieszczaniem zwierząt gospodarskich,
- okresowego sprawdzania stanu faktycznego ze stanem w ARiMR,

- ewidencji leczenia zwierząt,
- prowadzenia ewidencji zabiegów ochrony roślin,
- dokumentacji potwierdzającej rodzaj pochodzenia pasz stosowanych w żywieniu zwierząt,
- sprawność opryskiwaczy – okresowe badania,
- dokumentacji zbycia niebezpiecznych opakowań.

Ponadto w ramach szkoleń informatycznych przekażemy wiedzę dotyczącą dobrostanu zwierząt gospodarskich w zakresie:

- powierzchni bytowej zwierząt gospodarskich,
- oświetlenia pomieszczeń inwentarskich,
- temperatury otoczenia zwierząt inwentarskich,
- dostępu do pasz i wody,
- czystości pomieszczeń inwentarskich,
- stężenia szkodliwych gazów w pomieszczeniach inwentarskich,
- zapewnienia opieki weterynaryjnej.

W ramach BHP przekażemy informację dotyczącą:

- wymogów podczas prowadzenia prac polowych,
- wymogów BHP przy obsłudze zwierząt gospodarskich,
- inne wymogi przy pracach wykonywanych przez rolników.

Wybranie w/w priorytetu szkoleniowego jest potrzebne ze względu na występujące uchybienia w wymienionych zakresach. Istnieje konieczność przeprowadzenia lustracji, które zwrócą uwagę rolników na stan własnych gospodarstw.

Wybrany priorytet pozwoli na przystosowanie gospodarstw rolnych do zasad cross compliance i uniknięcie kar restrykcyjnych. Większość zaleceń w gospodarstwach rolnych są to zalecenia bezinwestycyjne, wystarczy żeby rolnik posiadał wiedzę i ją stosował.

V. Formy i metody doradcze w liczbach

W Wielkopolskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Poznaniu zaplanowano następujące formy/ metody doradcze:

- Szkolenia specjalistyczne;
- Szkolenia informacyjne;
- Demonstracje;
- Wdrożenia;
- Pokazy;
- Konkursy;
- Seminaria;
- Wyjazdy studyjne;
- Wyjazdy szkoleniowe.

W tabelach 16-19 przedstawiono ilościowe zestawienie wszystkich form/metod doradczych zaplanowanych na 2011 rok przez działy merytoryczne WODR w Poznaniu w ramach priorytetów wojewódzkich.

W dalszej części opracowania podano szczegółowe zestawienia dotyczące poszczególnych działów i ZD w powiatach.

Zestawienie ilościowe wszystkich metod/form zaplanowanych przez działy merytoryczne WODR w Poznaniu w ramach priorytetów wojewódzkich na WODR 2011 rok

Tabela 16.

Działu Ekonomiki		
Temat priorytetu	Kierownik priorytetu	ilość
Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Zbigniew Błaszczyk	325
Upowszechnianie rachunkowości rolnej w systemie Polski FADN w gospodarstwach rolnych	Piotr Konieczny	30
Suma:		355

Tabela 17.

Działu Ekologii i Ochrony Środowiska		
Temat priorytetu	Kierownik priorytetu	ilość
Ochrona środowiska	Magdalena Talarowska	87
Rolnictwo ekologiczne	Wiesława Juskiewicz	20
Suma:		107

Tabela 18.

Działu Rozwoju Obszarów Wiejskich, Przedsiębiorczości i Agroturystyki		
Temat priorytetu	Kierownik priorytetu	ilość
Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Teresa Tuliszka	12
Wspieranie rozwoju i właściwego funkcjonowania wiejskiego gospodarstwa domowego	Alicja Nowak	12
Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Józef Gęziak	23

Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich

Czesława
Klonowska

30

Temat priorytetu	Kierownik priorytetu	ilość
Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki	Jolanta Szczepańska	19
Wspieranie zespołowych form gospodarowania w województwie wielkopolskim	Andrzej Machowicz	11
Zachowanie dziedzictwa kulturowego Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa kulinarnego	Aldona Jankowska	15
Suma:		122

Tabela 19.

Dział Systemów Produkcji Rolnej Standardów Jakościowych i Doświadczalnictwa		
Temat priorytetu	Kierownik priorytetu	ilość
Optymalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Maria Rozwadowska	33
Podnoszenie efektywności produkcji ziemniaków w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości.	Mieczysław Łepkowski	30
Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Piotr Kujawa	27
Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego	Michał Bartz	22
Poprawa opłacalności produkcji pasiecznej	Lucyna Palicka	6
Poprawa stanu technicznego pomieszczeń inwentarskich	Bogdan Kot	19
Produkcja warzyw i owoców wysokiej jakości	Dorota Piękna-Paterczyk	37
Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Andrzej Obst	22
Racjonalna gospodarka na użytkach zielonych	Jolanta Klupś	17
Realizacja Dyrektywy Azotanowej	Hanna Łukowska	12
Suma:		225

Szkolenia specjalistyczne dla rolników

Zestawienie ilościowe szkoleń specjalistycznych dla rolników w ramach priorytetów wojewódzkich zaplanowanych przez działy merytoryczne WODR w Poznaniu

Tabela 20.

Zestawienie ilościowe szkoleń specjalistycznych w WODR w Poznaniu na 2011 r.	
Działy Merytoryczne	ilość
Dział Ekonomiki	136
Dział Ekologii i Ochrony Środowiska	101
Dział Rozwoju Obszarów Wiejskich, Przedsiębiorczości i Agroturystyki	118
Dział Systemów Produkcji Rolnej Standardów Jakościowych i Doświadczalnictwa	161
Suma:	516

Tabela 21.

Dział Ekonomiki		
Nazwa priorytetu	Kierownik priorytetu	ilość
Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Zbigniew Błaszczyk	106
Upowszechnianie rachunkowości rolnej w systemie Polski FADN w gospodarstwach rolnych	Piotr Konieczny	30
Suma:		136

Tabela 22.

Dział Ekologii i Ochrony Środowiska		
Nazwa priorytetu	Kierownik priorytetu	ilość
Ochrona środowiska	Magdalena Talarowska	85
Rolnictwo ekologiczne	Wiesława Juskiewicz	16
Suma:		101

Działu Rozwoju Obszarów Wiejskich, Przedsiębiorczości i Agroturystyki		
Nazwa priorytetu	Kierownik priorytetu	ilość
Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Teresa Tuliszka	12
Wspieranie rozwoju i właściwego funkcjonowania wiejskiego gospodarstwa domowego	Alicja Nowak	12
Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Józef Gęziak	22
Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Czesława Klonowska	29
Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki	Jolanta Szczepańska	18
Wspieranie zespołowych form gospodarowania w województwie wielkopolskim	Andrzej Machowicz	11
Zachowanie dziedzictwa kulturowego Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa kulinarnego	Aldona Jankowska	14
Suma:		118

Tabela 24.

Dział Systemów Produkcji Rolnej Standardów Jakościowych i Doświadczalnictwa		
Nazwa priorytetu	Kierownik priorytetu	ilość
Optymalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Maria Rozwadowska	24
Podnoszenie efektywności produkcji ziemniaków w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości.	Mieczysław Łepkowski	16
Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Piotr Kujawa	18
Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego	Michał Bartz	17
Poprawa opłacalności produkcji pasiecznej	Lucyna Palicka	5
Poprawa stanu technicznego pomieszczeń inwentarskich	Bogdan Kot	16
Produkcja warzyw i owoców wysokiej jakości	Dorota Piękna-Paterczyk	25
Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Andrzej Obst	16
Racjonalna gospodarka na użytkach zielonych	Jolanta Klupś	12

Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

Realizacja Dyrektywy Azotanowej	Hanna Łukowska	12
Suma:		161

Zestawienie tematyki szkoleń specjalistycznych dla rolników w ramach priorytetów wojewódzkich zaplanowanych przez działy merytoryczne WODR w Poznaniu na 2011 r.

Tabela 25.

Dział Ekonomiki		
Nazwa priorytetu	Temat szkolenia	ilość
Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Analiza kondycji ekonomicznej gospodarstw rolnych	3
Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ekonomiczne aspekty wprowadzania Zasady Wzajemnej Zgodności	8
Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ewidencjonowanie zdarzeń gospodarczych jako podstawowy element w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	2
Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Istota obliczania jednostkowych kosztów produkcji w ekonomice gospodarstw rolnych	3
Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Kalkulowanie kosztów użycia własnych maszyn	6
Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Kształtowanie konkurencyjności i zdolności konkurencyjnej gospodarstw rolnych	5
Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Omówienie aktualnej sytuacji rynkowej i przedstawienie przewidywanych prognoz na rynku zbóż	3

gospodarstwem rolnym		
----------------------	--	--

Nazwa priorytetu	Temat szkolenia	ilość
Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Podatek VAT wpływem czy wydatkiem dla gospodarstwa rolnego	3
Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego i produkcji rolnej	3
Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego i produkcji rolnej, w tym podatek VAT	7
Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Pozyskanie środków finansowych ze źródeł krajowych i UE dla gospodarstwa rolnego	18
Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Praktyczne sposoby rozwiązywania problemów organizacyjno-ekonomicznych w gospodarstwie rolnym	4
Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Praktyczne wykorzystanie informacji rynkowych i analiz jednostkowych kosztów produkcji w gospodarstwie	6
Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Rachunek ekonomiczny - praktyczne zastosowanie w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	2
Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Racjonalne zarządzanie finansami w gospodarstwie rolnym	4

Nazwa priorytetu	Temat szkolenia	ilość
Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Słabe i mocne strony różnych źródeł finansowania inwestycji w gospodarstwach rolnych	3
Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ubezpieczenia w gospodarstwie rolnym, w tym dotowane ubezpieczenia	9
Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Wybór najtańszego źródła finansowania inwestycji w gospodarstwie rolnym - porównanie różnych źródeł finansowania inwestycji	7
Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Zarządzanie ryzykiem w gospodarstwie rolnym	7
Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Źródła finansowania inwestycji w rolnictwie	3
Upowszechnianie rachunkowości rolnej w systemie Polski FADN w gospodarstwach rolnych	Analiza porównawcza gospodarstwa rolnego na tle grupy gospodarstw będących w systemie Polski FADN	6
Upowszechnianie rachunkowości rolnej w systemie Polski FADN w gospodarstwach rolnych	Korzyści dla gospodarstwa rolnego wynikające z tytułu prowadzenia rachunkowości rolnej na przykładzie Polskiego FADN	20
Upowszechnianie rachunkowości rolnej w systemie Polski FADN w gospodarstwach rolnych	Ocena gospodarstwa rolnego na podstawie Raportu Indywidualnego	4
Suma:		136

Tabela 26.

Dział Ekologii i Ochrony Środowiska		
Nazwa priorytetu	Temat szkolenia	ilość
Ochrona środowiska	Dobra kultura rolna - wymóg cross compliance	1
Ochrona środowiska	Dokumentacja w programie rolnośrodowiskowym	12
Ochrona środowiska	Działania przyjazne ochronie środowiska	10
Ochrona środowiska	Gospodarowanie rolnicze na obszarach prawnie chronionych	4
Ochrona środowiska	Ochrona środowiska - wymóg cross compliance	5
Ochrona środowiska	Ogólne założenia Programu rolnośrodowiskowego na lata 2007-2013	26
Ochrona środowiska	Pakiety przyrodnicze w Programie rolnośrodowiskowym na lata 2007-2013	2
Ochrona środowiska	Produkcja rolnicza źródłem zanieczyszczenia środowiska	1
Ochrona środowiska	Rodzaje odnawialnych źródeł energii	2
Ochrona środowiska	Rodzaje odnawialnych źródeł energii i ich wykorzystanie	3
Ochrona środowiska	Wykorzystanie wiatru, wody i słońca w celach energetycznych.	2
Ochrona środowiska	Zasada wzajemnej zgodności w gospodarstwie rolnym	17
Rolnictwo ekologiczne	Dokumentacja w rolnictwie ekologicznym	3
Rolnictwo ekologiczne	Możliwości finansowego wsparcia rolnictwa ekologicznego	2
Rolnictwo ekologiczne	Regulacje prawne w rolnictwie ekologicznym	3
Rolnictwo ekologiczne	Rolnictwo ekologiczne - pierwsze kroki	3
Rolnictwo ekologiczne	Zasady przedstawiania gospodarstwa na produkcję ekologiczną	5
Suma:		101

Tabela 27.

Dział Rozwoju Obszarów Wiejskich, Przedsiębiorczości i Agroturystyki		
Nazwa priorytetu	Temat szkolenia	ilość
Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Co zrobić , żeby uwierzyć w siebie i wzmocnić siebie	2
Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Europejski Kodeks Walki z Rakiem	1
Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Jak długo i zdrowo żyć - ze szczególnym uwzględnieniem zasad żywienia	3
Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Profilaktyka zdrowotna , z zdrowy styl życia ludności obszarów wiejskich	2
Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Zapobieganie wypadkom wśród dzieci i młodzieży z terenów wiejskich	2
Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Zdrowie kobiety - nieodpłatne działania profilaktyczne	2
Wspieranie rozwoju i właściwego funkcjonowania wiejskiego gospodarstwa domowego	Nowoczesna i piękna zagroda wiejska	2
Wspieranie rozwoju i właściwego funkcjonowania wiejskiego gospodarstwa domowego	Racjonalne żywienie rodziny	7
Wspieranie rozwoju i właściwego funkcjonowania wiejskiego gospodarstwa domowego	Warzywa i owoce - ich rola w żywieniu	3
Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Bezpieczeństwo i higiena pracy w gospodarstwie rolnym	5
Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Korzystanie z usług doradczych przez rolników w ramach PROW 2007-2013	1

Nazwa priorytetu	Temat szkolenia	ilość
Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Odnowa i rozwój wsi	2
Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Program Leader	3
Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Ubezpieczenie gospodarcze rolników	2
Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Ułatwianie startu młodym rolnikom	4
Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Wymogi wzajemnej zgodności	2
Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne	3
Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Jak założyć własną firmę – krok po kroku	4
Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Pozytywne wzorce pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich – wyjazd studyjny	2
Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	4
Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Sprzedaż bezpośrednia, dostawy bezpośrednie i MOL	7
Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	3
Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Źródła finansowania pozarolniczej działalności gospodarczej	9
Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki	Finansowanie działalności turystycznej na obszarach wiejskich: fundusze strukturalne UE, inne źródła finansowania	9
Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki	Jakość usług w turystyce wiejskiej	1
Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki	Marketing w turystyce wiejskiej i agroturystyce	1

Nazwa priorytetu	Temat szkolenia	ilość
Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki	Podstawy prawne prowadzenia działalności turystycznej i agroturystycznej na obszarach wiejskich – przepisy, podatki	2
Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki	Promocja i reklama w turystyce wiejskiej i agroturystyce	1
Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki	Walory turystyczne Wielkopolski i dziedzictwo kulturowe wsi	4
Wspieranie zespołowych form gospodarowania w województwie wielkopolskim	Możliwości wsparcia grup producentów rolnych w oparciu o działania PROW 2007-2013	2
Wspieranie zespołowych form gospodarowania w województwie wielkopolskim	Przesłanki do poprawnego wyboru formy gospodarczej przez producentów rolnych na różnych rynkach produktów rolnych	1
Wspieranie zespołowych form gospodarowania w województwie wielkopolskim	Szczegółowe zasady wsparcia finansowego inwestycji realizowanych przez grupy wstępnie uznane	1
Wspieranie zespołowych form gospodarowania w województwie wielkopolskim	Zasady organizacji i funkcjonowania grup producentów i organizacji producentów w oparciu o przepisy o organizacji rynków owoców i warzyw	1
Wspieranie zespołowych form gospodarowania w województwie wielkopolskim	Zasady organizowania i funkcjonowania grup producentów rolnych	5
Wspieranie zespołowych form gospodarowania w województwie wielkopolskim	Zasady tworzenia programu operacyjnego dla organizacji producentów	1
Zachowanie dziedzictwa kulturowego Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa kulinarnego	Co to jest produkt regionalny? Aktualne przepisy krajowe i unijne	1
Zachowanie dziedzictwa kulturowego Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa kulinarnego	Krajowa Lista Produktów Regionalnych - przykłady	1
Zachowanie dziedzictwa kulturowego Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa kulinarnego	Krajowa Lista Produktów Tradycyjnych	3
Zachowanie dziedzictwa kulturowego Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa kulinarnego	Krajowa Lista Produktów Tradycyjnych oraz Europejska Sieć Dziedzictwa Kulinarnego – przykłady i promocja	1

Nazwa priorytetu	Temat szkolenia	ilość
Zachowanie dziedzictwa kulturowego Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa kulinarnego	Możliwości wykorzystania produktu regionalnego w agroturystyce	4
Zachowanie dziedzictwa kulturowego Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa kulinarnego	Ochrona i promocja produktu regionalnego w oparciu o działania PROW 2007-2013	1
Zachowanie dziedzictwa kulturowego Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa kulinarnego	Tradycyjne produkty i potrawy wielkopolskie	3
Suma:		118

Tabela 28.

Działu Systemów Produkcji Rolnej Standardów Jakościowych i Doświadczalnictwa		
Nazwa priorytetu	Temat szkolenia	ilość
Optymalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Dobre praktyki rolnicze w produkcji zwierzęcej w aspekcie spełnienia wymogów wzajemnej zgodności	3
Optymalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Jak uzyskać mleko dobrej jakości ?	3
Optymalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Mastitis nadal ważnym problemem zdrowotnym i ekonomicznym.	3
Optymalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Metody wykrywania antybiotyków i innych substancji hamujących w mleku u producenta.	3
Optymalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Odchów cieląt i jałowizny z uwzględnieniem wymagań wzajemnej zgodności	3
Optymalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Organizacja i prowadzenie stad bydła mięsnego	3
Optymalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Zasady prawidłowego żywienia krów mlecznych - ich wpływ na ilość i skład mleka	3
Optymalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Znaczenie wody w produkcji bydła	3
Podnoszenie efektywności produkcji ziemniaków w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości.	Agrofagi na plantacjach ziemniaka w okresie wegetacji i ich zwalczanie	4
Podnoszenie efektywności produkcji ziemniaków w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości.	Najnowsze techniki ochrony ziemniaków.	4
Podnoszenie efektywności produkcji ziemniaków w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości.	Uprawa ziemniaków na różne kierunki użytkowania.	4

Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

Nazwa priorytetu	Temat szkolenia	ilość
Podnoszenie efektywności produkcji ziemniaków w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości.	Wpływ ocieplenia klimatu na produkcję oraz populację patogenów w uprawach ziemniaka.	4
Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Efektywne nawożenie zbóż a wysokość plonu i jakość ziarna.	4
Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Jak utrzymać urodzajność i żyzność gleby przy wysokim udziale zbóż w zmianowaniu.	4
Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Nawożenie mineralne oraz znaczenie mikroelementów w uprawie kukurydzy.	5
Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Postęp biologiczny w hodowli zbóż. Nowe możliwości dla rolnictwa.	5
Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego	Czynniki wpływające na poprawę jakości żywca wieprzowego	4
Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego	Jak skutecznie konkurować na rynku żywca wieprzowego.	5
Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego	Krzyżowanie towarowe świń - dobór metody i rasy	4
Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego	Wykorzystanie roślin strączkowych i motylkowych w żywieniu świń	4
Poprawa opłacalności produkcji pasiecznej	Krajowy Program Rozwoju Pszczelarstwa na lata 2011-2013	2
Poprawa opłacalności produkcji pasiecznej	Możliwości zwiększenia produkcji towarowej miodu	1
Poprawa opłacalności produkcji pasiecznej	Nowoczesna gospodarka pasieczna	1
Poprawa opłacalności produkcji pasiecznej	Wybrane zagadnienia z profilaktyki i zwalczania chorób pszczół	1
Poprawa stanu technicznego pomieszczeń inwentarskich	Budowa płyt obornikowych ,zbiorników na gnojówkę i gnojowicę	4
Poprawa stanu technicznego pomieszczeń inwentarskich	Budowa, przepisy prawne budowlane - eksploatacja przydomowych oczyszczalni ścieków bytowych	4
Poprawa stanu technicznego pomieszczeń inwentarskich	Pokrycia budynków eternitem - jak rozwiązać problem pokryć - utylizacji do 2032r	4

Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

Poprawa stanu technicznego pomieszczeń inwentarskich	Wentylacja wymuszona i samoczynna obiektów inwentarskich	4
--	--	---

Nazwa priorytetu	Temat szkolenia	ilość
Produkcja warzyw i owoców wysokiej jakości	Choroby przechowalnicze warzyw gruntowych	2
Produkcja warzyw i owoców wysokiej jakości	Co dalej z produkcją truskawek?	4
Produkcja warzyw i owoców wysokiej jakości	Fałszywe środki ochrony roślin zagrożeniem dla polskiego ogrodnictwa	4
Produkcja warzyw i owoców wysokiej jakości	Integrowana produkcja - droga do certyfikatu	2
Produkcja warzyw i owoców wysokiej jakości	Podatek VAT w gospodarstwach ogrodniczych i rolnych - zmiany w 2011 roku	8
Produkcja warzyw i owoców wysokiej jakości	Sposoby monitorowania szkodników	2
Produkcja warzyw i owoców wysokiej jakości	Uprawa cebuli ozimej	1
Produkcja warzyw i owoców wysokiej jakości	Wpływ nawadniania na opłacalność i jakość produkcji warzyw	2
Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Chemiczne zwalczanie patogenów w rzepaku i zbożach (rozpoznawanie sprawców zagrożeń i dobór metod zwalczania)	4
Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Dobór preparatów chemicznej ochrony w zależności od zagrożeń w uprawie zbóż, rzepaku kukurydzy i strączkowych	4
Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Patogeny roślin uprawnych (zboża, rzepak, strączkowe - chwasty, szkodniki, choroby) rozpoznawanie i zwalczanie	4
Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Rozpoznawanie i chemiczne zwalczanie chwastów w zbożach ozimych	4
Racjonalna gospodarka na użytkach zielonych	Prawidłowa gospodarka pastwiskowa	3
Racjonalna gospodarka na użytkach zielonych	Prawidłowe nawożenie i pielęgnacja użytków zielonych	3
Racjonalna gospodarka na użytkach zielonych	Tradycyjne i nowoczesne metody zagospodarowania TUZ	3
Racjonalna gospodarka na użytkach zielonych	Użytki zielone w przyrodniczych pakietach programu rolnośrodowiskowego	3

Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

Realizacja Dyrektywy Azotanowej	Drugi etap wdrażania Dyrektywy Azotanowej w Wielkopolsce.	12
Suma:		161

Pokazy dla rolników

Zestawienie ilościowe pokazów dla rolników organizowanych przez ZD w powiatach w ramach priorytetów wojewódzkich

Tabela 29.

Zestawienie ilościowe pokazów w WODR w Poznaniu na 2011r.	
Działy merytoryczne	ilość
Dział Ekologii i Ochrony Środowiska	1
Dział Systemów Produkcji Rolnej Standardów Jakościowych i Doświadczalnictwa	32
Suma:	33

Tabela 30.

Dział Ekologii i Ochrony Środowiska		
Nazwa priorytetu	Kierownik priorytetu	ilość
Rolnictwo ekologiczne	Wiesława Juskiewicz	1
Suma:		1

Tabela 31.

Dział Systemów Produkcji Rolnej Standardów Jakościowych i Doświadczalnictwa		
Nazwa priorytetu	Kierownik priorytetu	ilość
Optymalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Maria Rozwadowska	6
Podnoszenie efektywności produkcji ziemniaków w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości.	Mieczysław Łepkowski	3
Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Piotr Kujawa	5
Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego	Michał Bartz	2
Poprawa opłacalności produkcji pasiecznej	Lucyna Palicka	1
Poprawa stanu technicznego pomieszczeń inwentarskich	Bogdan Kot	2
Produkcja warzyw i owoców wysokiej jakości	Dorota Piękna-Paterczyk	7
Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Andrzej Obst	3

Racjonalna gospodarka na użytkach zielonych	Jolanta Klupś	3
Suma:		32

Zestawienie tematyczne pokazów dla rolników organizowanych przez ZD w powiatach w ramach priorytetów wojewódzkich

Tabela 32.

Dział Ekologii i Ochrony Środowiska		
Nazwa priorytetu	Temat pokazu	ilość
Rolnictwo ekologiczne	Żywność ekologiczna w codziennej diecie	1
Suma:		1

Tabela 33.

Dział Systemów Produkcji Rolnej Standardów Jakościowych i Doświadczalnictwa		
Nazwa priorytetu	Tematy pokazów	ilość
Optimalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Ocena warunków zoohigienicznych i dobrostanu zwierząt z wykorzystaniem sprzętu pomiarowego i list sprawdzających	3
Optimalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Zabiegi zoohigieniczne w produkcji bydła mlecznego	3
Podnoszenie efektywności produkcji ziemniaków w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości.	Działanie meteorologicznej stacji polowej w komputerowym systemie ochrony ziemniaków przed zarzą ziemniaczaną	3
Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Ocena polowa nowych odmian zbóż i rzepaku	2
Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Pobieranie próby i analiza jakościowa na miejscu prawidłowo sporządzonej kiszonki z kukurydzy.	1
Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Technika zaprawiania ziarna zbóż i rzepaku.	2
Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego	Prawidłowe wykonanie mieszanki pełnoporcjowej dla świń	2
Poprawa opłacalności produkcji pasiecznej	Przygotowanie rodzin pszczelich do zimowli	1

Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

Poprawa stanu technicznego pomieszczeń inwentarskich	Wentylacja samoczynna i wymuszona boksu trzodowego	2
Produkcja warzyw i owoców wysokiej jakości	Ocena zagrożenia plantacji warzyw przez choroby i szkodniki, sposoby ich zwalczania	3

Nazwa priorytetu	Tematy pokazów	ilość
Produkcja warzyw i owoców wysokiej jakości	Określenie zagrożenia chwastami i patogenami oraz sposoby ich zwalczania na plantacjach warzyw gruntowych	1
Produkcja warzyw i owoców wysokiej jakości	Rozpoznawanie chorób i szkodników na plantacji pomidorów gruntowych	3
Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Kolekcja odmian roślin oleistych w CWS Sielinko	3
Racjonalna gospodarka na użytkach zielonych	Pokaz prawidłowej technologii produkcji sianokiszonki przy pomocy folii Agroperfecta	3
Suma:		32

Demonstracje dla rolników

Zestawienie ilościowe demonstracji dla rolników organizowanych przez ZD w powiatach w ramach priorytetów wojewódzkich

Tabela 34.

Zestawienie ilościowe demonstracji w WODR w Poznaniu na 2011 r.	
Działy merytoryczne	ilość
Dział Ekonomiki	219
Dział Systemów Produkcji Rolnej Standardów Jakościowych i Doświadczalnictwa	31
Suma:	250

Tabela 35.

Dział Ekonomiki		
Nazwa priorytetu	Kierownik priorytetu	ilość
Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Zbigniew Błaszczuk	219
Suma:		219

Tabela 36.

Dział Systemów Produkcji Rolnej Standardów Jakościowych i Doświadczalnictwa		
Nazwa priorytetu	Kierownik priorytetu	ilość
Optymalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności	Maria Rozwadowska	3
Podnoszenie efektywności produkcji ziemniaków w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Mieczysław Łepkowski	10
Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Piotr Kujawa	4
Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego	Michał Bartz	3
Poprawa stanu technicznego pomieszczeń inwentarskich	Bogdan Kot	1
Produkcja warzyw i owoców wysokiej jakości	Dorota Piękna-Paterczyk	5
Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Andrzej Obst	3

Racjonalna gospodarka na użytkach zielonych	Jolanta Klupś	2
Suma:		31

Zestawienie tematyczne demonstracji dla rolników organizowanych przez ZD w powiatach w ramach priorytetów wojewódzkich

Tabela 37.

Działu Ekonomiki		
Nazwa priorytetu	Temat demonstracji	ilość
Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ocena sytuacji ekonomicznej gospodarstw rolnych w oparciu o analizę wybranych gospodarstw reprezentujących podstawowe typy produkcyjne	219
Suma:		219

Tabela 38.

Dział Systemów Produkcji Rolnej Standardów Jakościowych i Doświadczalnictwa		
Nazwa priorytetu	Temat demonstracji	ilość
Optymalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Doskonalenie genetyczne stada krów mlecznych w zakresie cech produkcyjno-pokrojowych i funkcjonalnych celem poprawy rentowności produkcji mleka	1
Optymalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Możliwości poprawy walorów dietetycznych mięsa wołowego metodami żywieniowymi	2
Podnoszenie efektywności produkcji ziemniaków w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości.	System wspomaganie decyzji w ochronie ziemniaka przed zarazą ziemniaczaną - monitoring.	10
Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Porównanie wybranych parametrów odmian kukurydzy kiszonkowej w stosunku do wzorca.	1
Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Uprawa zbóż jakościowych.	3
Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego	Poprawa wyników produkcyjnych loch dzięki zastosowaniu probiotyku w postaci aktywnych drożdży	3
Poprawa stanu technicznego pomieszczeń inwentarskich	Wentylacja wymuszona obiektów inwentarskich i jej wpływ na poprawę stanu	1

Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

	elementów konstrukcyjnych budynku	
Produkcja warzyw i owoców wysokiej jakości	Kompleksowa ochrona ogórka gruntowego przed chorobami grzybowymi i bakteryjnymi	1
Produkcja warzyw i owoców wysokiej jakości	Kompleksowa ochrona wybranych gatunków warzyw	3

Nazwa priorytetu	Temat demonstracji	ilość
Produkcja warzyw i owoców wysokiej jakości	Zwalczanie parcha jabłoni w sadach towarowych	1
Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Przewódkowe uprawy zbóż i ich ochrona chemiczna - Wolsztyn	1
Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Uprawa i ochrona nowych odmian - rzepak ozimy w powiecie obornickim i grodziskim	2
Racjonalna gospodarka na użytkach zielonych	Zastosowanie postępu biologicznego na użytkach zielonych (nowe mieszanki traw z bobowatymi)	2
Suma:		31

Wdrożenia dla rolników

Zestawienie ilościowe wdrożeń dla rolników w ramach priorytetów wojewódzkich zaplanowane przez działy merytoryczne WODR w Poznaniu

Tabela 39.

Zestawienie ilościowe wdrożeń w WODR w Poznaniu na 2011 rok	
Dział merytoryczny	ilość
Dział Systemów Produkcji Rolnej Standardów Jakościowych i Doświadczalnictwa	1
Suma:	1

Tabela 40.

Dział Systemów Produkcji Rolnej Standardów Jakościowych i Doświadczalnictwa		
Nazwa priorytetu	Kierownik priorytetu	ilość
Podnoszenie efektywności produkcji ziemniaków w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości.	Mieczysław Łepkowski	1
Suma:		1

Zestawienie tematyczne wdrożeń dla rolników w ramach priorytetów wojewódzkich zaplanowane przez działy merytoryczne WODR w Poznaniu

Tabela 41.

Dział Systemów Produkcji Rolnej Standardów Jakościowych i Doświadczalnictwa		
Nazwa priorytetu	Temat wdrożenia	ilość
Podnoszenie efektywności produkcji ziemniaków w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości.	Wykorzystanie programu komputerowego NegFry do ochrony ziemniaków przed zarzą ziemniaczaną.	1
Suma:		1

Wyjazdy studyjne dla rolników

Zestawienie ilościowe wyjazdów studyjnych dla rolników w ramach priorytetów wojewódzkich zaplanowanych przez działy merytoryczne WODR w Poznaniu

Tabela 42.

Zestawienie ilościowe wyjazdów studyjnych w WODR w Poznaniu	
Dział merytoryczny	ilość
Dział Ekologii i Ochrony Środowiska	2
Suma:	2

Tabela 43.

Dział Ekologii i Ochrony Środowiska		
Nazwa priorytetu	Kierownik priorytetu	ilość
Rolnictwo ekologiczne	Wiesława Juskiewicz	2
Suma:		2

Zestawienie tematyczne wyjazdów studyjnych dla rolników w ramach priorytetów wojewódzkich zaplanowanych przez działy merytoryczne WODR w Poznaniu

Tabela 44

Dział Ekologii i Ochrony Środowiska		
Nazwa priorytetu	Temat wyjazdu szkoleniowego	ilość
Rolnictwo ekologiczne	Funkcjonowanie gospodarstw ekologicznych	1
Rolnictwo ekologiczne	Rozwój przetwórstwa produktów ekologicznych	1
Suma:		2

Konkursy

Zestawienie ilościowe konkursów w ramach priorytetów wojewódzkich zaplanowanych przez działy merytoryczne WODR w Poznaniu

Tabela 45.

Zestawienie ilościowe konkursów w WODR w Poznaniu na 2011 rok	
Działy merytoryczne	ilość
Dział Ekologii i Ochrony Środowiska	2
Dział Rozwoju Obszarów Wiejskich, Przedsiębiorczości i Agroturystyki	4
Suma:	6

Tabela 46.

Dział Ekologii i Ochrony Środowiska		
Nazwa priorytetu	Kierownik priorytetu	ilość
Ochrona środowiska	Magdalena Talarowska	2
Suma:		2

Tabela 47.

Dział Rozwoju Obszarów Wiejskich, Przedsiębiorczości i Agroturystyki		
Temat priorytetu	Kierownik priorytetu	ilość
Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Józef Gęziak	1
Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Czesława Klonowska	1
Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki	Jolanta Szczepańska	1
Zachowanie dziedzictwa kulturowego Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa kulinarnego	Aldona Jankowska	1
Suma:		4

Zestawienie tematyczne konkursów w ramach priorytetów wojewódzkich zaplanowanych przez działy merytoryczne WODR w Poznaniu

Tabela 48.

Dział Ekologii i Ochrony Środowiska		
Nazwa priorytetu	Temat konkursu	ilość
Ochrona środowiska	Gospodarstwo rolne przyjazne środowisku naturalnemu	1
Ochrona środowiska	Proekologiczne inwestycje w gospodarstwie rolnym	1
Suma:		2

Tabela 49.

Dział Rozwoju Obszarów Wiejskich, Przedsiębiorczości i Agroturystyki		
Nazwa priorytetu	Temat konkursu	ilość
Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Agroliga 2011	1
Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Sposób na Sukces	1
Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki	Konkurs na najlepszy obiekt turystyki na obszarach wiejskich Wielkopolski	1
Zachowanie dziedzictwa kulturowego Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa kulinarnego	Nasze Kulinarne Dziedzictwo - Smaki Regionów	1
Suma:		4

Seminaria

Zestawienie ilościowe seminariów w ramach priorytetów wojewódzkich zaplanowanych przez działy merytoryczne WODR w Poznaniu

Tabela 50.

Zestawienie ilościowe seminariów w WODR w Poznaniu na 2011 rok	
Dział merytoryczny	ilość
Dział Ekologii i Ochrony Środowiska	1
Suma:	1

Tabela 51.

Dział Ekologii i Ochrony Środowiska		
Nazwa priorytetu	Kierownik priorytetu	ilość
Rolnictwo ekologiczne	Wiesława Juszkievicz	1
Suma:		1

Zestawienie tematyczne seminariów w ramach priorytetów wojewódzkich zaplanowanych przez działy merytoryczne WODR w Poznaniu

Tabela 52.

Dział Ekologii i Ochrony Środowiska		
Nazwa priorytetu	Temat seminarium	ilość
Rolnictwo ekologiczne	Sesja "Rolnictwo - Żywność - Zdrowie"	1
Suma:		1

Szkolenia informacyjne

Tabela 53.

Zestawienie ilościowe szkoleń informacyjnych dla rolników zaplanowanych przez ZD w powiatach na 2011 rok	
Rodzaj priorytetu	Ilość szkoleń informacyjnych w ramach priorytetów
Priorytety wojewódzkie	2141
Priorytety powiatowe	1170
Suma:	3311

Tabela 54.

Zestawienie ilościowe szkoleń informacyjnych dla rolników zaplanowanych przez ZD w powiatach w ramach priorytetów wojewódzkich na 2011 rok			
Dział	Priorytet wojewódzki	Kierownik priorytetu	Ilość szkoleń
E	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Zbigniew Błaszczyk	597
E	Upowszechnianie rachunkowości rolnej w systemie Polski FADN w gospodarstwach rolnych	Piotr Konieczny	59
EOŚ	Ochrona środowiska	Magdalena Talarowska	317
EOŚ	Rolnictwo ekologiczne	Wiesława Juskiewicz	24
ROW	Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Teresa Tuliszka	86
ROW	Wspieranie rozwoju i właściwego funkcjonowania wiejskiego gospodarstwa domowego	Alicja Nowak	104
ROW	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Józef Gęziak	337
ROW	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Czesława Klonowska	120
ROW	Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki	Jolanta Szczepańska	39
ROW	Wspieranie zespołowych form gospodarowania w województwie wielkopolskim	Andrzej Machowicz	8

ROW	Zachowanie dziedzictwa kulturowego Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa kulinarnego	Aldona Jankowska	40
-----	---	------------------	----

Dzia ł	Priorytet wojewódzki	Kierownik priorytetu	Ilość szkoleń
SPD	Optimalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Maria Rozwadowska	41
SPD	Podnoszenie efektywności produkcji ziemniaków w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości.	Mieczysław Łepkowski	14
SPD	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Piotr Kujawa	138
SPD	Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego	Michał Bartz	32
SPD	Poprawa opłacalności produkcji pasiecznej	Lucyna Palicka	3
SPD	Poprawa stanu technicznego pomieszczeń inwentarskich	Bogdan Kot	25
SPD	Produkcja warzyw i owoców wysokiej jakości	Dorota Piękna-Paterczyk	17
SPD	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Andrzej Obst	56
SPD	Racjonalna gospodarka na użytkach zielonych	Jolanta Klupś	26
SPD	Realizacja Dyrektywy Azotanowej	Hanna Łukowska	9
Suma:			2092

Tabela 55.

Zestawienie ilościowe szkoleń informacyjnych dla rolników zaplanowane przez ZD w powiatach na 2011 rok realizowane poza priorytetem		
1.	Poza priorytetem	49
Suma:		49

**Zestawienie tematyczne szkoleń informacyjnych dla rolników
zaplanowanych przez ZD w powiatach w ramach
priorytetów wojewódzkich**

Tabela 56.

Szkolenia informacyjne dla rolników		
Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Chodzież	Ochrona środowiska	Ekologia i ochrona środowiska na obszarach wiejskich -wybrane zagadnienia
Chodzież	Ochrona środowiska	Energia odnawialna
Chodzież	Ochrona środowiska	Ochrona środowiska - wymóg cross compliance
Chodzież	Ochrona środowiska	Ogólne założenia Programu rolnośrodowiskowego na lata 2007-2013
Chodzież	Ochrona środowiska	Pakiety przyrodnicze w Programie rolnośrodowiskowym na lata 2007-2013
Chodzież	Ochrona środowiska	Program rolnośrodowiskowy 2007-2013
Chodzież	Ochrona środowiska	PROW na lata 2007-2013 ze szczególnym uwzględnieniem Programu rolnośrodowiskowego
Chodzież	Ochrona środowiska	Zasada wzajemnej zgodności w gospodarstwie rolnym
Chodzież	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Podatek VAT w rolnictwie

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Chodzież	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego i produkcji rolnej
Chodzież	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Pozyskiwanie środków finansowych ze źródeł krajowych i UE w gospodarstwie rolnym
Chodzież	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ubezpieczenia w gospodarstwie rolnym, w tym dotowane ubezpieczenia.
Chodzież	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Efektywne nawożenie zbóż a wysokość plonu i jakość ziarna
Chodzież	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Racjonalne nawożenie nawozów mineralnych i organicznych w aspekcie zmiennych cen rynkowych płodów rolnych i nawozów sztucznych
Chodzież	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Kompleksowa ochrona zbóż
Chodzież	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Środki ochrony roślin nazwy handlowe a substancje czynne.
Chodzież	Racjonalna gospodarka na użytkach zielonych	Prawidłowa gospodarka pastwiskowa
Chodzież	Rolnictwo ekologiczne	Dokumentacja w rolnictwie ekologicznym

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Chodzież	Rolnictwo ekologiczne	Rolnictwo ekologiczne
Chodzież	Rolnictwo ekologiczne	Zasady przestawiania gospodarstwa na produkcję ekologiczną
Chodzież	Upowszechnianie rachunkowości rolnej w systemie Polski FADN w gospodarstwach rolnych	Korzyści dla gospodarstwa rolnego wynikające z tytułu prowadzenia rachunkowości rolnej na przykładzie Polskiego FADN.
Chodzież	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Dopłaty obszarowe
Chodzież	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Korzystanie z usług doradczych przez rolników w ramach PROW 2007-2013
Chodzież	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Ułatwianie startu młodym rolnikom
Chodzież	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Wybrane działania PROW na lata 2007-2013
Chodzież	Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki	Jakość usług w turystyce wiejskiej
Chodzież	Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki	Marketing w turystyce wiejskiej i agroturystyce
Chodzież	Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki	Promocja i reklama w turystyce wiejskiej i agroturystyce
Chodzież	Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki	Specjalizacja gospodarstw agroturystycznych
Czarnków-Trzcianka	Rolnictwo ekologiczne	Dokumentacja w gospodarstwie ekologicznym.
Gniezno	Ochrona środowiska	Dokumentacja w programie rolnośrodowiskowym.
Gniezno	Ochrona środowiska	Działania przyjazne ochronie środowiska.
Gniezno	Ochrona środowiska	Ogólne założenia Programu rolnośrodowiskowego na lata 2007-2013
Gniezno	Ochrona środowiska	Programy rolnośrodowiskowe omówienie pakietów z uwzględnieniem wymogów i warunków przystąpienia do programu, a zasady wzajemnej zgodności.

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Gniezno	Ochrona środowiska	Zasada wzajemnej zgodności w gospodarstwie rolnym
Gniezno	Optymalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Dobre praktyki rolnicze w produkcji zwierzęcej w aspekcie spełnienia wymogów wzajemnej zgodności
Gniezno	Optymalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Zasady wzajemnej zgodności i ochrona środowiska w produkcji mleka i wołowiny
Gniezno	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Kształtowanie konkurencyjności i zdolności konkurencyjnej gospodarstw rolnych
Gniezno	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Pozyskiwanie środków finansowych ze źródeł krajowych i UE dla gospodarstwa, w tym płatności obszarowe
Gniezno	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Praktyczne sposoby rozwiązywania problemów organizacyjno-ekonomicznych w gospodarstwach rolnych
Gniezno	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu	Ubezpieczenia w gospodarstwie rolnym, w tym ubezpieczenia dotowane

	gospodarstwem rolnym	
--	----------------------	--

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Gniezno	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Efektywne nawożenie zbóż a wysokość plonu i jakość ziarna.
Gniezno	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Uprawa zbóż jakościowych.
Gniezno	Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego	Wykorzystanie roślin strączkowych i motylkowych w żywieniu świń
Gniezno	Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Racjonalne żywienie rodziny
Gniezno	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Nowe preparaty w ochronie roślin
Gniezno	Racjonalna gospodarka na użytkach zielonych	Racjonalna gospodarka na użytkach zielonych
Gniezno	Upowszechnianie rachunkowości rolnej w systemie Polski FADN w gospodarstwach rolnych	Korzyści dla gospodarstwa wynikające z tytułu prowadzenia rachunkowości rolnej
Gniezno	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Dopłaty obszarowe 2011 i pozyskiwanie innych środków z UE
Gniezno	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	PROW 2007-2013 perspektywy i dalsza realizacja .
Gostyń	Ochrona środowiska	Program rolnośrodowiskowy na lata 2007 - 2013
Gostyń	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Dopłaty obszarowe w 2011 roku
Gostyń	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w	Inwestowanie w gospodarstwie rolnym z udziałem środków krajowych i Unii Europejskiej.

	zarządzaniu gospodarstwem rolnym	
--	-------------------------------------	--

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Gostyń	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Podatek VAT w gospodarstwie rolnym.
Gostyń	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ubezpieczenia w gospodarstwie rolnym.
Gostyń	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Wymiana materiału siewnego i dobór odmian. Dopłaty do materiału siewnego
Gostyń	Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego	Profilaktyka zdrowotna produkcji zwierzęcej
Gostyń	Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Zasady udzielania pierwszej pomocy.
Gostyń	Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Zdrowie kobiety - nieodpłatne działania profilaktyczne
Gostyń	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Choroby zbóż i metody ich zwalczania
Gostyń	Wspieranie rozwoju i właściwego funkcjonowania wiejskiego gospodarstwa domowego	Promocja racjonalnego odżywiania i zdrowego stylu życia.
Gostyń	Wspieranie rozwoju i właściwego funkcjonowania wiejskiego gospodarstwa	Udzielanie pierwszej pomocy w gospodarstwie rolnym

	domowego	
--	----------	--

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Gostyń	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Wybrane działania PROW na lata 2007 - 2013 (Różnicowanie, Renta strukturalna, Młody Rolnik, Program rolnośrodowiskowy)
Gostyń	Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki	Walory turystyczne Wielkopolski
Grodzisk	Ochrona środowiska	Przepisy prawne w zakresie ochrony środowiska w gospodarstwie rolnym
Grodzisk	Optymalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Ekonomiczne aspekty przechowywania mleka
Grodzisk	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Analiza ekonomiczna gospodarstw rolnych
Grodzisk	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Aspekty wprowadzania zasady wzajemnej zgodności w gospodarstwach rolnych.
Grodzisk	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Dopłaty obszarowe w 2011 roku
Grodzisk	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem	Dotowane ubezpieczenia w rolnictwie

	rolnym	
--	--------	--

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Grodzisk	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ewidencjonowanie zdarzeń gospodarczych jako podstawowy element w zarządzaniu gospodarstwem rolnym
Grodzisk	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Podatek VAT w rolnictwie
Grodzisk	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Podatek VAT wpływem czy wydatkiem dla gospodarstwa rolnego.
Grodzisk	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Pozyskanie środków finansowych dla gospodarstwa rolnego ze źródeł krajowych i UE.
Grodzisk	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ubezpieczenia w gospodarstwie rolnym, w tym dotowane ubezpieczenia.

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Grodzisk	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Wybrane działania PROW 2007-2013
Grodzisk	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Źródła finansowania inwestycji w rolnictwie
Grodzisk	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Dobór nowych odmian zbóż w zależności od warunków glebowo klimatycznych
Grodzisk	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Ochrona zbóż przed zachwaszczeniem i chorobami grzybowymi
Grodzisk	Produkcja warzyw i owoców wysokiej jakości	Nowoczesna uprawa truskawek gruntowych
Grodzisk	Produkcja warzyw i owoców wysokiej jakości	Technologia uprawy warzyw gruntowych
Grodzisk	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Dobór środków ochrony roślin do potrzeb zwalczania patogenu
Grodzisk	Racjonalna gospodarka na użytkach zielonych	Użytki zielone w pakietach rolnośrodowiskowych
Grodzisk	Racjonalna gospodarka na użytkach zielonych	Użytki zielone w przyrodniczych pakietach programu rolnośrodowiskowego
Grodzisk	Upowszechnianie rachunkowości rolnej w systemie Polski FADN w gospodarstwach rolnych	Rachunkowość rolna w gospodarstwie rolnym

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Grodzisk	Wspieranie rozwoju i właściwego funkcjonowania wiejskiego gospodarstwa domowego	Różne możliwości upiększenia gospodarstwa wiejskiego-rękodzieło artystyczne (decoupage, scrapbooking)
Grodzisk	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Program LEADER
Grodzisk	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej
Grodzisk	Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki	Walory turystyczne wielkopolski i dziedzictwo kulturowe wsi w powiecie grodziskim
Grodzisk	Zachowanie dziedzictwa kulturowego Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa kulinarnego	Tradycyjne produkty i potrawy wielkopolskie
Jarocin	Ochrona środowiska	PROW na lata 2007-13 ze szczególnym uwzględnieniem programów rolnośrodowiskowych
Jarocin	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Podatek VAT wpływem czy wydatkiem dla gospodarstwa rolnego
Jarocin	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie ubezpieczeń w rolnictwie
Jarocin	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Odnowa i rozwój wsi
Jarocin	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Ułatwienie startu młodym rolnikom
Jarocin	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Wymogi wzajemnej zgodności

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Jarocin	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej
Jarocin	Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki	Finansowanie działalności agroturystycznej na obszarach wiejskich, fundusze strukturalne UE, inne źródła finansowania
Kalisz	Ochrona środowiska	Ochrona bioróżnorodności na obszarach wiejskich.
Kalisz	Ochrona środowiska	Cross compliance-obszary obowiązujące w 2011 roku
Kalisz	Ochrona środowiska	Dobra kultura rolna - wymóg cross compliance
Kalisz	Ochrona środowiska	Dokumentacja w programie rolnośrodowiskowym
Kalisz	Ochrona środowiska	Ochrona bioróżnorodności na obszarach wiejskich.
Kalisz	Ochrona środowiska	Ochrona środowiska
Kalisz	Ochrona środowiska	Ogólne założenia Programu rolnośrodowiskowego na lata 2007-2013
Kalisz	Ochrona środowiska	Prawo ochrony środowiska a obowiązki dla rolnika
Kalisz	Ochrona środowiska	Program rolnośrodowiskowy
Kalisz	Ochrona środowiska	Utylizacja opakowań po środkach ochrony roślin
Kalisz	Ochrona środowiska	Zagospodarowanie odpadów w gospodarstwie rolnym
Kalisz	Ochrona środowiska	Zasada Wzajemnej Zgodności w gospodarstwie rolnym
Kalisz	Ochrona środowiska	Zmiany klimatyczne i ich wpływ na rolnictwo. Ocena zagrożeń i sposoby adaptacji
Kalisz	Podnoszenie efektywności produkcji ziemniaków w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości.	Odmiany ziemniaków jadalnych uprawa i ochrona

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Kalisz	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Analiza kosztów w produkcji roślinnej.
Kalisz	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Co dalej z gospodarstwami niskotowarowymi.
Kalisz	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Dopłaty do materiału siewnego
Kalisz	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ekonomiczne aspekty programów rolnośrodowiskowych
Kalisz	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ekonomiczne aspekty programów rolnośrodowiskowych w warunkach gminy Mycielin

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Kalisz	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Finansowanie inwestycji z udziałem krajowych środków finansowych (kredyty preferencyjne)
Kalisz	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Jak sporządzić samodzielnie kalkulację produktu w swoim gospodarstwie.
Kalisz	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Kredyty preferencyjne -wykorzystanie dostępnych instrumentów pomocowych.
Kalisz	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Podatek VAT w rolnictwie
Kalisz	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Podatek VAT wpływem czy wydatkiem dla gospodarstwa rolnego.

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Kalisz	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Podatki w rolnictwie
Kalisz	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Pozyskiwanie środków finansowych dla gospodarstw rolnych- środki krajowe i UE
Kalisz	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Praktyczne wykorzystanie informacji rynkowych i analiz jednostkowych kosztów produkcji w gospodarstwie
Kalisz	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Skutki zmian stawek podatku VAT
Kalisz	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ubezpieczenia w gospodarstwie rolnym, w tym dotowane ubezpieczenia

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Kalisz	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ubezpieczenia w rolnictwie
Kalisz	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Dlaczego należy siał kwalifikowany materiał siewny i odpowiednie dobrać odmiany .
Kalisz	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Jak utrzymać urodzajność i żyzność gleby przy wysokim udziale zbóż w zmianowaniu.
Kalisz	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Rośliny motylkowe
Kalisz	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Sposoby ochrony roślin szansą na osiągnięcie wysokich plonów
Kalisz	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Uprawa roślin motylkowych w mieszankach zbożowych
Kalisz	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Uprawa zbóż w wadliwym płodozmianie. Jak ograniczyć negatywne skutki takiej uprawy
Kalisz	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Wiosenna ochrona zbóż jarych i ozimych w warunkach gminy Mycielin
Kalisz	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Zmianowanie, poplony, międzyplony szansą na poprawę warunków glebowych.
Kalisz	Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego	Czynniki wpływające na poprawę opłacalności i jakości żywca wieprzowego.
Kalisz	Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego	Uprawa strączkowych przeznaczonych w żywieniu świń
Kalisz	Poprawa stanu technicznego pomieszczeń inwentarskich	Eternit wymiana pokryć dachowych
Kalisz	Poprawa stanu technicznego pomieszczeń inwentarskich	Poprawa dobrostanu w budynkach inwentarskich

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Kalisz	Poprawa stanu technicznego pomieszczeń inwentarskich	Wentylacja obiektów inwentarskich.
Kalisz	Poprawa stanu technicznego pomieszczeń inwentarskich	Zasada wzajemnej zgodności w produkcji zwierzęcej
Kalisz	Poprawa stanu technicznego pomieszczeń inwentarskich	Zasady budowy płyt obornikowych w świetle cross compliance
Kalisz	Produkcja warzyw i owoców wysokiej jakości	Falszywe środki ochrony roślin zagrożeniem dla polskiego ogrodnictwa.
Kalisz	Produkcja warzyw i owoców wysokiej jakości	Niezbędna dokumentacja przy budowie studni głębinowych
Kalisz	Produkcja warzyw i owoców wysokiej jakości	Ochrona wybranych gatunków warzyw
Kalisz	Produkcja warzyw i owoców wysokiej jakości	Wpływ nawadniania na opłacalność i jakość produkcji warzyw
Kalisz	Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Badania profilaktyczne dla mieszkańców obszarów wiejskich
Kalisz	Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Profilaktyka zdrowotna, zdrowy styl życia ludności obszarów wiejskich
Kalisz	Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Warzywa i owoce - ich rola w żywieniu
Kalisz	Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Zwyczaje żywieniowe i sztuka kulinarna w Polsce, na tle dziedzictwa kulinarnego innych narodów.
Kalisz	Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Zwyczaje żywieniowe i sztuka kulinarna w Polsce, na tle dziedzictwa kulinarnego innych narodów.
Kalisz	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Nowoczesna uprawa kukurydzy ze szczególnym uwzględnieniem ochrony przed patogenami
Kalisz	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Nowości w nawożeniu i sposoby polepszania warunków glebowych

Kalisz	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Ochrona pomidora i ogórka szklarniowego
--------	--	---

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Kalisz	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Patogeny /choroby, chwasty, szkodniki/ - zagrożenia i ich efektywne zwalczanie.
Kalisz	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Pogromy rolnośrodowiskowe
Kalisz	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	System integrowanej ochrony roślin
Kalisz	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Wymagania stawiane ochronie roślin w aspekcie ochrony środowiska.
Kalisz	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Zastosowanie EM-mów, probiotyków w rolnictwie
Kalisz	Racjonalna gospodarka na użytkach zielonych	Odnawianie zdegradowanych łąk i pastwisk w wyniku długotrwałego zalania
Kalisz	Racjonalna gospodarka na użytkach zielonych	Sposoby gospodarowania na trwałych użytkach zielonych
Kalisz	Rolnictwo ekologiczne	Wady i zalety rolnictwa konwencjonalnego i ekologicznego.
Kalisz	Upowszechnianie rachunkowości rolnej w systemie Polski FADN w gospodarstwach rolnych	Korzyści z prowadzenia rachunkowości w gospodarstwie rolnym
Kalisz	Wspieranie rozwoju i właściwego funkcjonowania wiejskiego gospodarstwa domowego	Racjonalne żywienie rodziny
Kalisz	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Bezpieczeństwo i higiena pracy w gospodarstwie rolnym
Kalisz	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Działania PROW 2007-13
Kalisz	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Korzystanie z usług doradczych przez rolników w ramach PROW 2007-2013
Kalisz	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Płatności bezpośrednie 2011 - zasady wypełniania wniosków
Kalisz	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej
Kalisz	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Ubezpieczenie społeczne rolników
Kalisz	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Ułatwianie startu młodym rolnikom

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Kalisz	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Zalesianie gruntów rolnych i innych niż rolne
Kalisz	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Formy wspierania działalności gospodarczej dla osób spoza rolnictwa. Mikroprzedsiębiorczość na wsi
Kalisz	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	PROW 2007-2013
Kalisz	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Różnicowanie dochodów w gospodarstwie. Korzystanie z programu ARiMR
Kalisz	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej
Kalisz	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw
Kalisz	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Zróżnicowanie w kierunku działalności nierolniczej
Kalisz	Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki	Agroturystyka dodatkowym źródłem dochodów w gospodarstwie
Kalisz	Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki	Kształtowanie wizerunku gospodarstwa, wykorzystanie walorów przyrodniczych i kulturowych w rozwoju gospodarstwa agroturystycznego.
Kalisz	Wspieranie zespołowych form gospodarowania w województwie wielkopolskim	Czy warto zakładać grupy producenckie przez producentów mleka
Kalisz	Wspieranie zespołowych form gospodarowania w województwie wielkopolskim	Zespołowe formy gospodarowania-Jaką formę wybrać, jak założyć?
Kalisz	Zachowanie dziedzictwa kulturowego Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa kulinarnego	Tradycje kulinarne, elementem promocji regionu.
Kalisz	Zachowanie dziedzictwa kulturowego Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa kulinarnego	Tradycyjne produkty i potrawy wielkopolskie

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Kępno	Ochrona środowiska	Dobra kultura rolna - wymóg cross compliance
Kępno	Ochrona środowiska	Dokumentacja w programie rolnośrodowiskowym
Kępno	Ochrona środowiska	Ochrona środowiska - wymóg cross compliance
Kępno	Ochrona środowiska	Ogólne założenia Programów rolnośrodowiskowych na lata 2007-2013
Kępno	Ochrona środowiska	Program rolnośrodowiskowy na lata 2007-2013
Kępno	Ochrona środowiska	Rodzaje odnawialnych źródeł energii
Kępno	Ochrona środowiska	Zasada Wzajemnej Zgodności w gospodarstwie rolnym
Kępno	Optimalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Dobre praktyki rolnicze w produkcji zwierzęcej w aspekcie spełnienia Zasady Wzajemnej Zgodności
Kępno	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ekonomiczne aspekty wprowadzenia Zasady Wzajemnej Zgodności
Kępno	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Podatek VAT w gospodarstwie rolnym.
Kępno	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu	Pozyskiwanie środków finansowych ze źródeł krajowych i UE w gospodarstwie rolnym

	gospodarstwem rolnym	
Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Kępno	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ubezpieczenia w gospodarstwie rolnym
Kępno	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ubezpieczenia w gospodarstwie rolnym w tym dodatkowe ubezpieczenia
Kępno	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	VAT w gospodarstwie rolnym
Kępno	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Źródła finansowania inwestycji w rolnictwie
Kępno	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Efektywne nawożenie zbóż a wysokość plonu i jakość ziarna.
Kępno	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Jak utrzymać urodzajność i żyzność gleby przy wysokim udziale zbóż w zmianowaniu.
Kępno	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia	Nowości w hodowli zbóż - którą odmianę wybrać?

	kosztów i zwiększenia jakości	
--	-------------------------------	--

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Kęпно	Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego	Czynniki wpływające na poprawę opłacalności produkcji żywca wieprzowego
Kęпно	Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego	Krzyżowanie towarowe świń - dobór metody i rasy
Kęпно	Poprawa stanu technicznego pomieszczeń inwentarskich	Pokrycia budynków eternitem - jak rozwiązać problem pokryć - utylizacji do 2032r
Kęпно	Poprawa stanu technicznego pomieszczeń inwentarskich	Poprawa stanu technicznego pomieszczeń inwentarskich
Kęпно	Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Jak długo i zdrowo żyć-ze szczególnym uwzględnieniem zasad żywienia
Kęпно	Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Zdrowie kobiety nieodpłatne działania profilaktyczne
Kęпно	Wspieranie rozwoju i właściwego funkcjonowania wiejskiego gospodarstwa domowego	Racjonalne żywienie rodziny
Kęпно	Wspieranie rozwoju i właściwego funkcjonowania wiejskiego gospodarstwa domowego	Ubezpieczenie społeczne rolników
Kęпно	Zachowanie dziedzictwa kulturowego Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa kulinarnego	Możliwości wykorzystania produktu regionalnego w agroturystyce
Koło	Ochrona środowiska	Dobra Kultura Rolna - wymóg cross compliance
Koło	Ochrona środowiska	Dokumentacja w Programie rolnośrodowiskowym 2004-2006
Koło	Ochrona środowiska	Dokumentacja w programie rolnośrodowiskowym 2007-2013
Koło	Ochrona środowiska	Ochrona środowiska - wymóg cross compliance
Koło	Ochrona środowiska	Ogólne założenia Programu rolnośrodowiskowego na lata 2007 - 2013

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Koło	Ochrona środowiska	Pakiety przyrodnicze w Programie rolnośrodowiskowym na lata 2007-2013.
Koło	Ochrona środowiska	Produkcja rolnicza źródłem zanieczyszczenia środowiska
Koło	Ochrona środowiska	Rodzaje odnawialnych źródeł energii
Koło	Ochrona środowiska	Wykorzystanie wiatru, wody i słońca w celach energetycznych
Koło	Ochrona środowiska	Zasada Wzajemnej Zgodności w gospodarstwie rolnym
Koło	Optymalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Dobre praktyki w produkcji zwierzęcej w aspekcie spełniania wymogów wzajemnej zgodności
Koło	Optymalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Ocena warunków zoohigienicznych i dobrostanu zwierząt z wykorzystaniem sprzętu pomiarowego i list sprawdzających.
Koło	Optymalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Zasady prawidłowego żywienia krów mlecznych ,ich wpływ na ilość i skład mleka
Koło	Podnoszenie efektywności produkcji ziemniaków w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości.	Uprawa ziemniaków na różne kierunki użytkowania
Koło	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ekonomiczne aspekty wprowadzania Zasady Wzajemnej Zgodności
Koło	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ewidencja zdarzeń gospodarczych jako podstawowy element w zarządzaniu gospodarstwem rolnym

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Koło	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Podatek VAT wpływem czy wydatkiem w gospodarstwie rolnym
Koło	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego i produkcji rolnej
Koło	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Pozyskanie środków finansowych ze źródeł krajowych i UE dla gospodarstwa rolnego
Koło	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Praktyczne wykorzystanie informacji rynkowej i analiz jednostkowych kosztów produkcji w gospodarstwie
Koło	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Rachunek ekonomiczny-praktyczne zastosowanie w zarządzaniu gospodarstwem rolnym

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Koło	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Słabe i mocne strony różnych źródeł finansowania inwestycji w gospodarstwie rolnym
Koło	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ubezpieczenia w gospodarstwie rolnym w tym dotowane ubezpieczenia
Koło	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Źródła finansowania inwestycji w rolnictwie
Koło	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Efektywne nawożenie zbóż a wysokość plonu i jakość ziarna.
Koło	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Jak utrzymać urodzajność i żyzność gleby przy wysokim udziale zbóż w zmianowaniu
Koło	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Uprawa zbóż jakościowych
Koło	Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego	Wykorzystanie roślin strączkowych i motylkowych w żywieniu świń
Koło	Produkcja warzyw i owoców wysokiej jakości	Zwalczanie parcha jabłoni w sadach towarowych
Koło	Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Co zrobić , żeby uwierzyć w siebie i wzmocnić siebie

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Koło	Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Profilaktyka zdrowotna , zdrowy styl życia ludności obszarów wiejskich
Koło	Racjonalna gospodarka na użytkach zielonych	Zastosowanie postępu biologicznego na użytkach zielonych/nowe mieszanki traw z bobowatymi/
Koło	Rolnictwo ekologiczne	Zasady przestawiania gospodarstw na produkcje ekologiczną
Koło	Wspieranie rozwoju i właściwego funkcjonowania wiejskiego gospodarstwa domowego	Nowoczesna i piękna zagroda wiejska
Koło	Wspieranie rozwoju i właściwego funkcjonowania wiejskiego gospodarstwa domowego	Racjonalne żywienie rodziny
Koło	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Bezpieczeństwo i higiena pracy w gospodarstwie rolnym
Koło	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Korzystanie z usług doradczych przez rolników w ramach PROW 2007– 2013
Koło	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Ubezpieczenia gospodarcze rolników
Koło	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Ułatwianie startu młodym rolnikom
Koło	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Zasada Wzajemnej Zgodności
Koło	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne
Koło	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Jak założyć własną firmę – krok po kroku
Koło	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Różnicowanie działalności w kierunku nierolniczej
Koło	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw
Koło	Wspieranie rozwoju turystyki	Marketing w turystyce wiejskiej i

	wiejskiej i agroturystyki	agroturystyce
--	---------------------------	---------------

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Koło	Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki	Podstawy prawne prowadzenia działalności turystycznej i agroturystycznej na obszarach wiejskich - przepisy, podatki
Koło	Wspieranie zespołowych form gospodarowania w województwie wielkopolskim	Zasady organizowania i funkcjonowania grup producentów rolnych
Koło	Zachowanie dziedzictwa kulturowego Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa kulinarnego	Ochrona i promocja produktu regionalnego w oparciu o działania PROW 2007-2013
Koło	Zachowanie dziedzictwa kulturowego Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa kulinarnego	Tradycyjne produkty i potrawy wielkopolskie
Konin	Ochrona środowiska	Rodzaje odnawialnych źródeł energii i ich wykorzystanie
Konin	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Finansowanie inwestycji w rolnictwie
Konin	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Podatek VAT wpływem czy wydatkiem dla gospodarstwa rolnego
Konin	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Podatki w rolnictwie

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Konin	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego i produkcji rolnej, w tym podatek VAT.
Konin	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ubezpieczenia w gospodarstwie rolnym, w tym dotowane ubezpieczenia
Konin	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Źródła finansowania inwestycji w rolnictwie.
Konin	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Efektywne nawożenie zbóż a wysokość plonu i jakość ziarna.
Konin	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Nowości w hodowli zbóż - którą odmianę wybrać
Konin	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Ochrona roślin zbożowych przed chorobami i szkodnikami
Konin	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Uprawa roślin strączkowych w gospodarstwie
Konin	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Uprawa roślin strączkowych w gospodarstwie i ich znaczenie

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Konin	Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Zapobieganie wypadkom wśród dzieci i młodzieży z terenów wiejskich
Konin	Wspieranie rozwoju i właściwego funkcjonowania wiejskiego gospodarstwa domowego	Racjonalne żywienie rodzin
Konin	Wspieranie rozwoju i właściwego funkcjonowania wiejskiego gospodarstwa domowego	Ubezpieczenie społeczne rolników
Konin	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	BHP w gospodarstwie rolnym w świetle cross compliance
Konin	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Bieżące informacje w zakresie PROW
Konin	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Jak założyć własną firmę
Konin	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Ubezpieczenia w gospodarstwie rolnym
Konin	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Wymogi wzajemnej zgodności w gospodarstwie
Konin	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw
Konin	Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki	bieżące informacje w zakresie PROW
Kościan	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich
Kościan	Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki	Agroturystyka jako dodatkowe źródło dochodu
Krotoszyn	Ochrona środowiska	Dokumentacja w programie rolnośrodowiskowym
Krotoszyn	Ochrona środowiska	Ogólne założenia Programu rolnośrodowiskowego na lata 2007 - 2013
Krotoszyn	Ochrona środowiska	Pakiety przyrodnicze w Programie rolnośrodowiskowym na lata 2007 - 2013

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Krotoszyn	Optimalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Dobre praktyki rolnicze w produkcji zwierzęcej w aspekcie spełniania Zasady Wzajemnej Zgodności.
Krotoszyn	Optimalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Odchów cieląt i jałowizny z uwzględnieniem z uwzględnieniem Zasady Wzajemnej Zgodności.
Krotoszyn	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Podatek VAT wpływem czy wydatkiem dla gospodarstwa rolnego
Krotoszyn	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego i produkcji rolnej , w tym podatek VAT
Krotoszyn	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Pozyskanie środków finansowych ze środków krajowych i UE w gosp. rolnym
Krotoszyn	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Rachunek ekonomiczny-praktyczne zastosowanie w zarządzaniu gospodarstwem rolnym.

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Krotoszyn	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ubezpieczenia w gospodarstwie rolnym , w tym dotowane ubezpieczenia
Krotoszyn	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Efektywne nawożenie zbóż a wysokość plonu i jakość ziarna
Krotoszyn	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Jak utrzymać urodzajność i żyzność gleb przy wysokim udziale zbóż w zmianowaniu
Krotoszyn	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Nawożenia mineralne oraz znaczenie mikroelementów w uprawie kukurydzy.
Krotoszyn	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Postęp biologiczny w hodowli zbóż. Nowe możliwości dla rolnictwa
Krotoszyn	Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego	Krzyżowanie towarowe świń - dobór metody i rasy
Krotoszyn	Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego	Wykorzystanie roślin strączkowych i motylkowych w żywieniu świń.
Krotoszyn	Poprawa opłacalności produkcji pasiecznej	Możliwości zwiększenia produkcji towarowej miodu.
Krotoszyn	Poprawa opłacalności produkcji pasiecznej	Wybrane zagadnienia z profilaktyki i zwalczania chorób pszczół.
Krotoszyn	Poprawa stanu technicznego pomieszczeń inwentarskich	Wentylacja samoczynna i wymuszona boksu trzodowego.
Krotoszyn	Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Profilaktyka zdrowotna a zdrowy styl życia ludności obszarów wiejskich
Krotoszyn	Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Zdrowie kobiety-nieodpłatne działania profilaktyczne
Krotoszyn	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Dobór preparatów chemicznej ochrony w zależności od zagrożeń w uprawie zbóż,

		rzepaku, kukurydzy i strączkowych.
--	--	------------------------------------

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Krotoszyn	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Patogeny roślin uprawnych (zboża, rzepak, strączkowe-chwasty, szkodniki, choroby) rozpoznawanie i zwalczanie.
Krotoszyn	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Rozpoznawanie i chemiczne zwalczanie chwastów w zbożach ozimych.
Krotoszyn	Racjonalna gospodarka na użytkach zielonych	Prawidłowe nawożenie i pielęgnacja użytków zielonych
Krotoszyn	Racjonalna gospodarka na użytkach zielonych	Tradycyjne i nowoczesne metody zagospodarowania TUZ
Krotoszyn	Upowszechnianie rachunkowości rolnej w systemie Polski FADN w gospodarstwach rolnych	Analiza porównawcza gospodarstwa rolnego na tle grupy gospodarstw będących w systemie Polski FADN
Krotoszyn	Wspieranie rozwoju i właściwego funkcjonowania wiejskiego gospodarstwa domowego	Racjonalne żywienie rodziny
Krotoszyn	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Korzystanie z usług doradczych przez rolników w ramach PROW 2007 - 2013
Krotoszyn	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Ułatwianie startu młodym rolnikom
Krotoszyn	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Jak założyć własną firmę-krok po kroku
Krotoszyn	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej
Krotoszyn	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw
Krotoszyn	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Źródła finansowania pozarolniczej działalności gospodarczej
Krotoszyn	Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki	Walory turystyczne Wielkopolski i dziedzictwo kulturowe wsi
Krotoszyn	Zachowanie dziedzictwa kulturowego Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa kulinarnego	Tradycyjne produkty i potrawy wielkopolskie

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Leszno	Ochrona środowiska	Ogólne założenia Programu rolnośrodowiskowego na lata 2007-2013
Leszno	Ochrona środowiska	Program rolnośrodowiskowy - wymogi pakietów
Leszno	Ochrona środowiska	Rodzaje odnawialnych źródeł energii
Leszno	Optymalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Dobre praktyki rolnicze w produkcji zwierzęcej w aspekcie spełnienia Zasady Wzajemnej Zgodności
Leszno	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego i produkcji rolnej
Leszno	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Pozyskiwanie środków finansowych ze źródeł krajowych i UE w gospodarstwach rolnych
Leszno	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Środki pomocowe dla rolnictwa krajowe i unijne
Leszno	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Efektywne nawożenie zbóż a wysokość plonu i jakość ziarna.
Leszno	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Jak utrzymać urodzajność i żyzność gleby przy wysokim udziale zbóż w zmianowaniu.

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Leszno	Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Co to jest produkt regionalny? Aktualne przepisy krajowe.
Leszno	Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Zdrowy styl życia
Leszno	Wspieranie rozwoju i właściwego funkcjonowania wiejskiego gospodarstwa domowego	Racjonalne żywienie rodziny wiejskiej
Leszno	Wspieranie rozwoju i właściwego funkcjonowania wiejskiego gospodarstwa domowego	Rola warzyw i owoców żywności człowieka
Leszno	Wspieranie rozwoju i właściwego funkcjonowania wiejskiego gospodarstwa domowego	Warzywa i owoce - ich rola w żywieniu.
Leszno	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Źródła finansowania pozarolniczej działalności gospodarczej
Leszno	Zachowanie dziedzictwa kulturowego Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa kulinarnego	Tradycyjne produkty i potrawy wielkopolskie.
Międzychód	Ochrona środowiska	Program rolnośrodowiskowy 2007 - 2013
Międzychód	Ochrona środowiska	Wymagana dokumentacja w programie rolnośrodowiskowym
Międzychód	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ekonomiczne aspekty wprowadzania Zasady Wzajemnej Zgodności

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Międzychód	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ewidencjonowanie zdarzeń gospodarczych jako podstawowy element w zarządzaniu gospodarstwem rolnym
Międzychód	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Słabe i mocne strony różnych źródeł finansowania inwestycji w gospodarstwach rolnych
Międzychód	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Dobór odmian zbóż jarych i ozimych do kompleksów glebowych gminy Kwilcz
Międzychód	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Najnowsze odmiany zbóż jarych i ozimych
Międzychód	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Nowe odmiany zbóż ozimych
Międzychód	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Rozpoznawanie chorób grzybowych i szkodników w uprawach rolniczych oraz ich zwalczanie.
Międzychód	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Technologia uprawy zbóż jarych - nawożenie i ochrona
Międzychód	Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego	Czynniki wpływające na poprawę jakości żywca wieprzowego
Międzychód	Poprawa stanu technicznego pomieszczeń inwentarskich	Mechanizacja w produkcji zwierzęcej
Międzychód	Poprawa stanu technicznego pomieszczeń inwentarskich	Nowe technologie żywienia bydła
Międzychód	Realizacja Dyrektywy Azotanowej	Opracowanie bilansu azotu, plan nawożenia
Międzychód	Realizacja Dyrektywy	Zasady postępowania na OSN.

	Azotanowej	
--	------------	--

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Międzychód	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	PROW na lata 2007-2013 z uwzględnieniem Programu rolnośrodowiskowego
Międzychód	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	PROW na lata 2007-2013 z uwzględnieniem Programu rolnośrodowiskowego
Międzychód	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Zasada Wzajemnej Zgodności
Nowy Tomyśl	Ochrona środowiska	Dokumentacja w programie rolnośrodowiskowym
Nowy Tomyśl	Ochrona środowiska	Dostosowanie gospodarstw do minimalnych wymogów wzajemnej zgodności - cross compliance
Nowy Tomyśl	Ochrona środowiska	Ogólne założenia Programu rolnośrodowiskowego na lata 2007-2013
Nowy Tomyśl	Ochrona środowiska	PROW na lata 2007-13 ze szczególnym uwzględnieniem Programu rolnośrodowiskowego
Nowy Tomyśl	Ochrona środowiska	Wybrane zagadnienia wzajemnej zgodności (cross compliance)
Nowy Tomyśl	Optymalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Ochów cieląt i jałowizny z uwzględnieniem Zasady Wzajemnej Zgodności.
Nowy Tomyśl	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ekonomiczne aspekty wprowadzania Zasady Wzajemnej Zgodności
Nowy Tomyśl	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego i produkcji rolnej, w tym podatek VAT.

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Nowy Tomyśl	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Pozyskiwanie środków finansowych krajowych i UE na finansowanie inwestycji w gospodarstwie rolnym.
Nowy Tomyśl	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Środki finansowe dla gospodarstw rolnych (PROW 2007-2013 , dotacje ARR, kredyty preferencyjne , zwrot akcyzy, ulgi podatkowe)
Nowy Tomyśl	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ubezpieczenie upraw i zwierząt w rolnictwie.
Nowy Tomyśl	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Wybrane pakiety Programu rolnośrodowiskowego 2007-2013
Nowy Tomyśl	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Wybrane zagadnienia cross compliance.

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Nowy Tomyśl	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Zasady naboru wniosków o dopłaty obszarowe na 2011 rok.
Nowy Tomyśl	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Zastosowanie programów komputerowych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym.
Nowy Tomyśl	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Źródła finansowania inwestycji w gospodarstwie rolnym
Nowy Tomyśl	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Jak utrzymać urodzajność i żyzność gleby przy wysokim udziale zbóż w zmianowaniu.
Nowy Tomyśl	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Szkodniki coraz większe zagrożenie upraw zbożowych , ich zwalczanie.
Nowy Tomyśl	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Uprawa zbóż jakościowych.
Nowy Tomyśl	Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego	Czynniki wpływające na poprawę opłacalności i jakości żywca wieprzowego
Nowy Tomyśl	Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego	Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego
Nowy Tomyśl	Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego	Postęp genetyczny a warunki utrzymania zwierząt.

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Nowy Tomyśl	Poprawa stanu technicznego pomieszczeń inwentarskich	Wymagania dobrostanu zwierząt i ochrona środowiska
Nowy Tomyśl	Produkcja warzyw i owoców wysokiej jakości	Nawadnianie upraw a jakość produkcji
Nowy Tomyśl	Produkcja warzyw i owoców wysokiej jakości	Uprawa warzyw gruntowych
Nowy Tomyśl	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Dobór preparatów chemicznej ochrony w zależności od zagrożeń w uprawie zbóż, rzepaku kukurydzy i strączkowych
Nowy Tomyśl	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Nowe technologie w uprawie rzepaku ozimego
Nowy Tomyśl	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Nowoczesne technologie ochrony zbóż
Nowy Tomyśl	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Ochrona chemiczna warzyw ze szczególnym uwzględnieniem szparagów
Nowy Tomyśl	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Organizmy kwarantannowe(zachodnia stonka kukurydziana, bakterioza pierścieniowa) zagrożenia w rozprzestrzenianiu się i sposoby zapobiegania.
Nowy Tomyśl	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Patogeny roślin uprawnych (zboża, rzepak, strączkowe - chwasty, szkodniki, choroby) rozpoznawanie i zwalczanie
Nowy Tomyśl	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Rozpoznawanie i chemiczne zwalczanie chwastów w zbożach ozimych
Nowy Tomyśl	Racjonalna gospodarka na użytkach zielonych	Prawidłowe nawożenie i pielęgnacja użytków zielonych
Nowy Tomyśl	Racjonalna gospodarka na użytkach zielonych	Użytki zielone w przyrodniczych pakietach programu rolnośrodowiskowego.
Nowy Tomyśl	Realizacja Dyrektywy Azotanowej	Nowości i bieżące zagadnienia dotyczące dobrej praktyki rolniczej na Obszarach OSN
Nowy Tomyśl	Upowszechnianie rachunkowości rolnej w systemie Polski FADN w gospodarstwach rolnych	Jak czytać raport indywidualny. Ocena gospodarstwa rolnego na podstawie raportu indywidualnego.
Nowy Tomyśl	Upowszechnianie rachunkowości rolnej w systemie Polski FADN w	Korzyści dla gospodarstwa rolnego wynikające z prowadzenia rachunkowości rolnej na przykładzie PL FADN

	gospodarstwach rolnych	
--	------------------------	--

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Nowy Tomyśl	Wspieranie rozwoju i właściwego funkcjonowania wiejskiego gospodarstwa domowego	BHP w rolnictwie i gospodarstwie
Nowy Tomyśl	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Nowości w doborze maszyn do produkcji roślinnej i zwierzęcej
Nowy Tomyśl	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Poprawa wyglądu i estetyki zagrody wiejskiej
Nowy Tomyśl	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Walory turystyczne Wielkopolski.
Nowy Tomyśl	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Promocja i wspieranie różnych form rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich.
Nowy Tomyśl	Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki	Budowa marki w turystyce wiejskiej
Nowy Tomyśl	Zachowanie dziedzictwa kulturowego Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa kulinarnego	Dziedzictwo kulturowe wsi jako wartość zasługująca na zachowanie
Nowy Tomyśl	Zachowanie dziedzictwa kulturowego Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa kulinarnego	Tradycyjne produkty i potrawy wielkopolski
Oborniki	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Rachunkowość rolnicza - korzyści w zarządzaniu gospodarstwem.
Oborniki	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Skutki finansowe zmian podatku VAT w gospodarstwie rolnym.
Oborniki	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Sprzedaż bezpośrednia, dostawy bezpośrednie i MOL

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Oborniki	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Ubezpieczenia w gospodarstwach rolnych, w tym dotowane ubezpieczenia upraw i zwierząt
Ostrów	Ochrona środowiska	Dobra kultura rolna - wymóg cross compliance
Ostrów	Ochrona środowiska	Dokumentacja w programie rolnośrodowiskowym
Ostrów	Ochrona środowiska	Ochrona środowiska- wymóg cross compliance
Ostrów	Ochrona środowiska	Ogólne założenia Programu rolnośrodowiskowego na lata 2007-2013
Ostrów	Ochrona środowiska	Pakiety przyrodnicze w programie rolnośrodowiskowym
Ostrów	Ochrona środowiska	Rodzaje odnawialnych źródeł energii
Ostrów	Ochrona środowiska	Zasada Wzajemnej Zgodności w gospodarstwie rolnym
Ostrów	Optymalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Znaczenie wody w produkcji bydła
Ostrów	Podnoszenie efektywności produkcji ziemniaków w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości.	Wpływ ocieplenia klimatu na produkcję oraz populację patogenów w uprawie ziemniaków.
Ostrów	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ekonomiczne aspekty wprowadzania zasady wzajemnej zgodności
Ostrów	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ewidencjonowanie zdarzeń gospodarczych jako podstawowy element w zarządzaniu gospodarstwem rolnym

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Ostrów	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Podatek VAT wpływem czy wydatkiem dla gospodarstwa rolnego
Ostrów	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, w tym podatek VAT
Ostrów	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Pozyskiwanie środków finansowych ze źródeł krajowych i UE w gospodarstwach rolnych
Ostrów	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ubezpieczenia w gospodarstwie rolnym w tym dotowane ubezpieczenia
Ostrów	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Efektywne nawożenie zbóż a wysokość plonu i jakość ziarna
Ostrów	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Jak utrzymać urodzajność i żyzność gleby przy wysokim udziale zbóż w zmianowaniu
Ostrów	Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Profilaktyka zdrowotna , a zdrowy styl życia ludności obszarów wiejskich

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Ostrów	Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Zdrowie kobiety- nieodpłatne działania profilaktyczne
Ostrów	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Chemiczne zwalczanie patogenów w rzepaku i zbożach (rozpoznawanie sprawców zagrożeń i dobór metod)
Ostrów	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Patogeny roślin uprawnych (zboża, rzepak, strączkowe- chwasty, szkodniki, choroby) rozpoznawanie i zwalczanie
Ostrów	Rolnictwo ekologiczne	Rolnictwo ekologiczne - pierwsze kroki
Ostrów	Wspieranie rozwoju i właściwego funkcjonowania wiejskiego gospodarstwa domowego	Nowoczesna i piękna zagroda wiejska
Ostrów	Wspieranie rozwoju i właściwego funkcjonowania wiejskiego gospodarstwa domowego	Warzywa i owoce - ich rola w żywieniu
Ostrów	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Bezpieczeństwo i higiena pracy w gospodarstwie rolnym
Ostrów	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Program LEADER
Ostrów	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Ubezpieczenia gospodarcze rolników
Ostrów	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Ułatwianie startu młodym rolnikom
Ostrów	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Zasada Wzajemnej Zgodności
Ostrów	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne
Ostrów	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Pozytywne wzorce pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich - wyjazd studyjny.
Ostrów	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej
Ostrów	Wspieranie zespołowych form gospodarowania w	Racjonalne żywienie rodziny

	województwie wielkopolskim	
--	----------------------------	--

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Ostrów	Wspieranie zespołowych form gospodarowania w województwie wielkopolskim	Zasady organizowania i funkcjonowania grup producentów rolnych
Ostrów	Zachowanie dziedzictwa kulturowego Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa kulinarnego	Co to jest produkt regionalny? Aktualne przepisy krajowe i unijne.
Ostrów	Zachowanie dziedzictwa kulturowego Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa kulinarnego	Dziedzictwo kulturowe wsi jako wartość zasługująca na zachowanie.
Ostrzeszów	Ochrona środowiska	Dokumentacja obowiązująca w gospodarstwie rolnym oraz zasady jej prowadzenia zgodnie w wymogami cc
Ostrzeszów	Ochrona środowiska	Dokumentacja w programie rolnośrodowiskowym
Ostrzeszów	Ochrona środowiska	Ogólne założenia Programu rolnośrodowiskowego na lata 2007 - 2013
Ostrzeszów	Ochrona środowiska	Pakiety przyrodnicze w Programie rolnośrodowiskowego na lata 2007-2013
Ostrzeszów	Ochrona środowiska	Program rolnośrodowiskowy 2007 - 2013.
Ostrzeszów	Ochrona środowiska	Technologiczne aspekty wprowadzania zasad zgodności cross compliance .
Ostrzeszów	Ochrona środowiska	Zasada Wzajemnej Zgodności w gospodarstwie rolnym
Ostrzeszów	Optymalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Chów i hodowla bydła mięsnego.
Ostrzeszów	Optymalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Produkcja żywca wołowego przy wykorzystaniu ras typowo mięsnych.
Ostrzeszów	Podnoszenie efektywności produkcji ziemniaków w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości.	Główne zagrożenia na plantacjach ziemniaka w okresie wegetacji.
Ostrzeszów	Podnoszenie efektywności produkcji ziemniaków w aspekcie obniżenia kosztów i	Uprawa ziemniaków na różne kierunki użytkowania

	zwiększenia jakości.	
--	----------------------	--

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Ostrzeszów	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Dopłaty obszarowe w 2011 r.
Ostrzeszów	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ekonomiczne aspekty wprowadzania Zasady Wzajemnej Zgodności
Ostrzeszów	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Kształtowanie konkurencyjności i zdolności konkurencyjnej gospodarstw rolnych
Ostrzeszów	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Podatek VAT oraz inne podatki w gospodarstwie rolnym.
Ostrzeszów	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Pozyskiwanie środków finansowych ze źródeł krajowych i UE w gospodarstwie rolnym

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Ostrzeszów	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Pozyskiwanie środków krajowych na inwestycje w gospodarstwie rolnym
Ostrzeszów	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Program rolnośrodowiskowy 2007 - 2013.
Ostrzeszów	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Środki unijne a inwestycje w gospodarstwie rolnym.
Ostrzeszów	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Słabe i mocne strony różnych źródeł finansowania inwestycji w gospodarstwach rolnych
Ostrzeszów	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ubezpieczenia w gospodarstwie rolnym , w tym dotowane ubezpieczenia rolne - stan aktualny .

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Ostrzeszów	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ubezpieczenia w gospodarstwie rolnym.
Ostrzeszów	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Zasada przyznawania płatności obszarowych w 2011r.
Ostrzeszów	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Nowoczesna technologia uprawy kukurydzy.
Ostrzeszów	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Nowości w hodowli zbóż jarych - którą odmianę wybrać.
Ostrzeszów	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Uprawa mieszanek zbożowo strączkowych
Ostrzeszów	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Wpływ efektywnego nawożenia na jakość i wysokość plonu zbóż.
Ostrzeszów	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Wybrane zagadnienia z nowoczesnej uprawy kukurydzy
Ostrzeszów	Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego	Czynniki wpływające na poprawę opłacalności i jakości żywca wieprzowego.
Ostrzeszów	Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego	Poprawa jakości poprzez właściwe krzyżowanie towarowe trzody chlewnej.
Ostrzeszów	Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego	Program zwalczania choroby Aujeszkiego u świń - stan aktualny i perspektywy dalszej realizacji.

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Ostrzeszów	Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego	Wykorzystanie roślin strączkowych i motylkowych w żywieniu świń
Ostrzeszów	Poprawa stanu technicznego pomieszczeń inwentarskich	Wentylacja samoczynna i wymuszona w obiektach inwentarskich.
Ostrzeszów	Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Profilaktyka zdrowotna, a zdrowy styl życia ludności obszarów wiejskich
Ostrzeszów	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Nowoczesna uprawa kukurydzy ze szczególnym uwzględnieniem ochrony przed patogenami.
Ostrzeszów	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Patogeny - zagrożenie i ich efektywne zwalczanie .
Ostrzeszów	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Szkodniki - coraz większe zagrożenie upraw zbożowych i ich zwalczanie.
Ostrzeszów	Racjonalna gospodarka na użytkach zielonych	Poprawna gospodarka na użytkach zielonych.
Ostrzeszów	Racjonalna gospodarka na użytkach zielonych	Prawidłowe nawożenie i pielęgnacja użytków zielonych.
Ostrzeszów	Racjonalna gospodarka na użytkach zielonych	Użytki zielone w przyrodniczych pakietach programu rolnośrodowiskowego
Ostrzeszów	Racjonalna gospodarka na użytkach zielonych	Właściwy dobór mieszanek traw z motylkowymi na trwałe i krótkotrwałe użytki zielone.
Ostrzeszów	Upowszechnianie rachunkowości rolnej w systemie Polski FADN w gospodarstwach rolnych	Korzyści dla gospodarstwa rolnego wynikające z tytułu prowadzenia rachunkowości rolnej na przykładzie Polskiego FADN
Ostrzeszów	Upowszechnianie rachunkowości rolnej w systemie Polski FADN w gospodarstwach rolnych	Ocena gospodarstwa rolnego na podstawie Raportu Indywidualnego
Ostrzeszów	Wspieranie rozwoju i właściwego funkcjonowania wiejskiego gospodarstwa domowego	Racjonalne żywienie rodziny
Ostrzeszów	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Korzystanie z usług doradczych przez rolników w ramach PROW 2007-2013
Ostrzeszów	Wspieranie rozwoju obszarów	Zasada wzajemnej zgodności w

	wiejskich	gospodarstwie rolnym
--	-----------	----------------------

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Ostrzeszów	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej
Ostrzeszów	Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki	Podstawy prawne prowadzenia działalności turystycznej i agroturystycznej na obszarach wiejskich
Ostrzeszów	Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki	Promocja i reklama w turystyce wiejskiej i agroturystyce
Ostrzeszów	Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki	Przepisy finansowanie w agroturystyce
Ostrzeszów	Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki	Źródła finansowania pozarolniczej działalności gospodarczej
Ostrzeszów	Zachowanie dziedzictwa kulturowego Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa kulinarnego	Tradycyjne produkty i potrawy wielkopolskie
Piła	Ochrona środowiska	Działania przyjazne ochronie środowiska.
Piła	Ochrona środowiska	Ogólne założenia Programu rolnośrodowiskowego na lata 2007 - 2013
Piła	Ochrona środowiska	Pełna ewidencja stosowanych w gospodarstwie środków ochrony roślin
Piła	Ochrona środowiska	Program rolnośrodowiskowy na lata 2007 - 2013
Piła	Ochrona środowiska	Zasada wzajemnej zgodności w gospodarstwie rolnym
Piła	Optymalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Mastitis nadal ważnym problemem zdrowotnym i ekonomicznym
Piła	Optymalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Optymalne żywienie bydła
Piła	Optymalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Wykrywanie antybiotyków i innych substancji hamujących w mleku.
Piła	Podnoszenie efektywności produkcji ziemniaków w	Ochrona ziemniaków przed patogenami.

	aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości.	
--	--	--

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Piła	Podnoszenie efektywności produkcji ziemniaków w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości.	Opłacalność produkcji ziemniaka nasiennego i produkcyjnego
Piła	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Analiza kondycji ekonomicznej gospodarstw rolnych.
Piła	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Finansowanie inwestycji z udziałem krajowych środków finansowych- kredyty preferencyjne w tym nMR,nKZ, nIP,nNT.
Piła	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Finansowanie inwestycji z udziałem środków UE i PROW 2007-2013
Piła	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Finansowanie inwestycji ze środków krajowych i UE.
Piła	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w	Podatek VAT w gospodarstwach rolnych

	zarządzaniu gospodarstwem rolnym	
--	----------------------------------	--

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Piła	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Pomoc finansowa z funduszy UE i krajowych
Piła	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Pozyskiwanie środków finansowych ze źródeł krajowych i UE.
Piła	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ubezpieczenia w gospodarstwach rolnych
Piła	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Charakterystyka odmian zbóż jakościowych i paszowych
Piła	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Dobra jakość materiału siewnego podstawą dobrych plonów zbóż
Piła	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Najważniejsza agrotechnika w uprawie zbóż i kukurydzy w warunkach północnej wielkopolski
Piła	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Wiosna na plantacjach zbóż i rzepaku ozimego.
Piła	Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego	Postęp genetyczny i warunki rozrodu jako czynnik wspomagający produkcję trzody chlewnej i bydła

Piła	Produkcja warzyw i owoców wysokiej jakości	Produkcja owoców.
------	---	-------------------

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Piła	Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Profilaktyka zdrowotna, zdrowy styl życia ludności obszarów wiejskich.
Piła	Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Promocja racjonalnego odżywiania i zdrowego stylu życia
Piła	Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Racjonalne żywienie rodziny wiejskiej
Piła	Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Zdrowie kobiety - nieodpłatne działania profilaktyczne
Piła	Rolnictwo ekologiczne	Stosowanie biodynamicznych środków ochrony roślin.
Piła	Upowszechnianie rachunkowości rolnej w systemie Polski FADN w gospodarstwach rolnych	Instalacja, wgrywanie zakresów, zasady przeprowadzania testów, tworzenie raportu o błędach, obsługa, zasady działania programu agrokoszty.
Piła	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Dopłaty bezpośrednie
Piła	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	PROW 2007-2013.
Piła	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Ubezpieczenia w gospodarstwach rolnych, w tym dotowane ubezpieczenia rolne.
Piła	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Wybrane zagadnienia PROW na lata 2007-2013
Poznań	Ochrona środowiska	Zagrożenia wynikające z niewłaściwego gospodarowania odpadami w gospodarstwie domowym.
Rawicz	Wspieranie rozwoju i właściwego funkcjonowania wiejskiego gospodarstwa domowego	Nowoczesna i piękna zagroda wiejska
Rawicz	Wspieranie rozwoju i właściwego funkcjonowania wiejskiego gospodarstwa domowego	Racjonalne żywienie rodziny

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Rawicz	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Dopłaty bezpośrednie i do materiału siewnego
Rawicz	Zachowanie dziedzictwa kulturowego Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa kulinarnego	Tradycyjne potrawy wielkopolskie
Słupca	Ochrona środowiska	Bieżące informacje nt., wymogów w programach rolno środowiskowych
Słupca	Ochrona środowiska	Podstawowe przepisy ochrony środowiska i obszarów chronionych
Słupca	Podnoszenie efektywności produkcji ziemniaków w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości.	Nowe odmiany ziemniaków.
Słupca	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Bieżąca informacja w zakresie dopłat bezpośrednich
Słupca	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Bieżąca informacja w zakresie podatku VAT w rolnictwie
Słupca	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Źródła finansowania inwestycji w gospodarstwach rolnych
Słupca	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Nowe odmiany zbóż

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Słupca	Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Promocja racjonalnego odżywiania i zdrowego stylu życia
Słupca	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Nowości w ochronie roślin
Słupca	Rolnictwo ekologiczne	Zasady rolnictwa ekologicznego
Słupca	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Informacja nt. możliwości korzystania z usług doradczych przez rolników w ramach PROW 2007-2013
Słupca	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Nowe przepisy dla gospodarstw agroturystycznych
Słupca	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Bieżące informacje nt. zakładania małych firm małych firm na wsi
Słupca	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Sprzedaż bezpośrednia elementem poprawy dochodu w gospodarstwie
Śrem	Ochrona środowiska	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków
Śrem	Ochrona środowiska	Krajowy program rolnośrodowiskowy
Śrem	Ochrona środowiska	Zagadnienie azotu azotanowego
Śrem	Optymalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Produkcja żywca wołowego z uwzględnieniem ras mięsnych
Śrem	Optymalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Żywienie krów
Śrem	Podnoszenie efektywności produkcji ziemniaków w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości.	Ochrona ziemniaków

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Śrem	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Działalność operacyjna gospodarstwa rolnego
Śrem	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Kalkulacje podstawowych kierunków produkcji
Śrem	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Metody sporządzania kalkulacji w gospodarstwie rolnym
Śrem	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Systemy informacji rynkowych
Śrem	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ubezpieczenia społeczne rolników

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Śrem	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Zarządzanie gospodarstwem rolnym
Śrem	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Plonowanie nowych odmian zbóż
Śrem	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Produkcja zbóż nowych odmian
Śrem	Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego	Czynniki wpływające na poprawę efektywności produkcji żywca wieprzowego
Śrem	Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego	Efektywny chów żywca wieprzowego
Śrem	Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego	Prawidłowe krzyżowanie oraz poprawa plenności trzody
Śrem	Poprawa stanu technicznego pomieszczeń inwentarskich	Pokrycia dachów eternitem.
Śrem	Poprawa stanu technicznego pomieszczeń inwentarskich	Wentylacja w pomieszczeniach inwentarskich
Śrem	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Ochrona upraw rolnych
Śrem	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Prowadzenie ewidencji zabiegów ochrony roślin.
Śrem	Racjonalna gospodarka na użytkach zielonych	Nawożenie tym wapnowanie na użytkach zielonych
Śrem	Realizacja Dyrektywy Azotanowej	Ochrona gruntów na OSN oraz prowadzenie dokumentacji
Śrem	Rolnictwo ekologiczne	Dokumentacja w programie rolnośrodowiskowym
Śrem	Rolnictwo ekologiczne	Ekologia w wiejskich gospodarstwach domowych
Śrem	Rolnictwo ekologiczne	Program rolnośrodowiskowy

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Śrem	Upowszechnianie rachunkowości rolnej w systemie Polski FADN w gospodarstwach rolnych	Ocena gospodarstwa na podstawie raportu
Śrem	Upowszechnianie rachunkowości rolnej w systemie Polski FADN w gospodarstwach rolnych	Polski FADN jako forma ewidencji zdarzeń gospodarczych w gospodarstwie rolnym
Śrem	Upowszechnianie rachunkowości rolnej w systemie Polski FADN w gospodarstwach rolnych	Rachunkowość FADN
Śrem	Upowszechnianie rachunkowości rolnej w systemie Polski FADN w gospodarstwach rolnych	System Polski FADN jako forma prowadzenia rachunkowości rolnej w gospodarstwie
Śrem	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Mikroprzedsiębiorstwa
Śrem	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Pozarolnicze formy działalności na obszarach wiejskich
Śrem	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Różnicowanie działalności na obszarach wiejskich
Śrem	Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki	Przepisy i podatki w agroturystyce
Śrem	Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki	Specjalizacja gospodarstw agroturystycznych
Śrem	Wspieranie zespołowych form gospodarowania w województwie wielkopolskim	Zasady tworzenia i organizacji grup producenckich
Śrem	Zachowanie dziedzictwa kulturowego Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa kulinarnego	Produkt regionalny - krajowa lista
Środa	Ochrona środowiska	Cross compliance w gospodarstwie rolnym
Środa	Ochrona środowiska	Dokumentacja w programie rolnośrodowiskowym

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Środa	Ochrona środowiska	Program rolnośrodowiskowy na lata 2007-2013
Środa	Ochrona środowiska	Zasada Wzajemnej Zgodności w gospodarstwie rolnym
Środa	Podnoszenie efektywności produkcji ziemniaków w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości.	Technologia upraw ziemniaków jadalnych
Środa	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Pozyskiwanie środków finansowych ze źródeł krajowych i UE w gospodarstwie rolnym
Środa	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ubezpieczenia w gospodarstwie rolnym
Środa	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ubezpieczenia w gospodarstwie rolnym, w tym dotowane ubezpieczenia
Środa	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Zastosowanie techniki informatycznej w zarządzaniu gospodarstwem rolnym.

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Środa	Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego	Krzyżowanie towarowe świń-dobór metody i rasy
Środa	Poza priorytetem	Dopłaty obszarowe
Środa	Produkcja warzyw i owoców wysokiej jakości	Nowości technologiczne w uprawie warzyw gruntowych.
Środa	Produkcja warzyw i owoców wysokiej jakości	Ocena zagrożenia plantacji warzyw przez chwasty i szkodniki, sposoby ich zwalczania
Środa	Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Profilaktyka zdrowotna a zdrowy styl życia ludności obszarów wiejskich
Środa	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Rozpoznawanie i chemiczne zwalczanie chwastów w zbożach ozimych
Środa	Upowszechnianie rachunkowości rolnej w systemie Polski FADN w gospodarstwach rolnych	Rachunkowość w zarządzaniu gospodarstwem rolnym (analiza raportu indywidualnego Polski FADN).
Środa	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Bezpieczeństwo i higiena pracy w gospodarstwie rolnym
Środa	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Dopłaty bezpośrednie 2011
Środa	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Korzystanie z usług doradczych przez rolników w ramach PROW 2007 -2013
Środa	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	PROW na lata 2007 -2013
Środa	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Ubezpieczenia w gospodarstwie rolnym
Środa	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Zasady wypełniania wniosków o dopłaty obszarowe
Środa	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Zieleń i miejsca wypoczynku i integracji mieszkańców wsi - zasady projektowania.
Środa	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Źródła finansowania inwestycji w gospodarstwach rolnych
Środa	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Aspekty prawne związane z rozpoczęciem i założeniem pozarolniczej działalności gospodarczej

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Środa	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej
Środa	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Sprzedaż bezpośrednia, dostawy bezpośrednie i MOL
Środa	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Źródła finansowania pozarolniczej działalności gospodarczej
Środa	Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki	Marketing w turystyce wiejskiej i agroturystyce
Środa	Zachowanie dziedzictwa kulturowego Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa kulinarnego	Tradycyjne produkty i potrawy wielkopolskie
Turek	Ochrona środowiska	Dobra kultura rolna - wymóg cross compliance
Turek	Ochrona środowiska	Dokumentacja w programie rolnośrodowiskowym
Turek	Ochrona środowiska	Działania przyjazne ochronie środowiska
Turek	Ochrona środowiska	Ogólne założenia programu rolnośrodowiskowego
Turek	Ochrona środowiska	Rodzaje odnawialnych źródeł energii.
Turek	Ochrona środowiska	Wykorzystanie wiatru, wody i słońca w celach energetycznych
Turek	Ochrona środowiska	Zasada Wzajemnej Zgodności w gospodarstwie rolnym
Turek	Optymalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Organizacja i prowadzenie stad bydła mięsnego
Turek	Optymalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Racjonalne żywienie krów mlecznych.
Turek	Optymalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Zasady prawidłowego żywienia krów mlecznych

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Turek	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Podatek VAT wpływem czy wydatkiem dla gospodarstwa rolnego
Turek	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Przyskanie środków finansowych ze źródeł krajowych i UE dla gospodarstwa rolnego
Turek	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ubezpieczenia w gospodarstwie rolnym w tym dotowane ubezpieczenia.
Turek	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Jak utrzymać urodzajność i żyzność gleby przy wysokim udziale zbóż w zmianowaniu
Turek	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Mikroorganizmy w uprawie roślin.
Turek	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Nawożenie mineralne oraz znaczenie mikroelementów w uprawie kukurydzy
Turek	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Nowości w hodowli zbóż - którą odmianę wybrać.
Turek	Poprawa opłacalności produkcji pasiecznej	Nowoczesna gospodarka pasieczna
Turek	Poprawa stanu technicznego pomieszczeń inwentarskich	Budowa, przepisy prawne budowlane - eksploatacja przydomowych oczyszczalni ścieków bytowych.

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Turek	Poprawa stanu technicznego pomieszczeń inwentarskich	Pokrycie budynków eternitem - jak rozwiązać problem pokryć - utylizacji do 2032 roku.
Turek	Produkcja warzyw i owoców wysokiej jakości	Podatek VAT w gospodarstwie ogrodniczym i rolnym - zmiana przepisów w 2011 r.
Turek	Produkcja warzyw i owoców wysokiej jakości	Zwalczanie parcha jabłoni w sadach towarowych
Turek	Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Jak długo i zdrowo żyć - ze szczególnym uwzględnieniem zasad żywienia
Turek	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Patogeny roślin uprawnych(zboża,rzepak,strączkowe,- chwasty,szkodniki,choroby)- rozpoznawanie i zwalczanie
Turek	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Rozpoznawanie i chemiczne zwalczanie chwastów w zbożach
Turek	Racjonalna gospodarka na użytkach zielonych	Prawidłowe nawożenie i pielęgnacja użytków zielonych.
Turek	Racjonalna gospodarka na użytkach zielonych	Użytki zielone w przyrodniczych pakietach programu rolnośrodowiskowego
Turek	Rolnictwo ekologiczne	Dokumentacja w rolnictwie ekologicznym
Turek	Wspieranie rozwoju i właściwego funkcjonowania wiejskiego gospodarstwa domowego	Racjonalne żywienie rodziny
Turek	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Bezpieczeństwo i higiena pracy w gospodarstwie rolnym
Turek	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Ubezpieczenia gospodarcze rolników
Turek	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Ułatwianie startu młodym rolnikom
Turek	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Wymogi wzajemnej zgodności
Turek	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Bezpieczeństwo i higiena pracy w gospodarstwie rolnym

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Turek	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej
Turek	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw
Turek	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Źródła finansowania pozarolniczej działalności gospodarczej
Turek	Wspieranie zespołowych form gospodarowania w województwie wielkopolskim	Zasady organizowania i funkcjonowania grup producentów rolnych
Wągrowiec	Ochrona środowiska	Dokumentacja w programie rolnośrodowiskowym
Wągrowiec	Ochrona środowiska	Ogólne założenia programu rolnośrodowiskowego na lata 2007-2013
Wągrowiec	Ochrona środowiska	Przydomowe oczyszczalnie ścieków
Wągrowiec	Ochrona środowiska	Wybrane elementy z PROW 2007-2013
Wągrowiec	Ochrona środowiska	Zasada Wzajemnej Zgodności w gospodarstwie rolnym.
Wągrowiec	Optymalizacja produkcji mleka i wołowiny z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia zasad wzajemnej zgodności.	Hodowla bydła mięsnego
Wągrowiec	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Zasada przyznania płatności bezpośrednich (obszarowych) w 2011 roku.
Wągrowiec	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Kalkulacja produkcji tuczników.

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Wągrowiec	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Źródła finansowania inwestycji w rolnictwie
Wągrowiec	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Kalkulacja produkcji zbóż.
Wągrowiec	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Dopłaty obszarowe w 2011 r.
Wągrowiec	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ekonomiczne aspekty wprowadzania Zasady Wzajemnej Zgodności
Wągrowiec	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Kalkulacje zużycia maszyn i produkcji

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Wągrowiec	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Korzyści płynące z programów rolnośrodowiskowych
Wągrowiec	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Podatek VAT w rolnictwie nowy trend czy konieczność ekonomiczna
Wągrowiec	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Podatki w gospodarstwie rolnym
Wągrowiec	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Pozyskiwanie środków finansowych ze źródeł krajowych i UE w gospodarstwie rolnym
Wągrowiec	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	PROW 2007-2013 "Ułatwienie startu młodym rolnikom"

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Wągrowiec	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Skutki zmian podatku VAT
Wągrowiec	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Ubezpieczenia w gospodarstwie rolnym.
Wągrowiec	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	VAT w gospodarstwie rolnym dla początkujących i zaawansowanych.
Wągrowiec	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Wybrane działania PROW na lata 2007-2013
Wągrowiec	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Zasada Wzajemnej Zgodności - obowiązujące wymogi.

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Wągrowiec	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Zasady przyznawania płatności obszarowych w 2011 roku
Wągrowiec	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Źródła finansowania inwestycji
Wągrowiec	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Uprawa zbóż jakościowych.
Wągrowiec	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Jak uzyskać wysokie plony zbóż.
Wągrowiec	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Prezentacja nowych odmian kukurydzy w uprawie na ziarno i na kiszonkę.
Wągrowiec	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Racjonalne nawożenie roślin
Wągrowiec	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Wprowadzanie do uprawy nowych odmian rzepaku ozimego
Wągrowiec	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Wpływ wybranych pierwiastków na rozwój roślin
Wągrowiec	Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego	Czynniki wpływające na poprawę opłacalności produkcji żywca wieprzowego.
Wągrowiec	Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego	Krzyżowanie towarowe trzody chlewnej
Wągrowiec	Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego	Prawidłowe wykonanie mieszanki pełnoporcjowej dla świń

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Wągrowiec	Poprawa stanu technicznego pomieszczeń inwentarskich	BHP w produkcji zwierzęcej
Wągrowiec	Poprawa stanu technicznego pomieszczeń inwentarskich	Parametry techniczne jakie muszą spełniać budynki inwentarskie
Wągrowiec	Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Profilaktyka zdrowotna a zdrowy styl życia ludności obszarów wiejskich
Wągrowiec	Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Wybrane związki chemiczne dodawane do produktów spożywczych i ich wpływ na organizm człowieka
Wągrowiec	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Dobór preparatów chemicznej ochrony w zależności od zagrożeń w uprawie rzepaku ozimego i kukurydzy
Wągrowiec	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Ochrona roślin okopowych
Wągrowiec	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Ochrona rzepaku.
Wągrowiec	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Ochrona zbóż.
Wągrowiec	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Patogeny roślin uprawnych
Wągrowiec	Racjonalizacja ochrony chemicznej roślin uprawnych	Szkodniki - coraz większe zagrożenie upraw
Wągrowiec	Racjonalna gospodarka na użytkach zielonych	Nawożenie użytków zielonych
Wągrowiec	Rolnictwo ekologiczne	Gospodarstwo rolne przyjazne środowisku naturalnemu
Wągrowiec	Rolnictwo ekologiczne	Odnawialne źródła energii dla domu i biznesu
Wągrowiec	Rolnictwo ekologiczne	Rolnictwo ekologiczne - jak zacząć.
Wągrowiec	Wspieranie rozwoju i właściwego funkcjonowania wiejskiego gospodarstwa domowego	Nowoczesna i piękna zagroda wiejska
Wągrowiec	Wspieranie rozwoju i właściwego funkcjonowania	Pomoc socjalno bytowa dla mieszkańców obszarów wiejskich

Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
	wiejskiego gospodarstwa domowego	
Wągrowiec	Wspieranie rozwoju i właściwego funkcjonowania wiejskiego gospodarstwa domowego	Racjonalne żywienie rodziny
Wągrowiec	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Zasada Wzajemnej Zgodności
Wągrowiec	Zachowanie dziedzictwa kulturowego Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa kulinarnego	Tradycyjne produkty i potrawy wielkopolski
Wolsztyn	Ochrona środowiska	Ogólne założenia Programu rolnośrodowiskowego 2007-2013.
Wolsztyn	Ochrona środowiska	Ogólne założenia Programu rolnośrodowiskowego na lata 2007 - 2013
Wolsztyn	Ochrona środowiska	Zasada Wzajemnej Zgodności w gospodarstwie rolnym.
Wolsztyn	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego i produkcji rolnej, w tym podatek VAT
Wolsztyn	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	Pozyskiwanie środków finansowych ze źródeł krajowych i UE w gospodarstwie rolnym
Wolsztyn	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym, w tym kształtowaniu konkurencyjności gospodarstwa rolnego przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów pomocnych w zarządzaniu	Rachunek ekonomiczny - praktyczne zastosowanie w zarządzaniu gospodarstwem rolnym

Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

	gospodarstwem rolnym	
Wolsztyn	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości	Efektywne nawożenie zbóż a wysokość plonu i jakość ziarna.

Komórka organizacyjna	Priorytet wojewódzki	Temat szkolenia informacyjnego
Wolsztyn	Upowszechnianie rachunkowości rolnej w systemie Polski FADN w gospodarstwach rolnych	Korzyści dla gospodarstwa rolnego wynikające z tytułu prowadzenia rachunkowości rolnej na przykładzie Polskiego FADN
Wolsztyn	Wspieranie rozwoju i właściwego funkcjonowania wiejskiego gospodarstwa domowego	Ułatwianie startu młodym rolnikom
Wolsztyn	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Bezpieczeństwo i higiena pracy w gospodarstwie rolnym
Wolsztyn	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Zasada Wzajemnej Zgodności
Wolsztyn	Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki	Jakość usług w turystyce wiejskiej
Wolsztyn	Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki	Promocja i reklama w turystyce wiejskiej i agroturystyce
Złotów	Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Co zrobić , żeby uwierzyć w siebie wzmocnić siebie
Złotów	Propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszarów wiejskich	Zdrowie kobiety -nieodpłatne działania profilaktyczne.
Złotów	Wspieranie rozwoju i właściwego funkcjonowania wiejskiego gospodarstwa domowego	Nowoczesna i piękna zagroda wiejska
Złotów	Wspieranie rozwoju i właściwego funkcjonowania wiejskiego gospodarstwa domowego	Racjonalne żywienie rodziny
Złotów	Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich	Ułatwianie startu młodym rolnikom
Złotów	Wspieranie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki	Walory turystyczne Wielkopolski dziedzictwo kulturowe wsi

Zestawienie tematyczne szkoleń informacyjnych dla rolników poza priorytetem zaplanowanych przez ZD w powiatach

Tabela 57.

Komórka organizacyjna	Temat szkolenia informacyjnego
Gniezno	Aktualny stan prawny w zakresie obowiązkowych ubezpieczeń upraw i zwierząt
Gniezno	Zasady wypełniania wniosków obszarowych na rok 2011
Jarocin	Pozyskiwanie środków finansowych ze źródeł krajowych i Unii Europejskiej
Kościan	Pozyskiwanie środków finansowych ze źródeł krajowych i UE w gospodarstwie rolnym
Kościan	Produkcja żywca wołowego na bazie matek ras mlecznych.
Kościan	Zasady wypełniania wniosków obszarowych
Krotoszyn	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej
Nowy Tomyśl	Zasady wypełniania wniosków o dopłaty obszarowe
Nowy Tomyśl	Aktualności rolnicze i bieżące informacje dotyczące działalności doradczej na terenie powiatu.
Nowy Tomyśl	Aktualności rolnicze i bieżące informacje dotyczące działalności doradczej na terenie powiatu.
Nowy Tomyśl	BHP i ubezpieczenia w rolnictwie
Nowy Tomyśl	Choroby metaboliczne krów mlecznych
Nowy Tomyśl	Doradztwo rolnicze PROW 2007-13, dopłaty, dotacje.
Nowy Tomyśl	Zapobieganie wypadkom w rolnictwie wśród dzieci i młodzieży z terenów wiejskich
Nowy Tomyśl	Zasady wypełniania wniosków o dopłaty obszarowe.
Nowy Tomyśl	Zmiany w funkcjonowaniu systemu PL FADN w 2011 roku
Poznań	Jak korzystać ze strony internetowej e-WODR.
Poznań	PROW na lata 2007 - 2013
Wągrowiec	Nowości w hodowli roślin strączkowych.
Września	Aktualne zagadnienia dotyczące rolnictwa obszarów wiejskich i pracy doradczej w powiecie.

Tabela 58.

Zestawienie ilościowe szkoleń informacyjnych dla rolników zaplanowane przez ZD w powiatach realizowane w ramach priorytetów powiatowych na 2011 rok			
ZD	Priorytet powiatowy	Kierownik priorytetu	Ilość szkoleń.
Chodzież	Poprawa warunków życia i sytuacji finansowej gospodarstw rolnych	Janusz Marcinkowski	7
Czarnków-Trzcianka	Upowszechnianie wiedzy w zakresie wdrażania norm i wymogów wzajemnej zgodności (cross compliance) w gospodarstwach rolnych powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego	Andrzej Kluczka	69
Gniezno	Poprawa jakości produktów rolniczych z uwzględnieniem zasad wzajemnej zgodności i organizowanie rynków rolniczych	Bolesław Kaźmierczak	53
Gostyń	Ochrona środowiska ze szczególnym uwzględnieniem Dyrektywy Azotanowej na terenie powiatu gostyńskiego	Zbigniew Borowski	16
Grodzisk	Nowoczesna wiedza rolnicza z uwzględnieniem ochrony środowiska	Genowefa Feldgebel	13
Jarocin	Poprawa wyników produkcyjnych i jakości żywca wieprzowego z uwzględnieniem ochrony środowiska	Krzysztof Linkowski	24
Kalisz	Poprawa jakości produktów roślinnych i zwierzęcych z uwzględnieniem aspektów ekonomicznych	Stanisław Zabarski	20
Kępno	Zwiększenie opłacalności gospodarowania poprzez zwiększenie efektywności produkcji rolniczej oraz wprowadzanie dodatkowych źródeł dochodu w gospodarstwie	Andrzej Józefowicz	13
Koło	Uprawa roślin alternatywnych dla upraw zbożowych	Antoni Sikorski	18
Konin	Poprawa bezpieczeństwa pracy w gospodarstwie rolnym w świetle zasad wzajemnej zgodności	Juliusz Kłaniecki	9
Kościan	Produkcja rolnicza a ochrona środowiska	Jan Szczepaniak	39
Krotoszyn	Ochrona środowiska na terenie powiatu krotoszyńskiego	Elżbieta Kaczmarek	20
Leszno	Od producenta do konsumenta	Marek Kmiećkowiak	48
Międzychód	Nowości w rolnictwie z uwzględnieniem ochrony środowiska	Czesława Nowak	30

Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

Nowy Tomyśl	Poprawa wydajności i opłacalności produkcji zbóż	Krzysztof Labok	12
-------------	--	-----------------	----

ZD	Priorytet powiatowy	Kierownik priorytetu	Ilość szkoleń.
Oborniki	Modernizacja produkcji rolniczej i poprawa jakości produktów rolnych z uwzględnieniem ochrony środowiska i bezpieczeństwa zdrowotnego żywności	Zbigniew Zając	42
Ostrzeszów	Ochrona środowiska w gospodarstwach rolnych powiatu ostrzeszowskiego	Jan Kałużny	6
Piła	Ochrona środowiska ze szczególnym uwzględnieniem przedsięwzięć rolnośrodowiskowych w powiecie pilskim	Jerzy Markowski	1
Pleszew	Gospodarstwa rolne w warunkach gospodarki rynkowej	Tadeusz Wojcieszak	137
Poznań	Wsparcie dla produkcji rolniczej i poprawa jej jakości z uwzględnieniem ochrony środowiska	Maria Modrzejewska	188
Rawicz	Ochrona środowiska w powiecie rawickim	Ryszard Bijak	44
Słupca	Poprawa jakości i promocja produkcji żywca wieprzowego w powiecie słupeckim	Adam Kwapich	36
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Chrystian Szymański	98
Śrem	Modernizacja produkcji rolnej oraz konkurencyjności gospodarstw rolnych	Zdzisław Kruk	31
Środa	Wspieranie przedsiębiorczości na obszarach wiejskich powiatu średzkiego	Halina Biechowiak-Drożak	10
Turek	Wspieranie przedsiębiorczości i lokalnych inicjatyw	Grażyna Józwiak	36
Września	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich powiatu wrzesińskiego	Ziemowit Jęczkowski	70
Złotów	Dostosowanie produkcji do norm obowiązujących w Unii Europejskiej	Janusz Kalisz	80
Suma:			1170

Zestawienie tematyczne szkoleń informacyjnych dla rolników zaplanowane przez ZD w powiatach w ramach priorytetów powiatowych

Tabela 59.

Szkolenia informacyjne dla rolników		
Komórka organizacyjna	Priorytet powiatowy	Temat szkolenia informacyjnego
Chodzież	Poprawa warunków życia i sytuacji finansowej gospodarstw rolnych	Cross compliance- wybrane zagadnienia
Chodzież	Poprawa warunków życia i sytuacji finansowej gospodarstw rolnych	Program zwalczania chorób zakaźnych zwierząt gospodarskich
Czarnków-Trzcianka	Upowszechnianie wiedzy w zakresie wdrażania norm i wymogów wzajemnej zgodności (cross compliance) w gospodarstwach rolnych powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego	BHP w gospodarstwie rolnym
Czarnków-Trzcianka	Upowszechnianie wiedzy w zakresie wdrażania norm i wymogów wzajemnej zgodności (cross compliance) w gospodarstwach rolnych powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego	Co to jest produkt regionalny? Aktualne przepisy krajowe i unijne
Czarnków-Trzcianka	Upowszechnianie wiedzy w zakresie wdrażania norm i wymogów wzajemnej zgodności (cross compliance) w gospodarstwach rolnych powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego	Cross compliance - wybrane zagadnienia

Komórka organizacyjna	Priorytet powiatowy	Temat szkolenia informacyjnego
Czarnków-Trzcianka	Upowszechnianie wiedzy w zakresie wdrażania norm i wymogów wzajemnej zgodności (cross compliance) w gospodarstwach rolnych powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego	Dobrostan zwierząt wybrane zagadnienia
Czarnków-Trzcianka	Upowszechnianie wiedzy w zakresie wdrażania norm i wymogów wzajemnej zgodności (cross compliance) w gospodarstwach rolnych powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego	Korzystanie z usług doradczych przez rolników.
Czarnków-Trzcianka	Upowszechnianie wiedzy w zakresie wdrażania norm i wymogów wzajemnej zgodności (cross compliance) w gospodarstwach rolnych powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego	Krajowa Lista Produktów Tradycyjnych - przykłady i promocja
Czarnków-Trzcianka	Upowszechnianie wiedzy w zakresie wdrażania norm i wymogów wzajemnej zgodności (cross compliance) w gospodarstwach rolnych powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego	Minimalne wymagania wzajemnej zgodności dla gospodarstw rolnych w zakresie dobrej kultury rolnej
Czarnków-Trzcianka	Upowszechnianie wiedzy w zakresie wdrażania norm i wymogów wzajemnej zgodności (cross compliance) w gospodarstwach rolnych powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego	Minimalne wymagania wzajemnej zgodności dla gospodarstw rolnych w zakresie dobrostanu zwierząt
Czarnków-Trzcianka	Upowszechnianie wiedzy w zakresie wdrażania norm i wymogów wzajemnej zgodności (cross compliance) w gospodarstwach rolnych powiatu czarnkowsko-	Minimalne wymagania wzajemnej zgodności dla gospodarstw rolnych w zakresie ochrony środowiska

	trzcianeckiego	
Komórka organizacyjna	Priorytet powiatowy	Temat szkolenia informacyjnego
Czarnków-Trzcianka	Upowszechnianie wiedzy w zakresie wdrażania norm i wymogów wzajemnej zgodności (cross compliance) w gospodarstwach rolnych powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego	Minimalne wymagania wzajemnej zgodności dla gospodarstw rolnych w zakresie zdrowia zwierząt oraz ich identyfikacji i rejestracji
Czarnków-Trzcianka	Upowszechnianie wiedzy w zakresie wdrażania norm i wymogów wzajemnej zgodności (cross compliance) w gospodarstwach rolnych powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego	Minimalne wymagania wzajemnej zgodności dla gospodarstw rolnych w zakresie zdrowotności roślin
Czarnków-Trzcianka	Upowszechnianie wiedzy w zakresie wdrażania norm i wymogów wzajemnej zgodności (cross compliance) w gospodarstwach rolnych powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego	Ochrona środowiska wybrane zagadnienia
Czarnków-Trzcianka	Upowszechnianie wiedzy w zakresie wdrażania norm i wymogów wzajemnej zgodności (cross compliance) w gospodarstwach rolnych powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego	Podatek VAT w rolnictwie
Czarnków-Trzcianka	Upowszechnianie wiedzy w zakresie wdrażania norm i wymogów wzajemnej zgodności (cross compliance) w gospodarstwach rolnych powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego	Program rolnośrodowiskowy na lata 2007-2013
Czarnków-Trzcianka	Upowszechnianie wiedzy w zakresie wdrażania norm i wymogów wzajemnej zgodności (cross compliance) w	PROW na lata 2007-2013 - wybrane zagadnienia.

	gospodarstwach rolnych powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego	
Komórka organizacyjna	Priorytet powiatowy	Temat szkolenia informacyjnego
Czarnków-Trzcianka	Upowszechnianie wiedzy w zakresie wdrażania norm i wymogów wzajemnej zgodności (cross compliance) w gospodarstwach rolnych powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej
Czarnków-Trzcianka	Upowszechnianie wiedzy w zakresie wdrażania norm i wymogów wzajemnej zgodności (cross compliance) w gospodarstwach rolnych powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego	Sprzedaż bezpośrednia, dostawy bezpośrednie i MOL
Czarnków-Trzcianka	Upowszechnianie wiedzy w zakresie wdrażania norm i wymogów wzajemnej zgodności (cross compliance) w gospodarstwach rolnych powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego	Tradycyjne produkty i potrawy wielkopolskie
Czarnków-Trzcianka	Upowszechnianie wiedzy w zakresie wdrażania norm i wymogów wzajemnej zgodności (cross compliance) w gospodarstwach rolnych powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw
Czarnków-Trzcianka	Upowszechnianie wiedzy w zakresie wdrażania norm i wymogów wzajemnej zgodności (cross compliance) w gospodarstwach rolnych powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego	Zasada Wzajemnej Zgodności w gospodarstwie rolnym - zagadnienia dotyczące zdrowia publicznego, zdrowia zwierząt, zgłaszania niektórych chorób oraz zdrowotności roślin
Czarnków-Trzcianka	Upowszechnianie wiedzy w zakresie wdrażania norm i wymogów wzajemnej	Zasada Wzajemnej Zgodności w gospodarstwie rolnym dotyczące zdrowia zwierząt i roślin.

	zgodności (cross compliance) w gospodarstwach rolnych powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego	
Komórka organizacyjna	Priorytet powiatowy	Temat szkolenia informacyjnego
Czarnków-Trzcianka	Upowszechnianie wiedzy w zakresie wdrażania norm i wymogów wzajemnej zgodności (cross compliance) w gospodarstwach rolnych powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego	Wypełnianie wniosków o dopłaty bezpośrednie
Czarnków-Trzcianka	Upowszechnianie wiedzy w zakresie wdrażania norm i wymogów wzajemnej zgodności (cross compliance) w gospodarstwach rolnych powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego	Zdrowotność roślin -stosowanie środków, ograniczenia, dokumentacja. Bezpieczeństwo żywności i pasz- wymagania
Czarnków-Trzcianka	Upowszechnianie wiedzy w zakresie wdrażania norm i wymogów wzajemnej zgodności (cross compliance) w gospodarstwach rolnych powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego	Źródła finansowania pozarolniczej działalności gospodarczej
Gniezno	Poprawa jakości produktów rolniczych z uwzględnieniem zasad wzajemnej zgodności i organizowanie rynków rolniczych	Aspekty biologiczne uprawy mieszanek zbożowo-strączkowych (walory paszowe plonu oraz wartość przedplonowa), również w aspekcie rolnictwa zrównoważonego
Gniezno	Poprawa jakości produktów rolniczych z uwzględnieniem zasad wzajemnej zgodności i organizowanie rynków rolniczych	Błędy w agrotechnice wpływające na jakość produktów roślinnych
Gniezno	Poprawa jakości produktów rolniczych z uwzględnieniem zasad wzajemnej zgodności i organizowanie rynków rolniczych	Czynniki wpływające na poprawę jakości żywca wieprzowego.
Gniezno	Poprawa jakości produktów	Dobór roślin w uprawie poplonów (ozime,

	rolniczych z uwzględnieniem zasad wzajemnej zgodności i organizowanie rynków rolniczych	ścierniskowe), agrotechnika oraz ich wpływ na ilość i jakość roślin w plonie głównym
--	---	--

Komórka organizacyjna	Priorytet powiatowy	Temat szkolenia informacyjnego
Gniezno	Poprawa jakości produktów rolniczych z uwzględnieniem zasad wzajemnej zgodności i organizowanie rynków rolniczych	Efektywne i racjonalne nawożenie mineralne oraz chemiczna ochrona zbóż-wpływ na jakość produktu końcowego
Gniezno	Poprawa jakości produktów rolniczych z uwzględnieniem zasad wzajemnej zgodności i organizowanie rynków rolniczych	Jakość produkowanych pasz w gospodarstwie a zdrowie zwierząt gospodarskich.
Gniezno	Poprawa jakości produktów rolniczych z uwzględnieniem zasad wzajemnej zgodności i organizowanie rynków rolniczych	Nowe technologie uprawy zbóż w aspekcie zachowania zasad wzajemnej zgodności
Gniezno	Poprawa jakości produktów rolniczych z uwzględnieniem zasad wzajemnej zgodności i organizowanie rynków rolniczych	Obowiązek spełnienia przez gospodarstwo Zasady Wzajemnej Zgodności ze szczególnym uwzględnieniem dobrostanu zwierząt
Gniezno	Poprawa jakości produktów rolniczych z uwzględnieniem zasad wzajemnej zgodności i organizowanie rynków rolniczych	Optymalizacja produkcji żywca wieprzowego z uwzględnieniem ochrony środowiska i spełnienia Zasad Wzajemnej Zgodności.
Gniezno	Poprawa jakości produktów rolniczych z uwzględnieniem zasad wzajemnej zgodności i organizowanie rynków rolniczych	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów, zwiększenia jakości z uwzględnieniem Zasad Wzajemnej Zgodności
Gniezno	Poprawa jakości produktów rolniczych z uwzględnieniem zasad wzajemnej zgodności i organizowanie rynków rolniczych	Poprawa jakości i opłacalności produkcji żywca wieprzowego
Gniezno	Poprawa jakości produktów rolniczych z uwzględnieniem zasad wzajemnej zgodności i organizowanie rynków rolniczych	Poprawa jakości produkcji mleka w oparciu o prawidłowe przechowywanie
Gniezno	Poprawa jakości produktów rolniczych z uwzględnieniem zasad wzajemnej zgodności i organizowanie rynków rolniczych	Poprawa żyzności i urodzajności gleby, prowadzenie właściwych płodozmianów w oparciu o wyniki badań glebowych z uwzględnieniem Zasad Wzajemnej Zgodności

	rolniczych	
--	------------	--

Komórka organizacyjna	Priorytet powiatowy	Temat szkolenia informacyjnego
Gniezno	Poprawa jakości produktów rolniczych z uwzględnieniem zasad wzajemnej zgodności i organizowanie rynków rolniczych	Program rolnośrodowiskowy ze szczególnym uwzględnieniem pakietów: rolnictwo zrównoważone i ochrona gleb i wód; wpływ ich realizacji na jakość płodów rolnych, także w aspekcie cross compliance
Gniezno	Poprawa jakości produktów rolniczych z uwzględnieniem zasad wzajemnej zgodności i organizowanie rynków rolniczych	Programy rolnośrodowiskowe - prawa i obowiązki uczestników (rolników)
Gniezno	Poprawa jakości produktów rolniczych z uwzględnieniem zasad wzajemnej zgodności i organizowanie rynków rolniczych	Racjonalna ochrona zbóż w połączeniu z prawidłowym nawożeniem na podstawie chemicznej analizy gleby
Gniezno	Poprawa jakości produktów rolniczych z uwzględnieniem zasad wzajemnej zgodności i organizowanie rynków rolniczych	Rynki zbytu rzepaku-prognoza na 2011 rok
Gniezno	Poprawa jakości produktów rolniczych z uwzględnieniem zasad wzajemnej zgodności i organizowanie rynków rolniczych	Rynki zbytu warzyw-prognoza na rok 2012
Gniezno	Poprawa jakości produktów rolniczych z uwzględnieniem zasad wzajemnej zgodności i organizowanie rynków rolniczych	Technologia uprawy kukurydzy z uwzględnieniem zwalczania patogenów (nowe zagrożenia)
Gniezno	Poprawa jakości produktów rolniczych z uwzględnieniem zasad wzajemnej zgodności i organizowanie rynków rolniczych	Uprawa pszenicy wysokiej jakości z uwzględnieniem nowych odmian
Gniezno	Poprawa jakości produktów rolniczych z uwzględnieniem zasad wzajemnej zgodności i organizowanie rynków rolniczych	Wpływ kompleksowej ochrony roślin na jakość i ilość uzyskanych plonów
Gniezno	Poprawa jakości produktów rolniczych z uwzględnieniem zasad wzajemnej zgodności i organizowanie rynków rolniczych	Wpływ krzyżowania i stosowania zbilansowanych dawek żywieniowych na poprawę mięsności żywca wieprzowego

	rolniczych	
--	------------	--

Komórka organizacyjna	Priorytet powiatowy	Temat szkolenia informacyjnego
Gniezno	Poprawa jakości produktów rolniczych z uwzględnieniem zasad wzajemnej zgodności i organizowanie rynków rolniczych	Zasada Wzajemnej Zgodności w produkcji roślinnej-
Gniezno	Poprawa jakości produktów rolniczych z uwzględnieniem zasad wzajemnej zgodności i organizowanie rynków rolniczych	Zasada Wzajemnej Zgodności w zakresie bezpieczeństwa żywności wprowadzanej na rynek.
Gniezno	Poprawa jakości produktów rolniczych z uwzględnieniem zasad wzajemnej zgodności i organizowanie rynków rolniczych	Zasada Wzajemnej Zgodności w zakresie jakości produkowanych pasz
Gniezno	Poprawa jakości produktów rolniczych z uwzględnieniem zasad wzajemnej zgodności i organizowanie rynków rolniczych	Zakwaszenie gleb - potrzeby wapnowania - w nowoczesnej technologii uprawy zbóż
Gniezno	Poprawa jakości produktów rolniczych z uwzględnieniem zasad wzajemnej zgodności i organizowanie rynków rolniczych	Zasada Wzajemnej Zgodności (cross compliance) - popularyzacja i wdrażanie
Gniezno	Poprawa jakości produktów rolniczych z uwzględnieniem zasad wzajemnej zgodności i organizowanie rynków rolniczych	Zasada Wzajemnej Zgodności w produkcji zwierzęcej
Gostyń	Ochrona środowiska ze szczególnym uwzględnieniem Dyrektywy Azotanowej na terenie powiatu gostyńskiego	Zasada Wzajemnej Zgodności z szczególnym uwzględnieniem ochrony środowiska.
Grodzisk	Nowoczesna wiedza rolnicza z uwzględnieniem ochrony środowiska	Dopłaty obszarowe w 2011 roku
Grodzisk	Nowoczesna wiedza rolnicza z uwzględnieniem ochrony środowiska	Ekonomiczne aspekty wprowadzenia cross compliance
Grodzisk	Nowoczesna wiedza rolnicza z uwzględnieniem ochrony	Ekonomiczne aspekty wprowadzenia Zasady Wzajemnej Zgodności

	środowiska	
--	------------	--

Komórka organizacyjna	Priorytet powiatowy	Temat szkolenia informacyjnego
Jarocin	Poprawa wyników produkcyjnych i jakości żywca wieprzowego z uwzględnieniem ochrony środowiska	Czynniki wpływające na jakość żywca wieprzowego
Jarocin	Poprawa wyników produkcyjnych i jakości żywca wieprzowego z uwzględnieniem ochrony środowiska	Poprawa technologii oraz jakości, rentowności w produkcji mięsa wieprzowego
Jarocin	Poprawa wyników produkcyjnych i jakości żywca wieprzowego z uwzględnieniem ochrony środowiska	Poprawa wyników produkcyjnych jakości żywca wieprzowego z uwzględnieniem ochrony środowiska
Jarocin	Poprawa wyników produkcyjnych i jakości żywca wieprzowego z uwzględnieniem ochrony środowiska	Profilaktyka zdrowotna w produkcji trzody chlewnej
Kalisz	Poprawa jakości produktów roślinnych i zwierzęcych z uwzględnieniem aspektów ekonomicznych	Czy opłaca się inwestować w poprawę jakości
Kalisz	Poprawa jakości produktów roślinnych i zwierzęcych z uwzględnieniem aspektów ekonomicznych	Dlaczego warto stosować nasiona kwalifikowane?
Kalisz	Poprawa jakości produktów roślinnych i zwierzęcych z uwzględnieniem aspektów ekonomicznych	Dobór odmian zbóż i kukurydzy do warunków środowiskowych
Kalisz	Poprawa jakości produktów roślinnych i zwierzęcych z uwzględnieniem aspektów ekonomicznych	Efektywne nawożenie roślin wpływające na poprawę jakości w aspekcie obniżenia kosztów.
Kalisz	Poprawa jakości produktów roślinnych i zwierzęcych z uwzględnieniem aspektów ekonomicznych	Ekologiczna metoda uprawy jako ważny czynnik jakości żywności.
Kalisz	Poprawa jakości produktów roślinnych i zwierzęcych z uwzględnieniem aspektów	Integrowana produkcja - droga do certyfikatu

	ekonomicznych	
--	---------------	--

Komórka organizacyjna	Priorytet powiatowy	Temat szkolenia informacyjnego
Kalisz	Poprawa jakości produktów roślinnych i zwierzęcych z uwzględnieniem aspektów ekonomicznych	Nawozy i środki poprawiające właściwości gleby -sposobem na obniżenie kosztów produkcji
Kalisz	Poprawa jakości produktów roślinnych i zwierzęcych z uwzględnieniem aspektów ekonomicznych	Podnoszenie jakości zbóż poprzez odpowiednie zabiegi agrotechniczne nawożenie i ochronę
Kalisz	Poprawa jakości produktów roślinnych i zwierzęcych z uwzględnieniem aspektów ekonomicznych	Poprawa jakości produktów roślinnych i zwierzęcych poprzez wprowadzanie ekologicznych metod gospodarowania
Kalisz	Poprawa jakości produktów roślinnych i zwierzęcych z uwzględnieniem aspektów ekonomicznych	Poprawa jakości zbóż paszowych poprzez stosowanie fungicydów i wpływ na efekty tuczu świń
Kalisz	Poprawa jakości produktów roślinnych i zwierzęcych z uwzględnieniem aspektów ekonomicznych	Racjonalizacja i prowadzenie rejestru środków ochrony chemicznej roślin
Kalisz	Poprawa jakości produktów roślinnych i zwierzęcych z uwzględnieniem aspektów ekonomicznych	Uprawa międzyplonów -wykorzystanie przyrodniczych czynników warunkujących dobre zbiory roślin w plonie głównym i poprawę ich zdrowotności.
Kalisz	Poprawa jakości produktów roślinnych i zwierzęcych z uwzględnieniem aspektów ekonomicznych	Uprawa zbóż jarych w warunkach gminy Mycielin
Kalisz	Poprawa jakości produktów roślinnych i zwierzęcych z uwzględnieniem aspektów ekonomicznych	Wpływ chorób przechowalniczych warzyw gruntowych na ich jakość i cenę
Kalisz	Poprawa jakości produktów roślinnych i zwierzęcych z uwzględnieniem aspektów ekonomicznych	Wykorzystanie efektywnych mikroorganizmów w produkcji roślinnej i zwierzęcej
Kępno	Zwiększenie opłacalności gospodarowania poprzez zwiększenie efektywności produkcji rolniczej oraz wprowadzanie dodatkowych źródeł dochodu w gospodarstwie	Cykl świński a prognozowanie cen żywece wieprzowego

Komórka organizacyjna	Priorytet powiatowy	Temat szkolenia informacyjnego
Kępno	Zwiększenie opłacalności gospodarowania poprzez zwiększenie efektywności produkcji rolniczej oraz wprowadzanie dodatkowych źródeł dochodu w gospodarstwie	Czynniki wpływające na poprawę opłacalności produkcji i jakość żywca wieprzowego
Kępno	Zwiększenie opłacalności gospodarowania poprzez zwiększenie efektywności produkcji rolniczej oraz wprowadzanie dodatkowych źródeł dochodu w gospodarstwie	Jak skutecznie konkurować na rynku żywca wieprzowego
Kępno	Zwiększenie opłacalności gospodarowania poprzez zwiększenie efektywności produkcji rolniczej oraz wprowadzanie dodatkowych źródeł dochodu w gospodarstwie	Pozyskiwanie środków finansowych ze źródeł krajowych
Kępno	Zwiększenie opłacalności gospodarowania poprzez zwiększenie efektywności produkcji rolniczej oraz wprowadzanie dodatkowych źródeł dochodu w gospodarstwie	Program rolnośrodowiskowy na lata 2007-2013
Kępno	Zwiększenie opłacalności gospodarowania poprzez zwiększenie efektywności produkcji rolniczej oraz wprowadzanie dodatkowych źródeł dochodu w gospodarstwie	Słabe i mocne strony różnych źródeł finansowania inwestycji w gospodarstwach rolnych
Kępno	Zwiększenie opłacalności gospodarowania poprzez zwiększenie efektywności produkcji rolniczej oraz wprowadzanie dodatkowych źródeł dochodu w gospodarstwie	Wybór najtańszego źródła finansowania inwestycji w gospodarstwie rolnym - porównanie różnych źródeł finansowania
Koło	Uprawa roślin alternatywnych dla upraw zbożowych	Ekonomiczne aspekty uprawy roślin strączkowych.

Komórka organizacyjna	Priorytet powiatowy	Temat szkolenia informacyjnego
Koło	Uprawa roślin alternatywnych dla upraw zbożowych	Mieszanki strączkowo - zbożowe jako alternatywa upraw zbożowych.
Koło	Uprawa roślin alternatywnych dla upraw zbożowych	Rośliny strączkowe jako alternatywa produkcji zbóż.
Koło	Uprawa roślin alternatywnych dla upraw zbożowych	Rzepak ozimy jako alternatywa upraw zbożowych
Koło	Uprawa roślin alternatywnych dla upraw zbożowych	Technologia uprawy rzepaku ozimego z uwzględnieniem nowych odmian.
Koło	Uprawa roślin alternatywnych dla upraw zbożowych	Uprawa roślin alternatywnych dla upraw zbożowych
Koło	Uprawa roślin alternatywnych dla upraw zbożowych	Uprawa roślin motylkowych
Koło	Uprawa roślin alternatywnych dla upraw zbożowych	Uprawa roślin motylkowych jako alternatywa dla upraw zbożowych
Koło	Uprawa roślin alternatywnych dla upraw zbożowych	Uprawa roślin strączkowych
Koło	Uprawa roślin alternatywnych dla upraw zbożowych	Uprawa łubinu jako alternatywa dla upraw zbożowych.
Koło	Uprawa roślin alternatywnych dla upraw zbożowych	Uprawa łubinu żółtego
Konin	Poprawa bezpieczeństwa pracy w gospodarstwie rolnym w świetle zasad wzajemnej zgodności	BHP w gospodarstwie rolnym w świetle cross compliance
Konin	Poprawa bezpieczeństwa pracy w gospodarstwie rolnym w świetle zasad wzajemnej zgodności	Poprawa bezpieczeństwa pracy w gospodarstwie rolnym w świetle Zasady Wzajemnej Zgodności
Kościan	Produkcja rolnicza a ochrona środowiska	Aktualne zasady wypełnianie wniosków obszarowych na rok 2011r

Kościan	Produkcja rolnicza a ochrona środowiska	Analiza porównawcza wpływu podatku VAT na sytuację finansową gospodarstwa rolnego.
---------	--	---

Komórka organizacyjna	Priorytet powiatowy	Temat szkolenia informacyjnego
Kościan	Produkcja rolnicza a ochrona środowiska	Ekonomiczne aspekty wprowadzania Zasady Wzajemnej Zgodności w gospodarstwach rolnych.
Kościan	Produkcja rolnicza a ochrona środowiska	Funkcjonowanie rynku nasiennego w Polsce kwestie związane z wyłącznym prawem oraz odstępstwem rolnym.
Kościan	Produkcja rolnicza a ochrona środowiska	Integrowane metody produkcji rolniczej
Kościan	Produkcja rolnicza a ochrona środowiska	Jak utrzymać urodzajność i żyzność gleby przy wysokim udziale zbóż w zmianowaniu.
Kościan	Produkcja rolnicza a ochrona środowiska	Krajowy program rolnośrodowiskowy
Kościan	Produkcja rolnicza a ochrona środowiska	Ochrona środowiska na obszarach wiejskich
Kościan	Produkcja rolnicza a ochrona środowiska	Pakiety przyrodnicze w Programie rolnośrodowiskowym na lata 2007-2013
Kościan	Produkcja rolnicza a ochrona środowiska	Środki ochrony roślin a ochrona środowiska
Kościan	Produkcja rolnicza a ochrona środowiska	Wdrażanie Dyrektywy Azotanowej na obszarach szczególnie narażonych na odpływ azotu
Kościan	Produkcja rolnicza a ochrona środowiska	Wszystko co warto wiedzieć o wdrażaniu dyrektywy azotanowej w Polsce
Kościan	Produkcja rolnicza a ochrona środowiska	Zasada Wzajemnej Zgodności w gospodarstwie rolnym
Kościan	Produkcja rolnicza a ochrona środowiska	Zasady wypełniania wniosków obszarowych
Kościan	Produkcja rolnicza a ochrona środowiska	Znaczenie roślin strączkowych i motylkowych
Krotoszyn	Ochrona środowiska na terenie powiatu krotoszyńskiego	Dobra kultura rolna -wymóg cross compliance
Krotoszyn	Ochrona środowiska na terenie powiatu krotoszyńskiego	Dobre praktyki rolnicze w produkcji zwierzęcej w aspekcie spełnienia wymogów wzajemnej zgodności
Krotoszyn	Ochrona środowiska na terenie powiatu krotoszyńskiego	Nawożenie roślin uprawnych jako ważny aspekt ochrony środowiska.

Komórka organizacyjna	Priorytet powiatowy	Temat szkolenia informacyjnego
Krotoszyn	Ochrona środowiska na terenie powiatu krotoszyńskiego	Ochrona środowiska-wymogi cross compliance.
Krotoszyn	Ochrona środowiska na terenie powiatu krotoszyńskiego	Planowanie nawożenia organicznego i mineralnego w gospodarstwie.
Krotoszyn	Ochrona środowiska na terenie powiatu krotoszyńskiego	Produkcja rolnicza źródłem zanieczyszczeń środowiska.
Krotoszyn	Ochrona środowiska na terenie powiatu krotoszyńskiego	Realizacja II etapu DA na terenie powiatu krotoszyńskiego
Krotoszyn	Ochrona środowiska na terenie powiatu krotoszyńskiego	Zasada Wzajemnej Zgodności w gospodarstwie rolnym
Leszno	Od producenta do konsumenta	Normy i regulacje prawne w produkcji rolniczej
Leszno	Od producenta do konsumenta	Prawidłowe rozwiązania w technologii produkcji rolniczej.
Międzychód	Nowości w rolnictwie z uwzględnieniem ochrony środowiska	Finansowanie inwestycji z udziałem środków krajowych i UE
Międzychód	Nowości w rolnictwie z uwzględnieniem ochrony środowiska	Nowe technologie w produkcji roślinnej
Międzychód	Nowości w rolnictwie z uwzględnieniem ochrony środowiska	Płatności obszarowe w 2011 roku
Międzychód	Nowości w rolnictwie z uwzględnieniem ochrony środowiska	Technologiczne aspekty wprowadzania zasad cross compliance
Międzychód	Nowości w rolnictwie z uwzględnieniem ochrony środowiska	Warunki uzyskania pomocy w ramach wybranego Działania PROW 2007-2013
Międzychód	Nowości w rolnictwie z uwzględnieniem ochrony środowiska	Zasada Wzajemnej Zgodności

Komórka organizacyjna	Priorytet powiatowy	Temat szkolenia informacyjnego
Nowy Tomyśl	Poprawa wydajności i opłacalności produkcji zbóż	Charakterystyka odmian zbóż wg oceny COBORU
Nowy Tomyśl	Poprawa wydajności i opłacalności produkcji zbóż	Nowe odmiany zbóż i roślin strączkowych.
Nowy Tomyśl	Poprawa wydajności i opłacalności produkcji zbóż	Nowoczesne technologie produkcji zbóż
Nowy Tomyśl	Poprawa wydajności i opłacalności produkcji zbóż	Nowości w hodowli zbóż którą odmianę wybrać?
Nowy Tomyśl	Poprawa wydajności i opłacalności produkcji zbóż	Nowości w hodowli zbóż -którą odmianę wybrać?
Nowy Tomyśl	Poprawa wydajności i opłacalności produkcji zbóż	Optymalne nawożenie jako czynnik opłacalności produkcji zbóż
Nowy Tomyśl	Poprawa wydajności i opłacalności produkcji zbóż	Patogeny (chwasty, szkodniki i choroby) zagrożenia i ich efektywne zwalczanie.
Nowy Tomyśl	Poprawa wydajności i opłacalności produkcji zbóż	Wpływ nawożenia na rozwój zbóż jarych.
Nowy Tomyśl	Poprawa wydajności i opłacalności produkcji zbóż	Wpływ odnowy materiału siewnego i zwalczania chorób grzybowych na zdrowotność roślin, jakość oraz wielkość plonu
Nowy Tomyśl	Poprawa wydajności i opłacalności produkcji zbóż	Zastosowanie nowych preparatów ochrony roślin w produkcji zbóż jako czynnik poprawy ich wydajności i opłacalności
Oborniki	Modernizacja produkcji rolniczej i poprawa jakości produktów rolnych z uwzględnieniem ochrony środowiska i bezpieczeństwa zdrowotnego żywności	Aktualne informacje o źródłach finansowania modernizacji gospodarstw rolnych ze źródeł krajowych i Unii Europejskiej
Oborniki	Modernizacja produkcji rolniczej i poprawa jakości produktów rolnych z uwzględnieniem ochrony środowiska i bezpieczeństwa zdrowotnego żywności	Aktualne informacje o źródłach finansowania gospodarstw rolnych z źródeł krajowych i funduszy Unii Europejskiej.
Oborniki	Modernizacja produkcji rolniczej i poprawa jakości produktów rolnych z uwzględnieniem ochrony środowiska i bezpieczeństwa zdrowotnego żywności	Ekonomiczne aspekty wprowadzania Zasady Wzajemnej Zgodności

Komórka organizacyjna	Priorytet powiatowy	Temat szkolenia informacyjnego
Oborniki	Modernizacja produkcji rolniczej i poprawa jakości produktów rolnych z uwzględnieniem ochrony środowiska i bezpieczeństwa zdrowotnego żywności	Finansowanie inwestycji w rolnictwie ze źródeł krajowych i Unii Europejskiej.
Oborniki	Modernizacja produkcji rolniczej i poprawa jakości produktów rolnych z uwzględnieniem ochrony środowiska i bezpieczeństwa zdrowotnego żywności	Materia organiczna - wpływ na żyzność i biologiczną aktywność gleby
Oborniki	Modernizacja produkcji rolniczej i poprawa jakości produktów rolnych z uwzględnieniem ochrony środowiska i bezpieczeństwa zdrowotnego żywności	Nowości w zakresie produkcji rolnej z uwzględnieniem środowiska.
Oborniki	Modernizacja produkcji rolniczej i poprawa jakości produktów rolnych z uwzględnieniem ochrony środowiska i bezpieczeństwa zdrowotnego żywności	Ogólne założenia Programu rolnośrodowiskowego oraz obowiązki rolników realizujących pakiety rolnośrodowiskowe
Oborniki	Modernizacja produkcji rolniczej i poprawa jakości produktów rolnych z uwzględnieniem ochrony środowiska i bezpieczeństwa zdrowotnego żywności	Skutki finansowe zmian Wspólnej Polityki Rolnej dla gospodarstw rolnych.
Oborniki	Modernizacja produkcji rolniczej i poprawa jakości produktów rolnych z uwzględnieniem ochrony środowiska i bezpieczeństwa zdrowotnego żywności	Wymogi Zasady Wzajemnej Zgodności w gospodarstwie rolnym ze szczególnym uwzględnieniem ochrony środowiska i dobrostanu zwierząt
Oborniki	Modernizacja produkcji rolniczej i poprawa jakości produktów rolnych z uwzględnieniem ochrony środowiska i bezpieczeństwa zdrowotnego żywności	Wymogi Zasady Wzajemnej Zgodności w gospodarstwie rolnym ze szczególnym uwzględnieniem ochrony środowiska oraz zdrowia publicznego, zdrowia zwierząt i zdrowotności roślin

Komórka organizacyjna	Priorytet powiatowy	Temat szkolenia informacyjnego
Oborniki	Modernizacja produkcji rolniczej i poprawa jakości produktów rolnych z uwzględnieniem ochrony środowiska i bezpieczeństwa zdrowotnego żywności	Wymogi Zasady Wzajemnej Zgodności w gospodarstwie rolnym ze szczególnym uwzględnieniem ochrony środowiska i dobrostanu zwierząt
Oborniki	Modernizacja produkcji rolniczej i poprawa jakości produktów rolnych z uwzględnieniem ochrony środowiska i bezpieczeństwa zdrowotnego żywności	Wymogi Zasady Wzajemnej Zgodności ze szczególnym uwzględnieniem zasad BHP oraz bezpieczeństwa zdrowotnego
Oborniki	Modernizacja produkcji rolniczej i poprawa jakości produktów rolnych z uwzględnieniem ochrony środowiska i bezpieczeństwa zdrowotnego żywności	Zmiany w zakresie Wspólnej Polityki Rolnej
Oborniki	Modernizacja produkcji rolniczej i poprawa jakości produktów rolnych z uwzględnieniem ochrony środowiska i bezpieczeństwa zdrowotnego żywności	Zmiany w zasadach funkcjonowania Wspólnej Polityki Rolnej
Oborniki	Modernizacja produkcji rolniczej i poprawa jakości produktów rolnych z uwzględnieniem ochrony środowiska i bezpieczeństwa zdrowotnego żywności	Źródła finansowania modernizacji gospodarstw rolnych i pozarolniczej działalności gospodarczej na terenach wiejskich
Ostrzeszów	Ochrona środowiska w gospodarstwach rolnych powiatu ostrzeszowskiego	Ogólne założenia Programu rolnośrodowiskowego na lata 2007-13
Ostrzeszów	Ochrona środowiska w gospodarstwach rolnych powiatu ostrzeszowskiego	Technologiczne aspekty wprowadzania zasad zgodności cross compliance .
Ostrzeszów	Ochrona środowiska w gospodarstwach rolnych powiatu ostrzeszowskiego	Użytki zielone w przyrodniczych pakietach programu rolnośrodowiskowego.
Ostrzeszów	Ochrona środowiska w gospodarstwach rolnych powiatu ostrzeszowskiego	Zasada Wzajemnej Zgodności w gospodarstwie rolnym-obowiązująca dokumentacja i jej prowadzenie

Komórka organizacyjna	Priorytet powiatowy	Temat szkolenia informacyjnego
Ostrzeszów	Ochrona środowiska w gospodarstwach rolnych powiatu ostrzeszowskiego	Zasada Wzajemnej Zgodności w gospodarstwie rolnym.
Ostrzeszów	Ochrona środowiska w gospodarstwach rolnych powiatu ostrzeszowskiego	Zasada Wzajemnej Zgodności ze szczególnym uwzględnieniem ochrony środowiska
Piła	Ochrona środowiska ze szczególnym uwzględnieniem przedsięwzięć rolnośrodowiskowych w powiecie pilskim	Ogólne założenia Programu rolnośrodowiskowego na lata 2007- 2013
Pleszew	Gospodarstwa rolne w warunkach gospodarki rynkowej	Aktualne kredyty preferencyjne
Pleszew	Gospodarstwa rolne w warunkach gospodarki rynkowej	Aktualności FADN
Pleszew	Gospodarstwa rolne w warunkach gospodarki rynkowej	Aktualności w PROW
Pleszew	Gospodarstwa rolne w warunkach gospodarki rynkowej	Aktualności z zakresu pozyskiwania funduszy z UE
Pleszew	Gospodarstwa rolne w warunkach gospodarki rynkowej	Aktualności z zakresu pozyskiwania funduszy z UE - dopłaty bezpośrednie 2011
Pleszew	Gospodarstwa rolne w warunkach gospodarki rynkowej	Aktualności z zakresu rolnictwa
Pleszew	Gospodarstwa rolne w warunkach gospodarki rynkowej	Analiza raportów ekonomicznych gospodarstwa
Pleszew	Gospodarstwa rolne w warunkach gospodarki rynkowej	Analiza skutków powodzi w rolnictwie
Pleszew	Gospodarstwa rolne w warunkach gospodarki rynkowej	Bieżące informacje z zakresu PROW 2007-2013
Pleszew	Gospodarstwa rolne w warunkach gospodarki	Cross compliance

	rynkowej	
--	----------	--

Komórka organizacyjna	Priorytet powiatowy	Temat szkolenia informacyjnego
Pleszew	Gospodarstwa rolne w warunkach gospodarki rynkowej	Dopłaty bezpośrednie i aktualności w rolnictwie
Pleszew	Gospodarstwa rolne w warunkach gospodarki rynkowej	Doskonalenie pracy na programach komputerowych EXCEL WORD
Pleszew	Gospodarstwa rolne w warunkach gospodarki rynkowej	Dziedzictwo kulinarne Wielkopolski
Pleszew	Gospodarstwa rolne w warunkach gospodarki rynkowej	Materiał siewny - zasady pozyskiwania zwrotu z ARR
Pleszew	Gospodarstwa rolne w warunkach gospodarki rynkowej	Minimalne wymagania cross compliance
Pleszew	Gospodarstwa rolne w warunkach gospodarki rynkowej	Nowości w rolnictwie
Pleszew	Gospodarstwa rolne w warunkach gospodarki rynkowej	Praktyczne zastosowanie analiz kosztów produkcji w gospodarstwie.
Pleszew	Gospodarstwa rolne w warunkach gospodarki rynkowej	Profilaktyka pierwszo i drugorzędowa. Pierwsza pomoc.
Pleszew	Gospodarstwa rolne w warunkach gospodarki rynkowej	Program rolnośrodowiskowy
Pleszew	Gospodarstwa rolne w warunkach gospodarki rynkowej	Promocja zdrowego stylu życia
Pleszew	Gospodarstwa rolne w warunkach gospodarki rynkowej	PROW 2007-2013
Pleszew	Gospodarstwa rolne w warunkach gospodarki rynkowej	Racjonalne żywienie rodziny
Pleszew	Gospodarstwa rolne w warunkach gospodarki rynkowej	Upowszechnianie wiedzy z zakresu ochrony środowiska na obszarach wiejskich
Pleszew	Gospodarstwa rolne w	Zagrożenia dla jakości wód ze strony

	warunkach gospodarki rynkowej	rolnictwa.
--	----------------------------------	------------

Komórka organizacyjna	Priorytet powiatowy	Temat szkolenia informacyjnego
Pleszew	Gospodarstwa rolne w warunkach gospodarki rynkowej	Zasada Wzajemnej Zgodności cross compliance
Pleszew	Gospodarstwa rolne w warunkach gospodarki rynkowej	Zasada Wzajemnej Zgodności w gospodarstwach rolnych
Pleszew	Gospodarstwa rolne w warunkach gospodarki rynkowej	Zmiany w funduszach unijnych.
Pleszew	Gospodarstwa rolne w warunkach gospodarki rynkowej	Zmiany w PROW 2007-2013
Poznań	Wsparcie dla produkcji rolniczej i poprawa jej jakości z uwzględnieniem ochrony środowiska	Kalkulacje rolnicze, wykorzystanie kalkulacji w prowadzeniu gospodarstwa rolnego.
Poznań	Wsparcie dla produkcji rolniczej i poprawa jej jakości z uwzględnieniem ochrony środowiska	Agroturystyka-wybrane zagadnienia.
Poznań	Wsparcie dla produkcji rolniczej i poprawa jej jakości z uwzględnieniem ochrony środowiska	Cross compliance w gospodarstwie rolnym
Poznań	Wsparcie dla produkcji rolniczej i poprawa jej jakości z uwzględnieniem ochrony środowiska	Dobra praktyka rolnicza w produkcji roślinnej w aspekcie cross compliance
Poznań	Wsparcie dla produkcji rolniczej i poprawa jej jakości z uwzględnieniem ochrony środowiska	Dobra praktyka rolnicza w produkcji zwierzęcej w aspekcie cross compliance
Poznań	Wsparcie dla produkcji rolniczej i poprawa jej jakości z uwzględnieniem ochrony środowiska	Dokumentacja w programie rolnośrodowikowym
Poznań	Wsparcie dla produkcji rolniczej i poprawa jej jakości z uwzględnieniem ochrony środowiska	Dopłaty bezpośrednie i rolnośrodowiskowe w 2011 roku.
Poznań	Wsparcie dla produkcji rolniczej i poprawa jej	Dopłaty bezpośrednie w 2011 roku

	jakości z uwzględnieniem ochrony środowiska	
Komórka organizacyjna	Priorytet powiatowy	Temat szkolenia informacyjnego
Poznań	Wsparcie dla produkcji rolniczej i poprawa jej jakości z uwzględnieniem ochrony środowiska	Dopłaty do materiału siewnego
Poznań	Wsparcie dla produkcji rolniczej i poprawa jej jakości z uwzględnieniem ochrony środowiska	Dopłaty obszarowe 2011
Poznań	Wsparcie dla produkcji rolniczej i poprawa jej jakości z uwzględnieniem ochrony środowiska	Dostosowanie gospodarstwa rolnego do zasad cross compliance
Poznań	Wsparcie dla produkcji rolniczej i poprawa jej jakości z uwzględnieniem ochrony środowiska	Dotowane ubezpieczenia rolne
Poznań	Wsparcie dla produkcji rolniczej i poprawa jej jakości z uwzględnieniem ochrony środowiska	Efektywne funkcjonowanie gospodarstwa rolnego w oparciu wykorzystanie internetu
Poznań	Wsparcie dla produkcji rolniczej i poprawa jej jakości z uwzględnieniem ochrony środowiska	Ekonomiczne aspekty wprowadzenia Zasady Wzajemnej Zgodności
Poznań	Wsparcie dla produkcji rolniczej i poprawa jej jakości z uwzględnieniem ochrony środowiska	Kredytowanie rolnictwa
Poznań	Wsparcie dla produkcji rolniczej i poprawa jej jakości z uwzględnieniem ochrony środowiska	Możliwości pozyskiwania informacji przydatnych do zarządzania gospodarstwem rolnym ze strony internetowej WODR Poznań
Poznań	Wsparcie dla produkcji rolniczej i poprawa jej jakości z uwzględnieniem ochrony środowiska	Nowoczesna gospodarka pasieczna
Poznań	Wsparcie dla produkcji rolniczej i poprawa jej jakości z uwzględnieniem ochrony środowiska	Nowości i aktualne problemy rolnictwa

Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

Poznań	Wsparcie dla produkcji rolniczej i poprawa jej jakości z uwzględnieniem ochrony środowiska	Nowości w nawożeniu i sposoby polepszania warunków glebowych
--------	--	--

Komórka organizacyjna	Priorytet powiatowy	Temat szkolenia informacyjnego
Poznań	Wsparcie dla produkcji rolniczej i poprawa jej jakości z uwzględnieniem ochrony środowiska	Ogólne założenia Programu rolnośrodowiskowego na lata 2007-2013.
Poznań	Wsparcie dla produkcji rolniczej i poprawa jej jakości z uwzględnieniem ochrony środowiska	Omówienie Programu rolnośrodowiskowego w ramach PROW 2007 - 2013
Poznań	Wsparcie dla produkcji rolniczej i poprawa jej jakości z uwzględnieniem ochrony środowiska	Poprawa efektywności produkcji zbóż w aspekcie obniżenia kosztów i zwiększenia jakości
Poznań	Wsparcie dla produkcji rolniczej i poprawa jej jakości z uwzględnieniem ochrony środowiska	Pozyskiwanie środków finansowych w gospodarstwie -fundusze UE i środki krajowe
Poznań	Wsparcie dla produkcji rolniczej i poprawa jej jakości z uwzględnieniem ochrony środowiska	Pozyskiwanie środków finansowych ze źródeł krajowych w gospodarstwie rolnym
Poznań	Wsparcie dla produkcji rolniczej i poprawa jej jakości z uwzględnieniem ochrony środowiska	Prezentacja strony internetowej WODR i możliwości praktycznego jej wykorzystania
Poznań	Wsparcie dla produkcji rolniczej i poprawa jej jakości z uwzględnieniem ochrony środowiska	Produkt regionalny ochrona i promocja
Poznań	Wsparcie dla produkcji rolniczej i poprawa jej jakości z uwzględnieniem ochrony środowiska	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Poznań	Wsparcie dla produkcji rolniczej i poprawa jej jakości z uwzględnieniem ochrony środowiska	Raport indywidualny-przydatność dla gospodarstwa
Poznań	Wsparcie dla produkcji	Środki do produkcji roślinnej i ochrona roślin

Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

	rolniczej i poprawa jej jakości z uwzględnieniem ochrony środowiska	
Poznań	Wsparcie dla produkcji rolniczej i poprawa jej jakości z uwzględnieniem ochrony środowiska	Środki do produkcji zwierzęcej

Komórka organizacyjna	Priorytet powiatowy	Temat szkolenia informacyjnego
Poznań	Wsparcie dla produkcji rolniczej i poprawa jej jakości z uwzględnieniem ochrony środowiska	Ubezpieczenia w rolnictwie
Poznań	Wsparcie dla produkcji rolniczej i poprawa jej jakości z uwzględnieniem ochrony środowiska	Wykorzystanie stron internetowych w prowadzeniu gospodarstwa rolnego.
Poznań	Wsparcie dla produkcji rolniczej i poprawa jej jakości z uwzględnieniem ochrony środowiska	Zasady higieny i ochrony zdrowia
Poznań	Wsparcie dla produkcji rolniczej i poprawa jej jakości z uwzględnieniem ochrony środowiska	Zmianowanie, poplony, międzyplony szansą na poprawę żyzności gleb
Rawicz	Ochrona środowiska w powiecie rawickim	Cross compliance w gospodarstwie rolnym
Rawicz	Ochrona środowiska w powiecie rawickim	PROW 2007 - 2013 ze szczególnym uwzględnieniem programów rolnośrodowiskowych
Słupca	Poprawa jakości i promocja produkcji żywca wieprzowego w powiecie słupeckim	Analiza ekonomiczna gospodarstw trzodowych
Słupca	Poprawa jakości i promocja produkcji żywca wieprzowego w powiecie słupeckim	Analiza kosztów produkcji żywca wieprzowego
Słupca	Poprawa jakości i promocja produkcji żywca wieprzowego w powiecie słupeckim	Analiza kosztów żywca wieprzowego
Słupca	Poprawa jakości i promocja produkcji żywca	Bieżące informacje w zakresie profilaktyki trzody chlewnej

	wieprzowego w powiecie słupeckim	
Słupca	Poprawa jakości i promocja produkcji żywca wieprzowego w powiecie słupeckim	Minimalne wymagania dla świń

Komórka organizacyjna	Priorytet powiatowy	Temat szkolenia informacyjnego
Słupca	Poprawa jakości i promocja produkcji żywca wieprzowego w powiecie słupeckim	Nowoczesne systemy utrzymania świń
Słupca	Poprawa jakości i promocja produkcji żywca wieprzowego w powiecie słupeckim	Podstawy BHP w produkcji żywca wieprzowego
Słupca	Poprawa jakości i promocja produkcji żywca wieprzowego w powiecie słupeckim	Prawidłowa wentylacja w budynkach inwentarskich
Słupca	Poprawa jakości i promocja produkcji żywca wieprzowego w powiecie słupeckim	Wpływ żywienia na wyniki produkcyjne trzody chlewnej
Słupca	Poprawa jakości i promocja produkcji żywca wieprzowego w powiecie słupeckim	Zasada Wzajemnej Zgodności w aspekcie produkcji trzody chlewnej
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	BHP w gospodarstwie i przy wykonywaniu zabiegów ochrony roślin. Prowadzenie ewidencji zabiegów.
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	BHP w produkcji roślinnej i zwierzęcej. Prowadzenie ewidencji zabiegów ochrony roślin
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	BHP w rolnictwie i gospodarstwie rolnym.

Komórka organizacyjna	Priorytet powiatowy	Temat szkolenia informacyjnego
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Dopłaty bezpośrednie
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Chemiczne zwalczanie patogenów w rzepaku i zbożach (rozpoznawanie sprawców zagrożeń i dobór metod zwalczania)
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Dopłaty bezpośrednie - zasady przyznawania na rok 2011.
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Dostosowanie gospodarstw rolnych do minimalnych Zasad Wzajemnej Zgodności cross compliance.
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Działania przyjazne ochronie środowiska
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Ekologiczne oczyszczalnie ścieków

Komórka organizacyjna	Priorytet powiatowy	Temat szkolenia informacyjnego
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Finansowanie inwestycji w gospodarstwie rolnym ze źródeł krajowych i UE.
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Ochrona środowiska - wymóg cross compliance
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Odnawialne źródła energii
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Organizacja i zarządzanie gospodarstwem rolnym
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Podatek VAT w rolnictwie
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Podstawowe problemy zdrowotne w produkcji zwierzęcej - obowiązek zwalczania chorób zakaźnych.

Komórka organizacyjna	Priorytet powiatowy	Temat szkolenia informacyjnego
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Pozyskiwanie środków finansowych ze źródeł krajowych i UE w gospodarstwie rolnym.
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	PROW 2007-2013 ze szczególnym uwzględnieniem programu rolnośrodowiskowego
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Rachunek ekonomiczny w zarządzaniu gospodarstwem rolnym
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Racjonalne nawożenie zbóż i rzepaku w okresie wegetacji z uwzględnieniem bilansu składników pokarmowych w okresach intensywnego zapotrzebowania.
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Racjonalne nawożenie zbóż w okresie wegetacji z uwzględnieniem bilansu składników pokarmowych
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Sporządzanie pasz w gospodarstwie na własne potrzeby w świetle obowiązujących przepisów weterynaryjnych.

Komórka organizacyjna	Priorytet powiatowy	Temat szkolenia informacyjnego
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Standardy technologiczne podstawowych roślin towarowych
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Technologia uprawy rzepaku z wykorzystaniem nowych elementów uprawy. Charakterystyka i dobór odmian.
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Technologia uprawy zbóż i zwalczanie chorób.
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Technologia uprawy zbóż na cele konsumpcyjne. Elementy wpływające na jakość ziarna. Dobór i charakterystyka odmian
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Technologia uprawy kukurydzy i zwalczanie chorób
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Tradycyjne produkty i potrawy wielkopolskie.

Komórka organizacyjna	Priorytet powiatowy	Temat szkolenia informacyjnego
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Ubezpieczenia w gospodarstwie rolnym
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Upowszechnianie rolnictwa ekologicznego i ochrony środowiska obszarów wiejskich
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Upowszechnianie wiedzy z zakresu rolnictwa ekologicznego i ochrony środowiska na obszarach wiejskich.
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Uprawa zbóż na cele konsumpcyjne. Elementy wpływające na technologiczną jakość ziarna. Charakterystyka i dobór odmian.
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Ułatwianie startu młodym rolnikom.
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Walory turystyczne Wielkopolski.

Komórka organizacyjna	Priorytet powiatowy	Temat szkolenia informacyjnego
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Wpływ odnowy materiału siewnego i zwalczania chorób grzybowych na jakość oraz wielkość plonu
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Wpływ odnowy materiału siewnego i zwalczania chorób grzybowych na zdrowotność roślin i jakość oraz wielkość plonu
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Wybór najtańszego źródła finansowania inwestycji w gospodarstwie rolnym - porównanie różnych źródeł finansowania inwestycji
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Wykorzystanie rachunkowości rolnej jako narzędzia wspierającego prawidłowe zarządzanie gospodarstwem rolnym.
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Zapewnienie podstawowych wymagań dobrostanu zwierząt
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Zaraza ziemniaka - sposoby zwalczania.

Komórka organizacyjna	Priorytet powiatowy	Temat szkolenia informacyjnego
Szamotuły	Przystosowanie gospodarstw rolnych do standardów obowiązujących w UE z zakresu higieny, ochrony środowiska oraz norm jakościowych w produkcji żywności	Zasada Wzajemnej Zgodności w gospodarstwie rolnym.
Śrem	Modernizacja produkcji rolnej oraz konkurencyjności gospodarstw rolnych	BHP w gospodarstwie rolnym
Śrem	Modernizacja produkcji rolnej oraz konkurencyjności gospodarstw rolnych	Energia odnawialna, szansą poprawy dochodu w gospodarstwie
Śrem	Modernizacja produkcji rolnej oraz konkurencyjności gospodarstw rolnych	Krajowe kredyty z dopłatami ARiMR
Śrem	Modernizacja produkcji rolnej oraz konkurencyjności gospodarstw rolnych	Mikroprzedsiębiorstwa
Śrem	Modernizacja produkcji rolnej oraz konkurencyjności gospodarstw rolnych	Ogólne zasady wypełniania wniosków o dopłaty unijne
Śrem	Modernizacja produkcji rolnej oraz konkurencyjności gospodarstw rolnych	PROW 2007 - 2013 - aktualności
Śrem	Modernizacja produkcji rolnej oraz konkurencyjności gospodarstw rolnych	Zasada Wzajemnej Zgodności
Śrem	Modernizacja produkcji rolnej oraz konkurencyjności gospodarstw rolnych	Zasady wypełniania wniosków o dopłaty bezpośrednie , uzupełniające i rolnośrodowiskowe
Śrem	Modernizacja produkcji rolnej oraz konkurencyjności gospodarstw rolnych	Zmiany PROW 2007-2013
Środa	Wspieranie przedsiębiorczości na obszarach wiejskich powiatu średzkiego	Cross-compliance w gospodarstwie rolnym
Środa	Wspieranie przedsiębiorczości na obszarach wiejskich powiatu średzkiego	Dopłaty do materiału siewnego

Komórka organizacyjna	Priorytet powiatowy	Temat szkolenia informacyjnego
Środa	Wspieranie przedsiębiorczości na obszarach wiejskich powiatu średzkiego	Dopłaty obszarowe
Środa	Wspieranie przedsiębiorczości na obszarach wiejskich powiatu średzkiego	Ochrona środowiska - wymóg cross compliance
Środa	Wspieranie przedsiębiorczości na obszarach wiejskich powiatu średzkiego	Ubezpieczenia rolnicze
Turek	Wspieranie przedsiębiorczości i lokalnych inicjatyw	Alternatywne kierunki produkcji w gospodarstwach rolnych
Turek	Wspieranie przedsiębiorczości i lokalnych inicjatyw	Programy pomocowe PROW 2007- 2013 dla przedsięwzięć gospodarczych.
Turek	Wspieranie przedsiębiorczości i lokalnych inicjatyw	Programy pomocowe PROW 2007-2013 dla przedsięwzięć na rzecz aktywizacji lokalnych społeczności
Turek	Wspieranie przedsiębiorczości i lokalnych inicjatyw	Programy pomocowe PROW 2007-2013 na rzecz aktywizacji lokalnych społeczności
Turek	Wspieranie przedsiębiorczości i lokalnych inicjatyw	Programy pomocowe PROW 2007-2013 na rzecz lokalnych społeczności
Turek	Wspieranie przedsiębiorczości i lokalnych inicjatyw	Zadania i rozwój Lokalnych Grup Działania na przykładzie LGD-TUR
Września	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich powiatu wrzesińskiego	Cross compliance - wybrane zagadnienia
Września	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich powiatu wrzesińskiego	Jakość usług w turystyce wiejskiej
Września	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich powiatu wrzesińskiego	Marketing w turystyce wiejskiej i agroturystyce
Września	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich powiatu wrzesińskiego	Podatek VAT w rolnictwie

Komórka organizacyjna	Priorytet powiatowy	Temat szkolenia informacyjnego
Wrzesnia	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich powiatu wrzesińskiego	Podstawy prawne prowadzenia działalności turystycznej i agroturystycznej na obszarach wiejskich
Wrzesnia	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich powiatu wrzesińskiego	Pozyskiwanie środków finansowych ze źródeł krajowych i UE
Wrzesnia	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich powiatu wrzesińskiego	Promocja i reklama w turystyce wiejskiej i agroturystyce
Wrzesnia	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich powiatu wrzesińskiego	Specjalizacja gospodarstw agroturystycznych
Wrzesnia	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich powiatu wrzesińskiego	Ubezpieczenia w gospodarstwie rolnym
Wrzesnia	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich powiatu wrzesińskiego	Ubezpieczenia w gospodarstwie rolnym, w tym dotowane ubezpieczenia rolne - stan aktualny
Wrzesnia	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich powiatu wrzesińskiego	Walory turystyczne wielkopolski i dziedzictwo kulturowe wsi
Wrzesnia	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich powiatu wrzesińskiego	Wybrane działania PROW na lata 2007-2013
Wrzesnia	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich powiatu wrzesińskiego	Wykorzystanie alternatywnych źródeł energii w gospodarstwie
Wrzesnia	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich powiatu wrzesińskiego	Zasada cross compliance w gospodarstwie rolnym
Wrzesnia	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich powiatu wrzesińskiego	Zasady udzielania dopłat do materiału siewnego.

	wrzesińskiego	
--	---------------	--

Komórka organizacyjna	Priorytet powiatowy	Temat szkolenia informacyjnego
Września	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich powiatu wrzesińskiego	Zasady udzielania dopłat obszarowych w 2011 roku
Września	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich powiatu wrzesińskiego	Źródła finansowania inwestycji w rolnictwie
Września	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich powiatu wrzesińskiego	Żywienie gości w gospodarstwach agroturystycznych
Złotów	Dostosowanie produkcji do norm obowiązujących w Unii Europejskiej	Cross compliance - wybrane zagadnienia
Złotów	Dostosowanie produkcji do norm obowiązujących w Unii Europejskiej	Wybrane działania PROW 2007-13
Złotów	Dostosowanie produkcji do norm obowiązujących w Unii Europejskiej	Wybrane zagadnienia cross compliance w gospodarstwie rolnym
Złotów	Dostosowanie produkcji do norm obowiązujących w Unii Europejskiej	Wybrane zagadnienia PROW na lata 2007-2013

Zestawienie ilościowe dodatkowych metod/form doradczych w ramach priorytetów powiatowych zaplanowanych przez ZD w powiatach na 2011 rok

Komórka organizacyjna	Metoda doradcza	Ilość
Chodzież	wyjazd szkoleniowy	7
Gniezno	wyjazd szkoleniowy	1
Gostyń	masowe formy	1
Grodzisk	konkurs	1
Jarocin	wyjazd szkoleniowy	1
Kępno	wyjazd szkoleniowy	1
Konin	wyjazd szkoleniowy	1
Konin	konkurs	2
Kościan	masowe formy	1
Krotoszyn	wyjazd szkoleniowy	2
Leszno	masowe formy	1
Nowy Tomyśl	wyjazd szkoleniowy	1
Pleszew	masowe formy	2
Pleszew	masowe formy	1
Pleszew	wyjazd szkoleniowy	1
Poznań	masowe formy	1
Poznań	wyjazd szkoleniowy	2
Rawicz	masowe formy	1
Słupca	masowe formy	1
Słupca	wyjazd szkoleniowy	1
Szamotuły	wyjazd szkoleniowy	4
Turek	masowe formy	1
Turek	wyjazd szkoleniowy	37
Wągrowiec	pokaz	1
Września	wyjazd szkoleniowy	4
Suma:		77

Szkolenia komercyjne

Tabela 61.

Zestawienie ilościowe szkoleń komercyjnych na 2011 rok		
Komórka organizacyjna	Metoda	Ilość
Gniezno	kurs w zakresie stosowania środków ochrony roślin przy użyciu opryskiwaczy	6
Gniezno	kurs obsługi kombajnów zbożowych	2
Gostyń	kurs w zakresie stosowania środków ochrony roślin przy użyciu opryskiwaczy	1
Gostyń	dyrektywa azotanowa	34
Grodzisk	kurs w zakresie stosowania środków ochrony roślin przy użyciu opryskiwaczy	4
Kalisz	kurs w zakresie stosowania środków ochrony roślin przy użyciu opryskiwaczy	5
Kępno	kurs w zakresie stosowania środków ochrony roślin przy użyciu opryskiwaczy	3
Koło	kurs w zakresie stosowania środków ochrony roślin przy użyciu opryskiwaczy	8
Konin	kurs w zakresie stosowania środków ochrony roślin przy użyciu opryskiwaczy	6
Kościan	kurs w zakresie stosowania środków ochrony roślin przy użyciu opryskiwaczy	5
Kościan	dyrektywa azotanowa	8
Krotoszyn	kurs w zakresie stosowania środków ochrony roślin przy użyciu opryskiwaczy	3
Krotoszyn	dyrektywa azotanowa	22
Leszno	kurs w zakresie stosowania środków ochrony roślin przy użyciu opryskiwaczy	1
Leszno	dyrektywa azotanowa	5
Międzychód	dyrektywa azotanowa	4
Nowy Tomyśl	kurs w zakresie stosowania środków ochrony roślin przy użyciu opryskiwaczy	1
Ostrów	dyrektywa azotanowa	10
Piła	kurs w zakresie stosowania środków ochrony roślin przy użyciu	1

Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

	opryskiwaczy	
Piła	kurs gastronomiczny	1

Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

Komórka organizacyjna	Metoda	Ilość
Pleszew	dyrektywa azotanowa	36
Poznań	kurs w zakresie stosowania środków ochrony roślin przy użyciu opryskiwaczy	2
Rawicz	kurs w zakresie stosowania środków ochrony roślin przy użyciu opryskiwaczy	4
Rawicz	dyrektywa azotanowa	26
Słupca	kurs w zakresie stosowania środków ochrony roślin przy użyciu opryskiwaczy	4
Szamotuły	kurs w zakresie stosowania środków ochrony roślin przy użyciu opryskiwaczy	12
Szamotuły	dyrektywa azotanowa	2
Śrem	kurs w zakresie stosowania środków ochrony roślin przy użyciu opryskiwaczy	6
Środa	kurs w zakresie stosowania środków ochrony roślin przy użyciu opryskiwaczy	16
Turek	kurs w zakresie stosowania środków ochrony roślin przy użyciu opryskiwaczy	5
Wolsztyn	kurs w zakresie stosowania środków ochrony roślin przy użyciu opryskiwaczy	3
Września	kurs w zakresie stosowania środków ochrony roślin przy użyciu opryskiwaczy	5
ROW	kurs agroturystyczny	2
ROW	Targi Rolnicze	1
SPD	kurs agroturystyczny	3
SPD	Wielkopolskie Forum Pszczelarzy	1
Suma:		258

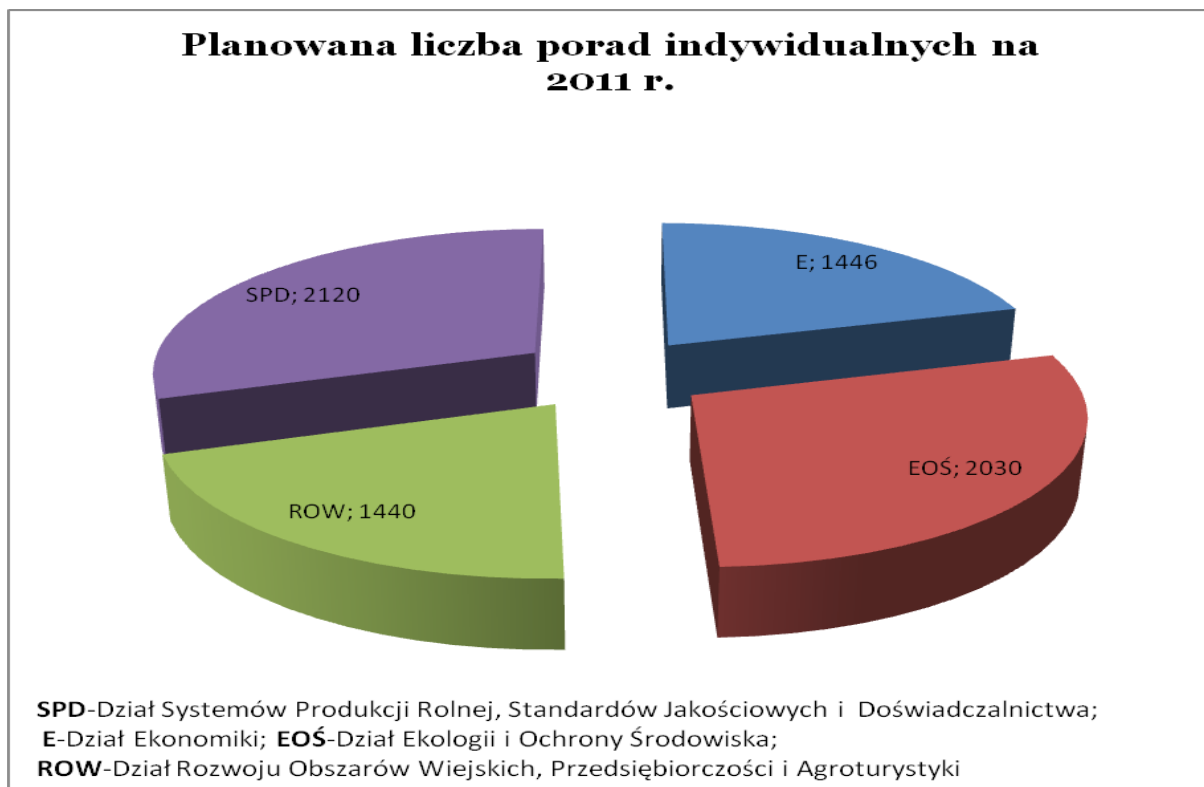
Porady indywidualne

Na 2011 rok zaplanowano 83.741 porad indywidualnych rolnikom oraz mieszkańcom obszarów wiejskich. Specjaliści branżowi działów merytorycznych zaplanowali 7.036, natomiast pracownicy zespołów doradczych w powiatach 76.705 porad. Jest to liczba orientacyjna podana na podstawie realizowanych porad w 2009r. oraz w pierwszym półroczu 2010r. i może ulec zmianie w zależności od potrzeb klientów doradztwa.

Szczegółową liczbę porad w Działach Merytorycznych oraz ZD w powiatach zilustrowano na wykresach 2. i 3.

Działy Merytoryczne WODR w Poznaniu

Wykres 2.

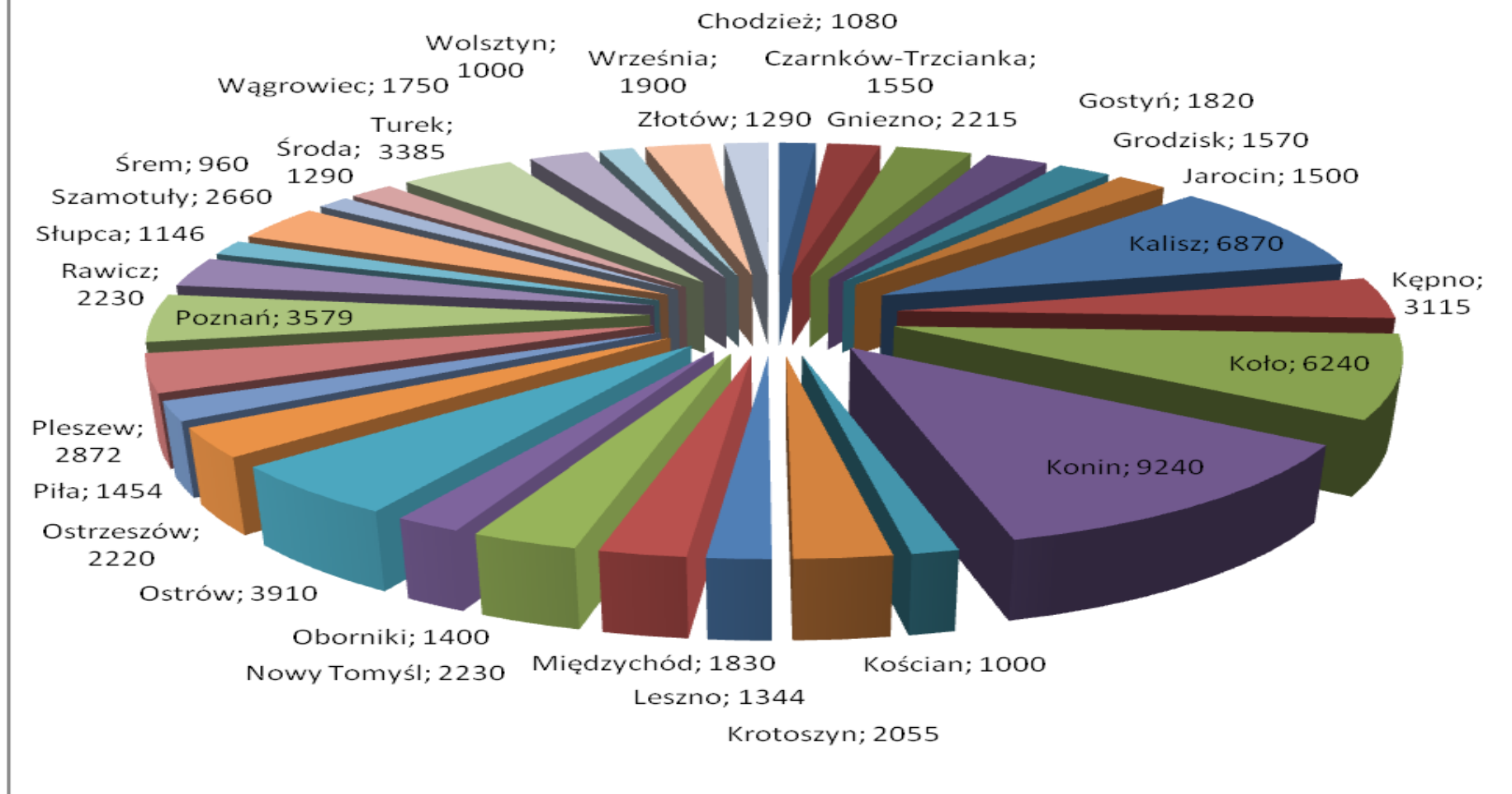
Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

Zespoły Doradcze w powiatach

Wykres 3.

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

Planowana liczba porad indywidualnych na 2011 r.

Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

Dokształcanie kadry w 2011 r. (organizowane i prowadzone przez WODR)

Tabela 62.

Zestawienie ilościowe szkoleń dla kadry		
Komórka organizacyjna	Temat	Ilość
E	Analiza porównawcza gospodarstwa rolnego na tle grupy gospodarstw będących w systemie Polski FADN	1
E	Kalkulowanie kosztów użycia własnych maszyn	1
E	Koszty produkcji zwierzęcej	1
E	Podatek VAT wpływem czy wydatkiem dla gospodarstwa rolnego	1
E	Podsumowanie realizacji rachunkowości rolniczej w systemie Polski FADN w 2011 roku dla jej kontynuacji w 2012 roku.	1
E	Rozwiązywanie problemów na podstawie analizy błędów i ostrzeżeń w ramach rachunkowości Polski FADN celem podniesienia jakości danych w roku 2011	14
E	Rozwiązywanie problemów w zakresie ewidencjonowania danych rachunkowych	1
E	Sytuacja ekonomiczna gospodarstw rolnych	1
E	Ubezpieczenia w gospodarstwie rolnym, w tym dotowane ubezpieczenia	1
E	Wyniki produkcyjne i ekonomiczne - kategorie produkcji, dochodu i zysku stosowane w rachunkowości rolnej Polski FADN.	1
E	Zamykanie roku obrachunkowego, przenoszenie stanów końcowych, Instalacja oprogramowania Aplikacji Polski FADN, wgranie danych słownikowych, kompleksowe przygotowanie Aplikacji Polski FADN do wprowadzania, testowania danych rachunkowych z 2010 roku.	5
E	Zarządzanie finansami w gospodarstwie rolnym.	1
E	Zarządzanie ryzykiem w gospodarstwie rolnym.	1
EOŚ	Działania przyjazne ochronie środowiska	1
EOŚ	Jak wypromować gospodarstwo ekologiczne?	1
EOŚ	Niezbędne informacje z zakresu ochrony środowiska. Program rolnośrodowiskowy - dokumentacja.	1
EOŚ	Odnawialne źródła energii.	1
EOŚ	Odnawialne źródła energii	1

Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

EOŚ	Program rolnośrodowiskowy 2007-2013 - aktualizacja uwzględniająca zmiany rozporządzenia	1
EOŚ	Program rolnośrodowiskowy 2007-2013 zmiany w roku 2011	1

Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

Komórka organizacyjna	Temat	Ilość
EOŚ	Program rolnośrodowiskowy na lata 2007-2013 - zmiany w rozporządzeniu	1
EOŚ	Szkolenie 2-dniowe dla doradców z zakresu rolnictwa ekologicznego	2
EOŚ	Szkolenie dla doradców rolnośrodowiskowych - aktualizacja przepisów i dokumentacji	2
EOŚ	Wymagania kontroli i certyfikacji w odniesieniu do podmiotu prowadzącego działalność ekologiczną	1
MD	Metodyka doradztwa rolniczego	3
ROW	Jak zapewnić bezpieczeństwo dzieci i młodzieży na terenie gospodarstwa rolnego?	1
ROW	Korzystanie z usług doradczych przez rolników w ramach PROW 2007-2013	1
ROW	Podstawy prawne prowadzenia działalności turystycznej i agroturystycznej na obszarach wiejskich – przepisy, podatki	1
ROW	Przetwórstwo surowców rolniczych na poziomie gospodarstwa	1
ROW	Racjonalne żywienie rodziny - wybrane elementy	1
ROW	Ubezpieczenia społeczne rolników	1
ROW	Warunki i wymagania dot. sprzedaży bezpośredniej i działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej (MOL)	1
ROW	Wybrane aspekty działania gospodarstw agroturystycznych	1
SPD	Aktualna sytuacja na rynku żywca wieprzowego w Polsce - perspektywy rozwoju	1
SPD	Antybiotyki i substancje hamujące w mleku surowym.	1
SPD	Budowa, przepisy prawne budowlane, eksploatacja przydomowych oczyszczalni ścieków bytowych	4
SPD	Dobre praktyki rolnicze w produkcji mleka - wybrane zagadnienia	1
SPD	Nowości w ogrodnictwie - wykorzystanie wyników badań naukowych w praktyce	1
SPD	Nowości w produkcji i ochronie roślin ogrodniczych	1
SPD	Pół-naturalne łąki jako źródło poprawy bioróżnorodności - Projekt SALVERE w ramach programu dla Europy Centralnej	1

Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

SPD	Praktyczne rozpoznawanie patogenów roślin uprawnych, określenie stopnia zagrożenia	2
SPD	Praktyczne rozpoznawanie patogenów roślin uprawnych, określenie stopnia zagrożenia (warsztaty)	2

Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

Komórka organizacyjna	Temat	Ilość
SPD	Prezentacja kolekcji roślin oleistych na polu demonstracyjnym (pokaz)	2
SPD	Produkcja ziemniaków w relacji Polska - Świat oraz prognozy na przyszłość	1
SPD	Technologia uprawy i ochrony roślin oleistych (rzepaku)	2
SPD	Trawy pastewne w uprawie polowej	1
SPD	Wybrane zagadnienia z integrowanej produkcji zbóż	1
SPD	Wybrane zagadnienia z integrowanej produkcji zbóż i rzepaku	2
ZJ	Audyty SZJ w 2010 r. Planowanie auditów na 2011 r.	1
ZJ	Przegląd Systemu Zarządzania Jakością w WODR w Poznaniu. Efektywność SZJ.	2
ZJ	Szkolenie nt. SZJ w WODR w Poznaniu	10
ZJ	Zmiany w SZJ WODR w Poznaniu	1
IT	MS Excel dla początkujących	4
IT	MS Excel dla średnio-zaawansowanych	7
IT	MS Word dla początkujących	1
IT	MS Word dla średnio-zaawansowanych	2
IT	Warsztaty - Systemy informatyczne WODR, strona www.poznan.pl	4
Suma:		109

Ponadto specjaliści branżowi i doradcy WODR w Poznaniu będą szkoleni przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie oraz instytuty badawczo-rozwojowe i uczelnie wyższe. Planowane ilości szkoleń przez te instytucje oraz ich zakres nie jest znany w okresie planowania działalności Ośrodka.

Jednak doksztalcanie kadry zostanie wykazane w „Rocznym sprawozdaniu działalności WODR w Poznaniu”.

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

**Analiza jednostkowa kosztów produkcji opracowywana przez WODR
w Poznaniu na 2011 rok**

Tabela 63.

Rodzaj produkcji	Wyszczególnienie	Ilość
Produkcja roślinna	borówka	3
Produkcja roślinna	burak ćwikłowy	5
Produkcja roślinna	buraki cukrowe	27
Produkcja roślinna	buraki pastewne	13
Produkcja roślinna	bydło opasowe	10
Produkcja roślinna	cebula	5
Produkcja roślinna	chmiel	2
Produkcja roślinna	drób	8
Produkcja roślinna	facelia	4
Produkcja roślinna	fasola szparagowa	3
Produkcja roślinna	groch	4
Produkcja roślinna	jabłko	5
Produkcja roślinna	jęczmień jary	31
Produkcja roślinna	jęczmień ozimy	29
Produkcja roślinna	kapusta pekińska	2
Produkcja roślinna	kapusta w gruncie	4
Produkcja roślinna	kiszonka z kukurydzy - silos	11
Produkcja roślinna	kiszonka z traw silos	10
Produkcja roślinna	króliki	1
Produkcja roślinna	kukurydza cukrowa	1
Produkcja roślinna	kukurydza na ziarno	31
Produkcja roślinna	leszczyna	1
Produkcja roślinna	lucerna na kiszonkę	5
Produkcja roślinna	malina	2

Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

Produkcja roślinna	marchew	5
Produkcja roślinna	mieszanka zbóż jarych	31
Produkcja roślinna	mieszanka zbożowo-strączkowa	29

Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

Rodzaj produkcji	Wyszczególnienie	Ilość
Produkcja zwierzęca	mleko	16
Produkcja roślinna	ogórecznik	1
Produkcja roślinna	ogórek gruntowy	6
Produkcja roślinna	ogórek szklarniowy	3
Produkcja roślinna	owies	31
Produkcja roślinna	pieczarki	2
Produkcja roślinna	pietruszka	2
Produkcja roślinna	pomidor szklarniowy	6
Produkcja roślinna	pomidor w uprawie polowej	5
Produkcja roślinna	por	4
Produkcja roślinna	produkcja prosiąt	10
Produkcja roślinna	proso	2
Produkcja roślinna	pszenica jara	30
Produkcja roślinna	pszenica ozima	31
Produkcja roślinna	pszenżyto jare	30
Produkcja roślinna	pszenżyto ozime	30
Produkcja roślinna	rzepak ozimy	30
Produkcja roślinna	seler	6
Produkcja roślinna	siano łąkowe	6
Produkcja roślinna	sianokiszonka	7
Produkcja roślinna	śliwa	5
Produkcja roślinna	sorgo	3
Produkcja roślinna	szparagi	3
Produkcja roślinna	truskawka	5
Produkcja roślinna	tytoń	1
Produkcja roślinna	uprawy ekologiczne	7
Produkcja roślinna	wiklina	3
Produkcja roślinna	wiśnie/czereśnie	5

Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

Produkcja roślinna	zielonka traw z motylkowymi	5
Produkcja roślinna	Zielonka z kukurydzy	8
Produkcja roślinna	zielonka z lucerny	5

Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

Rodzaj produkcji	Wyszczególnienie	Ilość
Produkcja roślinna	zielonka z traw	8
Produkcja roślinna	zielonka z żyta	6
Produkcja roślinna	ziemniaki jadalne	31
Produkcja roślinna	ziemniaki skrobiowe	13
Produkcja roślinna	żyto	31
Produkcja zwierzęca	żywiec wieprzowy - cykl otwarty	10
Produkcja zwierzęca	żywiec wieprzowy - cykl zamknięty	9
Produkcja roślinna	łubin na nasiona	7
Suma:		705

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

Działalność doradcza zaplanowana na 2011 r.

Tabela 64.

Rodzaj działalności	Ilość
Meldunki żniwne	1665
Szacunek plonów	605
Próbne wykopki ziemniaków	226
Monitoring rynku - ceny środków produkcji	1829
Monitoring - ceny skupu produktów rolnych	4003
Ocena przezimowania upraw	274
Analizy jednostkowe kosztów produkcji	1096
Ankiety agrobazar	629
FADN	1770
Udział w Wielkopolskim Zespole Porejestrowanego Doświadczalnictwa Odmianowego	9
Wnioski rolnośrodowiskowe	2558
Plany rolnośrodowiskowe	1165
Plany dla Grup Producentów Rolnych	13
Plany cross compliance	129
Płatności obszarowe	14593
Wnioski PROW 2007-2013	813
Inne*	21580
Suma:	52957

*wnioski o dopłaty do materiału siewnego, zalecenia nawozowe, udział w komisjach kłuskowych, bilanse azotu, plany nawozowe, biznesplany, kwoty mleczne i inne.

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

VI. Współpraca z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz obszarów wiejskich i rolnictwa

Realizacja zadań statutowych i planowych wymaga ścisłej współpracy z wieloma instytucjami działającymi na rzecz wsi i rolnictwa, a także z administracją rządową i samorządową oraz związkami i organizacjami zawodowymi rolników.

1. Współpraca z Samorządem Województwa Wielkopolskiego

Współpraca dotyczy wspólnego działania w zakresie strategii rozwoju województwa oraz opiniowania najważniejszych spraw dotyczących problemów wsi i rolnictwa. Współpraca z Urzędem Marszałkowskim dotyczy szczególnie Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi w zakresie:

- przekazywania przez WODR danych dotyczących sytuacji rolnictwa, w tym rynków rolnych oraz analiz i opracowań tematycznych,
- upowszechniania dorobku rolnictwa i walorów regionu oraz tradycji w produkcji poprzez organizowane konkursy, m.in. „Wielkopolski Konkurs Roku”,
- udziału Departamentu w organizowanych przez WODR targach i wystawach rolniczych,
- współpracy w organizowaniu szkoleń i konferencji.

Ponadto WODR w Poznaniu współpracuje z Departamentem Programu Rozwoju Obszarów wiejskich w zakresie promocji i wdrażania programu rozwoju obszarów wiejskich.

2. Współpraca z samorządem terytorialnym gmin i powiatów

Współpraca dotyczy m.in. wspólnego działania w zakresie realizacji strategii rozwoju gmin i powiatów.

Doradcy uczestniczą w sesjach rad powiatowych i gminnych omawiając na nich problemy i zagadnienia na rzecz rolników i mieszkańców wsi. Angażują się w prace komisji konkursowych w ramach konkursów organizowanych przez Urzędy Gmin i Starostwa Powiatowe. Zaangażowanie doradców dotyczy także wycen strat

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r. wynikających z zaistnienia klęsk żywiołowych. Uczestniczą w sesjach i posiedzeniach komisji rolnictwa.

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

Współpraca dotyczy również organizacji imprez okolicznościowych i kulturalnych. Samorządy wspomagają WODR w zakresie realizacji wybranych zadań doradczych, bezpłatnie użyczają sale do przeprowadzania szkoleń, współdziałają w organizacji imprez masowych itd.

3. Współpraca z Wielkopolską Izbą Rolniczą

Stałym elementem w działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego jest systematyczna współpraca z samorządem rolniczym – zarówno na poziomie Kierownictwa WODR jak i powiatów.

Celem tej współpracy jest ustalenie i realizacja wspólnych działań oraz wymiana informacji, doświadczeń dotyczących aktualnych potrzeb i problemów środowiska rolniczego.

W 2011 roku planowane współdziałanie dotyczyć będzie w szczególności tematów związanych z sytuacją wsi i rolnictwa, funduszy unijnych dotyczących szkoleń, analizą kosztów produkcji, rynków zbytu, działania na rzecz tworzenia grup producenckich.

Współpraca będzie realizowana poprzez wspólną realizację :

- szkoleń dla rolników,
- szkoleń dla doradców i pracowników Izby,
- wyjazdu szkoleniowego.

Dla ocen zaistniałych szkód (klęski żywiołowe, szkody łowieckie i in.) tworzone są wspólne zespoły wyceniające. Współpraca będzie dotyczyć także rozpoznania potrzeb doradczych poprzez ankietyzowanie mieszkańców wsi i rolników.

4. Współpraca z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Ministerstwem Środowiska:

- Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi – w zakresie pozyskiwania aktualnych informacji, dotyczących prawodawstwa, aktualnej polityki państwa w obszarze wsi i rolnictwa oraz zasad wspierania gospodarstw rolnych i obszarów wiejskich.
- Ministerstwo Środowiska – w zakresie pozyskiwania informacji dotyczących prawa w zakresie zapobiegania i ograniczania zanieczyszczeń w gospodarstwach rolnych i obszarach wiejskich.

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

5. Współpraca z Wielkopolskim Urzędem Wojewódzkim

- **Wydział Infrastruktury i Rolnictwa** – realizacja zadań zleconych przez administrację rządową, przekazywanie informacji i opracowań (m.in. kalkulacja kosztów jednostkowych określonych kierunków produkcji rolnej, przebieg prac w rolnictwie – zasiewy, szacunki plonów); udział doradców w pracach komisji ds. klęsk żywiołowych, w naradach i szkoleniach,
- **Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego** – w zakresie ograniczenia zagrożeń epidemiologicznych.

6. Współpraca z innymi instytucjami pracującymi na rzecz wsi i rolnictwa

- **Oddział Regionalny Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Poznaniu** – współpraca obejmować będzie m.in.:
  - informowanie o kierunkach działalności ARiMR (Poradnik Gospodarski, strona internetowa WODR),
  - informowanie o procedurach formalnych oraz pomoc w przygotowaniu wniosków i biznesplanów dla rolników ubiegających się o dotację w ramach programów PROW 2007 - 2013,
  - wspólna organizacja szkoleń dla doradców,
  - udział ARiMR w imprezach masowych organizowanych przez WODR.
- **Agencja Nieruchomości Rolnych** – informacje dotyczące aktualnej sytuacji w obrocie ziemią.
- **Agencja Rynku Rolnego, Oddział Terenowy w Poznaniu** – współpraca będzie polegać na pozyskiwaniu informacji przez WODR w zakresie określonych rynków oraz systemów kwotowania produkcji, udziale przedstawicieli ARR w szkoleniach dla rolników i doradców.
- **Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska** – współpraca w zakresie informacji w obszarze programów rolnośrodowiskowych i obszarów prawnie chronionych przede wszystkim Natura 2000.
- **Okręgowa Stacja Chemiczno Rolnicza w Poznaniu** – współpraca będzie związana z:
  - przekazywaniem informacji dotyczących właściwości chemicznych gleb,

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

- współpraca w ramach oceny stanu środowiska na OSN.

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

- **Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Poznaniu** - współpraca w zakresie pozyskiwania bieżących informacji, zaleceń i najnowszych przepisów dotyczących bezpieczeństwa sanitarnej ochrony roślin, integrowanej produkcji oraz organizacja szkoleń chemizacyjnych dla rolników wykonujących zabiegi ochrony roślin.
- **Wojewódzki Inspektorat Weterynarii w Poznaniu** – współpraca będzie w zakresie szkoleń, przekazywania informacji o stanie zagrożenia jednostkami chorobowymi, (białaczka, choroba Aujeszkyego), prawodawstwa w obszarze weterynarii.
- **Główny Inspektorat Sanitarny, Wojewódzka Stacja SANEPID-** współpraca będzie dotyczyła:
  - pozyskiwania informacji związanych z postępowaniem w gospodarstwach rolnych w obliczu zagrożenia epizootycznego,
  - zakresu badań wody, gleby i ziemiopłodów z gospodarstw ekologicznych,
  - bezpieczeństwa żywności przy produkcji produktów regionalnych, tradycyjnych oraz żywienia gości w gospodarstwach agroturystycznych.
- **Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska** – przekazywanie informacji nt. stanu środowiska.
- **Wojewódzka Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych w Poznaniu** – współpraca w zakresie bieżących informacji na temat rolnictwa ekologicznego, wdrażania norm jakości handlowej owoców i warzyw wśród plantatorów.
- **Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa (FAPA)** – w zakresie realizacji projektów pozyskiwania materiałów dotyczących Unii Europejskiej.
- **Wojewódzki Konserwator Przyrody** – w zakresie pozyskiwania opinii zgodności planu działalności rolnośrodowiskowej z planem ochrony dotyczącym danego obszaru.
- **Centrum Informacji Turystycznej** – w zakresie wspierania agroturystyki.
- **Polski Klub Ekologiczny** – w zakresie szkoleń i materiałów informacyjnych.

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

- **Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody „Salamandra” i Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków**- w zakresie pozyskiwania materiałów.
- **Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej** – współorganizacja programów edukacyjnych dla społeczności wiejskiej, wnioskowanie przez WODR o środki na przedsięwzięcia związane z ekologią i ochroną środowiska.
- **Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i Państwowa Inspekcja Pracy** – współpraca dotyczy informacji i szkoleń w zakresie zasad bezpiecznej pracy w rolnictwie.
- **Związki Zawodowe Rolników, Kółek i Organizacji Wiejskich** – w zakresie szukania rozwiązań bieżących problemów mieszkańców wsi i rolników, organizacja szkoleń.
- **Polska Izba Produktu Regionalnego i Lokalnego** – współpraca w zakresie produktów regionalnych i tradycyjnych, współorganizacja Konkursu „Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów”.
- **Polska Federacja Turystyki Wiejskiej** – promocja gospodarstw, kategoryzacja wiejskiej bazy noclegowej, udział w szkoleniach organizowanych przez PFTW.
- **Stowarzyszenie Proekologiczne Ziemi Wielkopolskiej PROEKO** – współpraca w organizacji wspólnych szkoleń i wyjazdów studyjnych.
- **Wielkopolska Gilda Rolno-Ogrodnicza**-współpraca będzie polegać głównie na udziale przedstawicieli Gildy w szkoleniach organizowanych przez WODR oraz na pozyskiwaniu informacji dotyczących aktualnej sytuacji na rynku.
- **Rynki hurtowe** – notowania cenowe .
- **Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu i Wrocławiu** - współpraca będzie polegać na organizowaniu szkoleń, seminariów dla doradców i rolników w zakresie realizacji Dyrektywy Azotanowej oraz na wymianie informacji dotyczących w/w zadania.

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

- **Polskie Towarzystwo Agronomiczne** – współpraca w zakresie organizacji szkoleń, wyjazdów szkoleniowych, wymiana wiedzy i informacji w zakresie nauk agronomicznych.
- **Polskie Towarzystwo Ochrony Roślin** – współpraca w zakresie szkoleń w obszarze ochrony środowiska.

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

- **Stowarzyszenie Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych** – współudział w konferencjach.
- **SITR Oddział w Kaliszu** – organizacja Krajowych Dni Ogrodnika.
- **SITR Oddział w Poznaniu** – w zakresie wycen i rzeczoznawstwa NOT.
- **Wielkopolskie Centrum Hodowli i Rozrodu Zwierząt w Poznaniu, z siedzibą w Tulcach** – współpraca w zakresie poprawy genetycznej pogłowia zwierząt i efektywności produkcji zwierzęcej, a także organizacji wystaw zwierząt hodowlanych.
- **Polski Związek Pszczelarski** – realizacja Krajowego Programu Rozwoju Pszczelarstwa.
- **Wojewódzki Związek Pszczelarzy w Poznaniu** – współpraca będzie dotyczyć organizacji „Wielkopolskiego Forum Pszczelarzy”, szkoleń i wyjazdów szkoleniowych dla pszczelarzy, na realizacji działań programu rozwoju pszczelarstwa - „Wsparcie rynku produktów pszczelich”.
- **Hodowla i Nasiennictwo Ogrodnicze „Spójnia” w Nochowiu** – w zakresie wspólnej organizacji szkoleń, przekazywanie materiałów informacyjnych.
- **Hodowla Ziemiaka Jadwisin** – próbne wykopki ziemniaków (określenie zdrowotności i plonowania).
- **Związki branżowe** producentów rolnych – współpraca będzie polegać na wymianie doświadczeń i przekazywaniu informacji oraz wspólne organizowanie wystaw zwierząt:
  - Polski Związek Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego,
  - Regionalny Związek Hodowców Owiec i Kóz w Poznaniu,
  - Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka w Warszawie, Oddział Regionalny w Poznaniu,
  - Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej POLSUS w Poznaniu,
  - Krajowy Związek Hodowców Królików w Gnieźnie,
  - Krajowa Rada Drobiarstwa – Izba Gospodarcza w Warszawie, Dział Hodowli i Oceny Drobiu w Poznaniu,

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

- Związek Hodowców Koni w Poznaniu.

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

- **Stacja Doświadczalna Oceny Odmian Nowa Wieś Ujska, Centrale Nasienne** – informacje nt. obrotu materiałem nasiennym i cen materiału siewnego i sadzeniakowego, współorganizacja szkoleń i pokazów, wymiana informacji nt. nowych odmian oraz technologii produkcji zbóż, lustracja poletek.
- **Wojewódzki Urząd Pracy, Urzędy Pracy w powiatach** – w zakresie możliwości zatrudnienia, doksztalcenia i przekwalifikowania bezrobotnych ze środowisk wiejskich.
- **Koła Gospodyń Wiejskich** – współpraca dotyczy współorganizacji szkoleń, konkursów oraz imprez gminnych i powiatowych.
- **Ośrodki Pomocy Społecznej** – w zakresie oceny sytuacji socjalnej mieszkańców wsi, świadczonych usług i możliwości pomocy rodzinom będących w trudnej sytuacji materialnej.
- **Państwowa Straż Pożarna** – podejmowanie inicjatyw w zakresie poprawy bezpieczeństwa w rolnictwie, wymiana informacji.
- **Zakłady przetwórstwa rolno-spożywczego** – sporządzanie biznesplanów, współorganizacja szkoleń, wymiana informacji (zakłady mięsne, spółdzielnie mleczarskie).
- **Redakcjami rolnymi radia i telewizji oraz lokalnymi mediami** – w zakresie informowania o podejmowanych działaniach na rzecz mieszkańców wsi i rolników, akcjach szkoleniowych, imprezach środowiskowych i promocyjno-wystawienniczych organizowanych przez WODR.

7. Współpraca z placówkami naukowymi i oświatowymi

Upowszechnianie postępu wymaga ciągłego transferu innowacji do praktyki rolniczej, a z drugiej strony istnieje konieczność przekazywania określonych problemów do rozwiązywania z praktyki naukom rolniczym. W tym zakresie WODR współpracuje z wieloma placówkami, a szczególnie takimi jak:

- **Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu** – wymiana doświadczeń na styku nauka-doradztwo, współpraca będzie polegać dodatkowo na pozyskiwaniu informacji dotyczących nowych trendów w rolnictwie oraz na udziale w szkoleniach, seminariach, konferencjach organizowanych przez Uniwersytet,

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.
ponadto WODR będzie udzielał pomocy studentom przy zbieraniu informacji
m.in. do prac magisterskich i doktorskich.

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

- **Uniwersytet Rolniczy w Krakowie, Katedra Żywienia Zwierząt** – współpraca będzie polegać na pozyskaniu zaleceń merytorycznych z zakresu oceny wartości pokarmowej pasz z uwzględnieniem nowych systemów ich wartościowania.
- **Uniwersytet Przyrodniczo – Technologiczny w Bydgoszczy** – współpraca w zakresie metodyki doradztwa.
- **Szkoła Główna Handlowa, Instytut Rozwoju Gospodarczego w Warszawie** – badanie koniunktury w rolnictwie w zakresie sytuacji finansowej rolników.
- **Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Szczecinie, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie** – w zakresie technologii produkcji roślinnej, zwierzęcej i rozwoju obszarów wiejskich, organizacji specjalistycznych szkoleń oraz badania koniunktury w rolnictwie.
- **Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu** – w zakresie przedsiębiorczości, marketingu i agrobiznesu.
- **Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Lesznie** – opracowywanie materiałów w zakresie rolnictwa.
- **Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, Oddział w Poznaniu, Krakowie i Radomiu** – współpraca w zakresie szkolenia kadry doradczej, wymiany materiałów dydaktyczno - szkoleniowych i informacyjnych, współdziałanie w zakresie realizacji wymogów cross compliance, udział w konkursie „Sposób na sukces”, współorganizowanie „Dni Przedsiębiorcy Rolnego”.
- **Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy** – współpraca będzie realizowana w zakresie wdrażania i upowszechniania rachunkowości rolnej według systemu Polskiego FADN. Zadanie jest uregulowane odrębną umową. Prowadzone są badania

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.
w ramach Systemu Zbierania Danych o Produktach Rolniczych
AGROKOSZTY.

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

- **Instytut Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego, Zakład Przetwórczy Zbóż i Piekarstwa w Warszawie** – całoroczna analiza próbek ziarna celem wykonania oceny technologicznej odmian uprawianych w Wielkopolsce.
- **Instytut Zootechniki w Balicach k/Krakowa, Zakłady Doświadczalne** – współpraca będzie związana z uzyskiwaniem najnowszych informacji na temat produkcji zwierzęcej (rozmród, żywienie i utrzymanie) oraz na udziale w szkoleniach, konferencjach i seminariach organizowanych przez Instytut, przeprowadzanie ankiet w wytypowanych gospodarstwach nastawionych na produkcję mleka i żywca wieprzowego.
- **Instytut Ochrony Roślin – Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu** – współpraca będzie polegać na uczestnictwie w szkoleniach, konferencjach i spotkaniach, ponadto na uzyskiwaniu bieżących informacji, publikacji w formie materiałów szkoleniowych na temat ochrony roślin oraz realizacji wdrożenia dotyczącego wspomagania decyzji w zwalczaniu zarazy ziemniaczanej (wdrażanie programu Neg Fry), współpracy badania aspektów ekonomicznych w ochronie roślin i rolnictwa ekologicznego (analiza kosztów ochrony roślin w kosztach bezpośrednich uprawa rolniczych).
- **Centralny Ośrodek Badań Roślin Uprawnych w Słupi Wielkiej** – korzystanie z wydawnictw i opracowań najnowszej wiedzy dotyczącej zalecanych odmian w rejonie Wielkopolski na podstawie wyników Porejestranych Doświadczeń Odmianowych, ponadto udział w Zespole Wojewódzkim PDO, w szkoleniach i konferencjach organizowanych przez COBORU.
- **Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Państwowy Instytut Badawczy w Radzikowie** – wymiana doświadczeń, udział w szkoleniach
- **Oddział Jadwisin** – pobieranie prób ziemniaków
- **Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach – Państwowy Instytut Badawczy** - współpraca będzie dotyczyła wymiany doświadczeń na temat oprogramowania tworzonego przez Instytut wykorzystywanego w doradztwie (bilans azotu i plan nawożenia).

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

- **Instytut Warzywnictwa w Skierniewicach, Instytut Sadownictwa i Kwaciarnictwa w Skierniewicach** – wyjazdy doradców i rolników na szkolenia, przesyłanie materiałów wykorzystywanych w pracy doradczej.
- **Instytut Technologiczno-Przyrodniczy, Oddział w Poznaniu** – współpraca będzie polegała na pozyskiwaniu materiałów merytorycznych, na wymianie doświadczeń z zakresu metod chowu i hodowli zwierząt gospodarskich oraz na temat projektowania budynków inwentarskich, uczestnictwo w szkoleniach i konferencjach.
- **Polska Akademia Nauk w Poznaniu, Instytut Badań Środowiska Rolniczego i Leśnego** – w zakresie wymiany informacji i opracowywania danych związanych ze stanem środowiska.
- **Przemysłowy Instytut Maszyn Rolniczych w Poznaniu** – uczestnictwo w szkoleniach, seminariach i konferencjach, współpraca w zakresie mechanizacji rolnictwie ekologicznym.
- **Inne instytuty naukowo-badawcze**, takimi jak: Instytut Sadownictwa i Kwaciarnictwa, w tym Oddział Pszczelnictwa w Puławach, Instytut Warzywnictwa, Instytut Przemysłu Mięsnego i Tłuszczowego, Instytut Mleczarstwa, Instytut Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego, Instytut Przemysłowych Maszyn Rolniczych, Instytut Nawozów Sztucznych, Instytut Żywności i Żywienia, Instytut Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich – w zakresie udziału w organizowanych szkoleniach, seminariach oraz wymianie informacji.

W ramach współpracy z zespołami **szkół rolniczych** podejmowane będą następujące działania:

- zapoznanie młodzieży z działalnością doradztwa,
- zapraszanie nauczycieli i młodzieży do udziału w szkoleniach, seminariach, pokazach i imprezach masowych,
- zapoznanie z osiągniętymi wynikami prac upowszechnieniowych,
- wskazywanie i opiniowanie gospodarstw, które kwalifikują się do odbywania praktyk uczniowskich, a także odbywania praktyk w Zespołach Doradczych w powiatach i Centrach w Sielinku i Marszewie.

Program działalności Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu na 2011r.

VII. Wykaz skrótów

ARiMR – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
ARR – Agencja Rynku Rolnego,
BHP – Bezpieczeństwo i Higiena Pracy,
CC – cross compliance = Zasada Wzajemnej Zgodności,
CEW w Marszewie – Centrum Edukacyjno – Wystawowe w Marszewie,
CWS w Sielinku – Centrum Wystawowo – Szkoleniowe w Sielinku,
E – Dział Ekonomiki,
EOŚ – Dział Ekologii i Ochrony Środowiska,
GPR – Grupa Producentów Rolnych,
IT – Dział Zastosowań Teleinformatyki,
KRUS – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
LGD – Lokalne Grupy Działania,
MD – Dział Metodyki Doradztwa,
nIP – kredyty na inwestycje w gospodarstwach rolnych,
nKZ – kredyty na zakup ziemi,
nMR – kredyty na utworzenie lub urządzenie gospodarstw rolnych przez osoby, które nie ukończyły 40 roku życia,
nNT- kredyty na realizację inwestycji w zakresie nowych technologii produkcji w rolnictwie zapewniających wysoką jakość produktu,
OSN – Obszary Szczególnie Narażone,
PL FADN – Polski System Rachunkowości Rolnej,
ROW – Dział Rozwoju Obszarów Wiejskich, Przedsiębiorczości i Agroturystyki,
SPD – Dział Systemów Produkcji Rolnej, Standardów Jakościowych i Doświadczalnictwa,
SZJ – System Zarządzania Jakością,
WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska,
WODR – Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu,
WSCHR – Wojewódzka Stacja Chemiczno-Rolnicza,
ZD w powiecie – Zespół Doradczy w powiecie,
ZJ – Stanowisk o ds. Zarządzania Jakością.